

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Επιτάχυνση της τακτικής διαδι - κασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Εισαγωγικά

Το σχέδιο νόμου που καταθέτουμε στη Βουλή συνιστά μια από τις βασικές προτεραιότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Σκοπό έχει την αντιμετώπιση του αρνητικού φαινομένου των μεγάλων καθυστερήσεων στην απονομή της δικαιοσύνης από τα πολιτικά δικαστήρια. Συγκεκριμένα με τον κύριο κορμό (Κεφάλαιο Αα) του σχεδίου επέρχονται ορισμένες βασικές τροποποιήσεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να καταστεί ταχύτερη, ορθολογικότερη και λιγότερο δαπανηρή η περάτωση των διαφορών ιδιωτικού δικαίου, χωρίς έκπτωση, αλλά, αντιθέτως, με βελτίωση και ως προς το στόχο της ποιότητας της απονομής της δικαιοσύνης.

Στο Κεφάλαιο Βαθ του σχεδίου περιλαμβάνονται συναφείς διατάξεις, που λύνουν ορισμένα ζητήματα, ιδίως, αλλά όχι μόνο, δικονομικού δικαίου, με επειγόντα χαρακτήρα.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης ετοίμασε αρχικά ένα λιτό προσχέδιο, στο οποίο αποτύπωσε τις βασικές ιδέες του εισαγόμενου νέου συστήματος για την επιτάχυνση της πολιτικής δίκης και το απέστειλε στα πολιτικά δικαστήρια, τους δικηγορικούς συλλόγους της χώρας και τους Καθηγητές της Πολιτικής Δικονομίας των τριών Νομικών Σχολών, με την παράκληση για υποβολή κριτικών παρατηρήσεων, προτάσεων και οποιωνδήποτε άλλων σχολίων επί του προσχεδίου. Οι υποβληθείσες παρατηρήσεις υπήρξαν εξαιρετικά χρήσιμες για την παραπέρα επεξεργασία του προσχεδίου από το Υπουργείο και ασφαλώς είναι, με την ευρύτατη ποικιλία τους, αντιπροσωπευτικότερες των απόψεων του νομικού κόσμου της χώρας από ό,τι θα ήταν οι θέσεις των μελών μιας κλειστής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής.

Κατά την επεξεργασία του σχεδίου, πέρα από τη βασική ευθύνη του Υπουργού Δικαιοσύνης, μεγάλο μέρος της ευθύνης ανήκε στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου, Πρόδρομο Ασημιάδη. Επίσης, στις ευρείες συσκέψεις που έγιναν ως προς τα θέματα του Κεφαλαίου Αα, είχαν ενεργό συμμετοχή οι Πρόεδρος και Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, Στέφανος Μαθίας και Παναγιώτης Δημόπουλος, ο Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου Γεώργιος Βελλής, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων Αρεοπαγίτης Κωνσταντίνος Βαλμαντώνης και οι Πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, Αντώνιος Ρουπακιώτης, Γεώργιος Ιγνατιάδης και Βασίλειος Βενέτης.

Πέρα από τη συμβολή των παραπάνω αξιοποιηθηκαν, για τις ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Αα, σε μεγάλο βαθμό και στο μέτρο που μπορούσαν να προσαρμοσθούν στη νομοθετική πολιτική του Υπουργείου για την επιτάχυνση της πολιτικής δίκης, οι παρατηρήσεις (υποβληθείσες γραπτώς ή και σε προφορικές συζητήσεις με τον Υπουργό Δικαιοσύνης, θετικές ή επιφυλακτικές ή, ορισμένες και αρνητικές, ιδίως για τις αρχικές ρυθμίσεις του προσχεδίου) των Καθηγητών Γεωργίου Μητσοπούλου (Ακαδημαϊκού και Προέδρου της Ένωσης Ελλήνων

Δικονομολόγων), Πελαγίας Γέσιου-Φαλτσή, Κωνσταντίνου Καλαβρού, Κωνσταντίνου Κεραμέως, Νικολάου Κλαμαρή, Δημητρίου Μανιώτη, Κωνσταντίνου Μπέη, Γεωργίου Νίκα, Κωνσταντίνου Πολυζωγόπουλου, των Συμβούλων του Υπουργείου Δικαιοσύνης Προέδρου Εφετών Δημητρίου Κυριτσάκη και Εφέτη Ιωάννη Χαμηλοθώρη, του εισηγητή στη σχετική συζήτηση στην Εταιρία Δικαστικών Μελετών Εφέτη Μιχαήλ Μαργαρίτη και του δικηγόρου, διπλωματούχου μεταπτυχιακών σπουδών Γεωργίου Νικολαΐδη. Σε πρακτικά όμως ήταν οι συναντήσεις με δικηγόρους Αθηνών, καθώς και με τα διοικητικά συμβούλια των δικηγορικών συλλόγων Θεσσαλονίκης και Πειραιά.

Στην επεξεργασία των διατάξεων του Κεφαλαίου Βαθ σημαντική ήταν η συμβολή των Συμβούλων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Επίτιμου Αντεισαγγελέα Αρείου Πάγου Δημητρίου Ευθυμιάδη, Προέδρου Εφετών Δημητρίου Κυριτσάκη, Εφέτη Ιωάννη Χαμηλοθώρη, Επίκουρου Καθηγητή Μιχαήλ Αυγουστιανάκη, δικηγόρου Δ.Ν. Αθανασίου Παπαϊωάννου, δικηγόρου Δ.Ν. Χάρη Παπαχαράλαμπους, δικηγόρου, διπλωματούχου μεταπτυχιακών σπουδών Κατερίνας Ανθίμου, δικηγόρου Ιωάννη Σουφαλιδάκη, ενώ ως προς ειδικές διατάξεις ανάλογη συμβολή προσέφεραν ο Καθηγητής Νέστωρ Κουράκης (άρθρο 26), ο δικηγόρος Πάνος Μπιτσαρής (άρθρο 27) και ο Εφέτης Διοικητικών Δικαστηρίων Δημήτριος Ράικος (άρθρο 29 §3).

Το οριστικό σχέδιο διαμορφώθηκε στο τέλος του έτους 2000 και ήδη υποβάλλεται στη Βουλή προς ψήφιση.

II. Το Κεφάλαιο Αα

A. Γενικά

1. Οι προτεινόμενες στο κεφάλαιο Αα τροποποιήσεις αποτελούν επιτακτικό αίτημα της σύγχρονης κοινωνικής και οικονομικής ζωής για μια ταχύτερη και ουσιαστικότερη απονομή της δικαιοσύνης, που αποτελεί αγαθό το οποίο πρέπει να αποδίδεται άνετα στον έχοντα την ανάγκη του, κατά τη θεμελιώδη επιταγή άλλωστε και του Συντάγματος (άρθρο 20 §1).

Μία τέτοια δίκη, δίκαιη και ταχεία, προβλέπεται επίσης και από το άρθρο 6 παρ. 1 της Διεθνούς Σύμβασης της Ρώμης του έτους 1950, για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που κυρώθηκε αρχικά με το ν. 2329/1953 και για δεύτερη φορά (ύστερα από την επταετή δικτατορία) με το ν.δ. 53/1974 και που έχει στην ελληνική επικράτεια αυξημένη τυπική δύναμη (28 §1 του Συντάγματος). Με βάση μάλιστα τη διάταξη αυτή (που προβλέπει διεξαγωγή της δίκης «εντός λογικής προθεσμίας»), η χώρα μας έχει καταδικασθεί επανειλημμένα για μεγάλες καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης.

Έχει διαπιστωθεί ότι περίπου το 80% των υποθέσεων εκδικάζονται με ταχείας και ολιγοδάπανες πράγματι διαδικασίες (εργατικών διαφορών και διάφορες άλλες ειδικές διαδικασίες), οι οποίες δεν είναι προσκολλημένες σε περίπλοκες διατυπώσεις, όπως η λεγόμενη τακτική διαδικασία, αλλά αποβλέπουν στην ταχεία και ουσιαστική απονομή δικαιοσύνης. Κατά τη λεγόμενη τακτική διαδικασία εκδικάζεται το υπόλοιπο 20% των υποθέσεων, για τις οποίες ο δικαστής αφιερώνει περίπου το 80% του χρόνου απασχόλησής του, λόγω του πολύπλοκου χαρακτήρα της διαδικασίας αυτής, που δημιουργεί

πλείστα όσα δικονομικά ζητήματα. Στην πράξη έχει διαπιστωθεί ότι η τακτική αυτή διαδικασία αποτελεί, όπως έχει επισημανθεί, το «καρκίνωμα» στο όλο σώμα της Πολιτικής Δικονομίας, αφού με τις διατάξεις περί εκδόσεως προδικαστικής απόφασης και διεξαγωγής τακτικής απόδειξης, επέρχεται σημαντική και συχνά εξοργιστική καθυστέρηση της οριστικής κρίσης της διαφοράς. Υπάρχουν διεξαγωγές αποδείξεων που διαρκούν επί πολλά χρόνια. Η διαδικασία επιτρέπει στην πράξη να θάλπεται η στρεψοδικία του δύστροπου διαδίκου, με αποτέλεσμα η δίκη όχι σπάνια να διεξάγεται μεταξύ των κληρονόμων των αποβιωσάντων στο μεταξύ αρχικών διαδίκων. Περαιτέρω επακόλουθο είναι να εμφανίζονται στην ουσία φαινόμενα αρνησιδικίας, αφού ο διάδικος που προσέφυγε στη δικαιοσύνη αδυνατεί να επιτύχει απόφαση «εντός λογικής προθεσμίας».

2. Με την προτεινόμενη κατάργηση αυτού του είδους της τακτικής διαδικασίας καθιερώνεται σε αντικατάστασή της μια απλή διαδικασία, σύμφωνα με την οποία συγκεντρώνεται όλο το αποδεικτικό υλικό και όλοι οι ισχυρισμοί των διαδίκων πριν από τη συζήτηση, στη συνέχεια εφαρμόζονται κατά τη συζήτηση οι ορθές αρχές της προφορικότητας και της αμεσότητας και ακολούθως το δικαστήριο είναι σε θέση να εκδώσει και πρέπει να εκδίδει οριστική και όχι προδικαστική απόφαση (νέο άρθρο 270). Μόνο αν κατά τη μελέτη της υπόθεσης ή τη διάσκεψη ανακύψουν για το δικαστήριο κενά ή ασφειες είναι δυνατή η επανασυζήτηση της υπόθεσης (νέο άρθρο 254).

Το σύστημα αυτό προϋποθέτει αξιοποίηση του χρόνου πριν από τη δικάσιμο, πράγμα που επιτυγχάνεται με τις νέες προθεσμίες επίδοσης της αγωγής, κατάθεσης προτάσεων, προσθηκών, αντικρούσεων κ.λπ. (νέα άρθρα 229, 237 κ.λπ.). Οι νέες αυτές προθεσμίες δεν προκαλούν επιβάρυνση για τους διαδίκους και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, αφού και σήμερα υπάρχουν (άλλες) προθεσμίες. Απλώς χρειάζεται μία αναπροσαρμογή των συνθειών και λήψη υπόψη των νέων αντί των παλαιών προθεσμιών.

Με το νέο σύστημα καταργείται η χρονική περίοδος της δεύτερης φάσης διεξαγωγής της τακτικής διαδικασίας, δηλαδή της φάσης που αρχίζει από την έκδοση της προδικαστικής απόφασης και περιλαμβάνει κυρίως τη χρονοβόρο διαδικασία διεξαγωγής των αποδείξεων. Η τελευταία μετακινείται στο στάδιο πριν από τη δικάσμο και κατ' αυτήν (βλ. νέα άρθρα 237 §1 και 270).

Συνέπεια του περιορισμού των δύο φάσεων διεξαγωγής της δίκης (της πριν και της μετά την έκδοση της προδικαστικής απόφασης) σε μία, με την εφάπαξ έκδοση απόφασης για όλα τα ζητήματα (νομικά και πραγματικά) της επίδικης διαφοράς, ευελπιστείται ότι θα είναι η κατά πολύ ταχύτερη, από ό,τι σήμερα, περαιώση των δικών, που είναι βασικό γνώρισμα μιας ευνομούμενης πολιτείας.

Συγχρόνως θα περιορισθεί αισθητά ο όγκος εργασίας των δικαστών, αφού, μεταξύ άλλων, με την ίδια υπόθεση εφεξής κατά κανόνα θα ασχολείται άπαξ μια σύνθετη δικαστηρίου.

Ο τυχόν αντίλογος ότι οι δύο φάσεις εκδίκασης της υπόθεσης εξυπηρετούν μια βαθμιαία εκκαθάριση των δυσχερειών της δίκης και μια λογική σειρά λύσης των νομικών και πραγματικών ζητημάτων, ενώ επιτρέπουν την αποφυγή της ενασχόλησης με τα δεύτερα, αν η υπόθεση λύνεται μόνο με τα πρώτα, ενέχει ασφαλώς

μια αλήθεια.

Ακόμη καλύτερο, από αυτή την άποψη, θα ήταν να διασπάται η υπόθεση σε περισσότερες των δύο φάσεις και σε αντίστοιχες συζητήσεις στο ακροατήριο, κατά τη λογική σειρά αντιμετώπισης των προβλημάτων (π.χ. πρώτα το παραδεκτό, έπειτα το νόμω βάσιμο κ.ο.κ.). Πρόκειται όμως για μια πολυτέλεια που θα ήταν εφαρμόσιμη, μόνο σε περίπτωση πολύ μικρού αριθμού δικών και δυνατότητας πολύ σύντομου καθορισμού των κάθε φορά επόμενων δικασμάτων και ταχείας έκδοσης των προδικαστικών αποφάσεων. Άλλα υπό τις σύγχρονες γνωστές συνθήκες επιβάρυνσης των δικαστηρίων στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς, ένα τέτοιο σύστημα θα διαιωνίζε τη διάρκεια των δικών. Αναζητώντας το «τέλειο», θα χάναμε την ουσία.

Άλλωστε, για τους δικαστές παραμένει και υπό το νέο σύστημα του ενός, ενιαίου σταδίου εκδίκασης της υπόθεσης, η δυνατότητα της χρονικής ιεράρχησης των ζητημάτων, αφού τουλάχιστον ο εισηγητής μπορεί και πρέπει να μελετά πριν από τη συζήτηση τη δικογραφία, έτσι ώστε να προσαρμόζεται η συζήτηση στα πορίσματα αυτής της μελέτης. Οι δικηγόροι, εξάλλου, θα έχουν οι ίδιοι την ευθύνη να προτάσουν προκριματικά ζητήματα και να ασχολούνται, στο μέτρο που το επιθυμούν, με τα επόμενα, επικουρικά, όπως ακριβώς το πράττουν με την επικουρική προβολή ισχυρισμών. Και εν πάσῃ περιπτώσει, το κέρδος από την εισαγωγή του νέου συστήματος είναι πολύ μεγαλύτερο από τα δευτερεύοντα, μπροστά στο κέρδος αυτό, πλεονεκτήματα του παλαιού συστήματος.

Το νέο σύστημα εξάλλου λύνει επιτυχώς το πρόβλημα της διεξαγωγής των μαρτυρικών αποδείξεων με εφαρμογή των αρχών της προφορικότητας και της αμεσότητας (εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο).

3. Άλλα μέτρα, που αναμένεται να συμβάλλουν στην επιτάχυνση των διαδικασιών ή στη μείωση της δικαστηριακής ύλης, είναι ο περιορισμός της δυνατότητας συμψηφισμού των εξόδων της δίκης (άρθρο 2 του σχεδίου), ο περιορισμός των αναβολών της συζήτησης και η επιδίκαση της δαπάνης σε βάρος του αιτούντος την αναβολή (άρθρο 8), η επίσπευση της επανασυζήτησης (άρθρο 9), η διεξαγωγή της συζήτησης και ερήμην των δικών, οι οποίοι δικάζονται σαν να ήταν παρόντες (άρθρο 12 – νέο άρθρο 270 §1 Κ.Πολ.Δ.), η παρεμβολή στην αναιρετική διαδικασία συμβουλίου που μπορεί κατ' αρχήν να απορρίπτει την αναίρεση, αν όλοι οι λόγοι της είναι απαράδεκτοι ή προδήλως αβάσιμοι (άρθρο 17 §3) κ.λπ..

Η μεταβολή που επέρχεται με τις παραπάνω ρυθμίσεις απαιτούσε κατάργηση ή αναπροσαρμογή πολλών άλλων διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ιδίως του δικαίου της απόδειξης, των ένδικων μέσων και λιγότερο του δικαίου των ειδικών διαδικασιών. Οι επιπτώσεις αυτές ρυθμίζονται στις λοιπές διατάξεις του Κεφαλαίου Ααε του σχεδίου. Από νομοτεχνική άποψη οι ρυθμίσεις αυτές, καθώς και οι βασικές, καταστρώθηκαν στο σχέδιο κατά βάση με τη σειρά των τροποποιούμενων ή καταργούμενων άρθρων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Στο τελευταίο άρθρο (άρθρο 22) του Κεφαλαίου Ααε της περιελήφθησαν οι διατάξεις διαχρονικού δικαίου.

Βα. Κατ' ιδίαν διατάξεις

1. Με το άρθρο 1 του σχεδίου ορίζεται εξ αρχής, στην

παράγραφο 1, ότι όπου χρησιμοποιείται στον Κ.Πολ.Δ. η έκφραση «πρώτη συζήτηση», θα νοείται εφεξής η λέξη «συζήτηση». Έτσι συγχρόνως εξαγγέλλεται η βασική αλλαγή: Δεν θα υπάρχουν πολλές, αλλά μία και μοναδική συζήτηση. Συνέχεια αυτής της συζήτησης θα θεωρούνται τυχόν επαναλήψεις της (άρθρο 254).

Με τις λοιπές παραγράφους του ίδιου άρθρου προσαρμόζονται στο νέο σύστημα ορισμένες διατάξεις του πρώτου βιβλίου του Κ.Πολ.Δ., πλην του Κεφαλαίου Ιθαί, στις διατάξεις του οποίου και ειδικότερα στα άρθρα 178 και 179 Κ.Πολ.Δ., είναι αφιερωμένο το άρθρο 2 του σχεδίου. Με το άρθρο αυτό τροποποιούνται τα άρθρα 178 και 179 Κ.Πολ.Δ. με σκοπό να καταργηθεί η δυνατότητα συμψηφισμού των δικαστικών εξόδων (διατηρούμενη μόνο για διαφορές μεταξύ συζύγων ή στενών συγγενών), έτσι ώστε ο ηπτώμενος να φέρει τα έξοδα (άρθρο 176) και οι διάδικοι ή οι συναλλασσόμενοι γενικότερα να υπολογίζουν το ενδεχόμενο αυτό πριν προβούν, με την υπερβολική ευκολία που παρατηρείται σήμερα, σε προσφυγή στη δικαιοσύνη.

2. Με το άρθρο 3 εναρμονίζονται οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 214Α Κ.Πολ.Δ. για την εξώδικη επίλυση διαφοράς με τις προθεσμίες επίδοσης της αγωγής και κατάθεσης των προτάσεων του νέου συστήματος. Προβλέπεται επίσης ότι η συνάντηση των διαδίκων ή των δικηγόρων τους μπορεί να γίνεται και στα γραφεία του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Η εξώδικη επίλυση πρέπει να έχει γίνει έως τριανταπέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο, ώστε σε περίπτωση αποτυχίας της οι διάδικοι να έχουν κάποιο εναπομένοντα χρόνο για την κατάθεση των προτάσεων τους εμπρόθεσμα, δηλαδή τριάντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο, κατά το νέο άρθρο 237 παρ. 1. Ενοείται ότι οι διάδικοι μπορούν ή πρέπει να προετοιμάζονται προς τούτο όσο πλησιάζει η προθεσμία, έστω και παράλληλα προς την προσπάθεια συμβιβασμού τους. Αν η εξώδικη επίλυση επέλθει παρά ταύτα μετά την 35η ημέρα πριν από τη δικάσιμο, μπορεί να ακολουθήσει παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής ή ματαίωση της συνεδρίασης κ.λπ., όχι όμως αναβολή της συζήτησης (βλ. και άρθρο 8 – νέο άρθρο Κ.Πολ.Δ. 241 §1, τελευταίο εδάφιο).

Στην παράγραφο 2 του άρθρου προβλέπεται αντικατάσταση του όρου «συμβιβαστική επίλυση διαφοράς» με τον όρο «εξώδικη επίλυση διαφοράς», που είναι ακριβέστερος, αφού η εξώδικη επίλυση δεν αποκλείεται να συνίσταται σε πλήρη αποδοχή των θέσεων του ενός διαδίκου, χωρίς συμβιβαστικές υποχωρήσεις. Η ρύθμιση της παραγράφου 3 του άρθρου είναι συνέπεια της εισαγωγής του νέου συστήματος.

3. Με το άρθρο 4 προσαρμόζεται η ρύθμιση του άρθρου 224 Κ.Πολ.Δ. στις νέες προθεσμίες κατάθεσης των προτάσεων για τη μία και μοναδική συζήτηση της υπόθεσης, ενώ με το άρθρο 5 αντικαθίστανται οι παραγραφοί 2-4 του άρθρου 226 Κ.Πολ.Δ.. Μεταξύ άλλων γίνεται προσαρμογή της ρύθμισης στην κατάργηση πλέον της προδικαστικής απόφασης και λαμβάνεται μέριμνα για τον προσδιορισμό της δικασίμου, έτσι ώστε να τηρούνται οι νέες προθεσμίες επίδοσης της αγωγής, κατάθεσης των προτάσεων κ.λπ.. Αποφεύγεται η ρύθμιση παραπέρα λεπτομερειών, π.χ. για τον προσδιορισμό της δικασίμου, αφού αυτές μπορεί και πρέπει να καθορίζονται από τη διοίκηση του δικαστηρίου ως εσωτερικά του θέματα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά τον Οργανισμό των Δικαστηρίων.

4. Με το νέο άρθρο 6 του σχεδίου καταργείται το άρθρο 228 Κ.Πολ.Δ., αφού το ζήτημα της κλήτευσης των διαδίκων λύνεται με το νέο άρθρο 229, όπως αυτό αντικαθίσταται με το ίδιο άρθρο του σχεδίου. Με το νέο άρθρο 229 εισάγεται η καινοτομία να κοινοποιείται η αγωγή στον εναγόμενο μέσα σε τριάντα ημέρες από την κατάθεση της αγωγής (και όχι, όπως τώρα, τριάντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο). Έτσι, αφ' ενός πραγματώνεται με συνέπεια η βασική δικονομική αρχή, ότι η αγωγή ασκείται με δύο πράξεις, την κατάθεσή της και την επίδοσή της (άρθρο 215 §1 εδ. αε) και αφ' ετέρου στον μεν ενάγοντα υπαγορεύεται να μην «ξεχνά» τον εναγόμενο και να τον θυμάται λίγο πριν από τη δικάσιμο, ο δε εναγόμενος μπορεί να αρχίζει την προετοιμασία της άμυνάς του νωρίτερα από ό,τι ως τώρα. Συνέπεια της μη εμπρόθεσμης επίδοσης θα είναι το απαράδεκτο της συζήτησης (βλ. νέο άρθρο 271 §1). Τούτο σημαίνει ότι κατά το αποτέλεσμα είναι απαράδεκτη και η άσκηση της αγωγής, αφού για να τηρηθεί η προθεσμία του ενός μηνός από την κατάθεση της αγωγής, θα πρέπει να γίνει νέα κατάθεση και στη συνέχεια εμπρόθεσμη επίδοση.

Για την επίδοση σε εναγόμενο που διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής προβλέπεται ότι ο ενάγων πρέπει να πράξει μέσα στην προθεσμία των τριάντα ημερών όλα τα «καθαί εαυτόν». Διότι μπορεί να ελέγχει μόνο όσες ενέργειες εξαρτώνται από αυτόν και όχι την, πολλές φορές περιπλοκη, μέσω ελληνικών και ξένων αρχών, διαδικασία που ακολουθεί ωστόπου περιέλθει πραγματικά η αγωγή στον εναγόμενο, διαδικασία που διαρκεί συχνά πολλούς μήνες. Θα πρέπει βέβαια να φροντίσει να ορισθεί η δικάσιμος σε τέτοιον χρόνο, ώστε να μπορούν με άνεση να τηρηθούν οι προθεσμίες του νέου άρθρου 237. Οι προθεσμίες αυτές αρκούν για την προστασία του εναγομένου.

Με την παραγράφου 2 του νέου άρθρου 229 προβλέπονται μεγαλύτερες προθεσμίες κλήτευσης των διαδίκων από ό,τι ως τώρα, έτσι ώστε να τηρούνται άνετα οι νέες προθεσμίες του άρθρου 237. Η προβλεπόμενη επιφύλαξη για την επανασυζήτηση κατά το άρθρο 254 δικαιολογείται, αφού στην επανασυζήτηση δεν είναι απαραίτητη η κατάθεση προτάσεων, αλλά αρκεί σημείώμα των διαδίκων πέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Με τη νέα ρύθμιση καθίσταται περιπτή και καταργείται η παράγραφος 1 του άρθρου 230 Κ.Πολ.Δ..

5. Με το άρθρο 7 του σχεδίου επέρχονται ορισμένες ουσιώδεις, από πρακτική άποψη, μεταβολές στις κατά το άρθρο 237 προθεσμίες κατάθεσης προτάσεων, αποδεικτικών μέσων και αντικρούσεων των διαδίκων. Σκοπός είναι η αξιοποίηση του χρόνου πριν από τη συζήτηση για την παρουσίαση από τους διαδίκους όλων των ισχυρισμών και αποδείξεων που διαθέτουν. Η σημασία επίτευξης του σκοπού αυτού είναι αναμφισβήτητη. Απαιτείται επομένως προσαρμογή των συνηθειών και της νοοτροπίας των παραγόντων της δίκης στις νέες προθεσμίες. Άλλως, η συζήτηση θα είναι απαράδεκτη. Ως επίδοση κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του νέου άρθρου 237, στην περίπτωση που ο εναγόμενος διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, πρέπει να νοηθεί, σύμφωνα με τον προστατευτικό για τον εναγόμενο σκοπό της διάταξης, η τελευταία πράξη που χρειάζεται για τη συντέλεση της επίδοσης της αγωγής στον εναγόμενο και όχι η πρώτη πράξη της διαδικασίας επίδοσης κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του νέου

άρθρου 229.

Η νέα ρύθμιση έχει ιδιαίτερη σημασία για τον ενάγοντα, ο οποίος θα έχει δεκαπέντε ημέρες στη διάθεσή του για να ανταπαντήσει στον εναγόμενο, σε αντίθεση με το σημερινό σύστημα, που είναι ασφυκτικό για τον ενάγοντα, σε βαθμό ώστε διεθνώς να θεωρείται ως υπερβολικά ευνοϊκό για τον εναγόμενο και άδικο για τον ενάγοντα.

Βασική τομή του εισαγόμενου συστήματος είναι ότι η δικογραφία με όλους τους ισχυρισμούς και τις αποδείξεις των διαδίκων κλείνει δεκαπέντε ημέρες πριν από τη συζήτηση, έτσι ώστε το δικαστήριο και ιδίως ο εισηγητής να τη μελετήσουν και να προετοιμασθούν για την προφορική συζήτηση της υπόθεσης και την επιτυχή διεύθυνσή της (βλ. ρητή πρόβλεψη της υποχρέωσης έγκαιρης ενημέρωσης του δικαστή στη διάταξη για τη συζήτηση της υπόθεσης: άρθρο 270 παρ. 1, δεύτερο εδάφιο, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 12 του σχεδίου). Άλλαγχη νοοτροπίας και συνηθειών είναι και εδώ απαραίτητες για τους δικαστές.

Εννοείται ότι είναι δυνατή η σύντμηση των προθεσμιών του άρθρου σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 150, π.χ. σε δικαστήρια με μικρή δικαστηριακή κίνηση και δυνατότητα προσδιορισμού δικασίου σε σύντομο χρόνο μετά την κατάθεση της αγωγής.

6. Με το άρθρο 8 του σχεδίου καταργείται το άρθρο 239 και αντικαθίσταται το άρθρο 241 Κ.Πολ.Δ., έτσι ώστε να περιορισθεί η δυνατότητα αναβολών, οι οποίες είναι σημαντική αιτία των μεγάλων καθυστερήσεων των δικών. Ούτε η κοινή βούληση των διαδίκων αρκεί για την αναβολή. Διότι από τη στιγμή που οι διάδικοι επιστρένευσαν τη δικαιοσύνη και απασχόλησαν δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους, οφείλουν να είναι συνεπείς προς τις ενέργειές τους αυτές. Τούτο επιβάλλει η σοβαρότητα και η υπευθυνότητα. Δικαιολογία για την αναβολή μπορεί να αποτελεί μόνο ο αντικειμενικά σπουδαίος λόγος. Μόνη άλλη λύση για τους διαδίκους είναι η ματαίωση της συζήτησης. Δικαστής που χορηγεί αναβολή χωρίς ύπαρξη σπουδαίου λόγου είναι ελεγκτέος ενδεχομένων και πειθαρχικά.

Συνέπεια των παραπάνω είναι η πρόσθετη ρύθμιση, ότι ο διάδικος που ζητεί την αναβολή θα πρέπει να φέρει (σύμφωνα με την παρ. 2 του νέου άρθρου 241) τα έξοδα της δίκης, προσδιοριζόμενα επακριβώς και άρα επιδικαστέα αμέσως από το δικαστήριο.

Τέλος, η τροποποίηση στο άρθρο 242 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. είναι συνέπεια της εισαγόμενης υποχρεωτικής προφορικής συζήτησης (νέο άρθρο 270 §1).

7. Με το άρθρο 9 του σχεδίου προστίθενται δύο παράγραφοι στο άρθρο 254 Κ.Πολ.Δ., με σκοπό αφ' ενός την επανασυζήτηση, αν συντρέχουν οι προς τούτο όροι, το ταχύτερο δυνατό (με προσπάθεια εκδίκασης από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου) και αφ' ετέρου τον περιορισμό της επαναλαμβανόμενης συζήτησης μόνο στα συγκεκριμένα ζητήματα, όπου υπάρχει ασάφεια ή κενό και την αποφυγή νέας συζήτησης εφαπάνως όλης της ύλης.

Εξάλλου, με το άρθρο 10 προβλέπονται, στο τροποποιούμενο άρθρο 268 Κ.Πολ.Δ., νέες προθεσμίες άσκησης της ανταγωγής, ώστε να υπάρχει εναρμόνιση με τις προθεσμίες του νέου άρθρου 237 και να δίνεται μεγαλύτερη ευχέρεια στον αντεναγόμενο να αμυνθεί. Εκπρόθεσμη επίδοση της ανταγωγής συνεπάγεται το απαράδεκτο της συζήτησής της.

Επίσης, με το άρθρο 11 αντικαθίσταται το άρθρο 269 Κ.Πολ.Δ., με στόχο τα μέσα επίθεσης και άμυνας που επιτρέπεται να προβάλλονται οψίμως να προβληθούν έως και τη συζήτηση, που είναι η μόνη. Τούτο ισχύει, φυσικά, και για την επαναλαμβανόμενη, κατά το άρθρο 254, συζήτηση, που «θεωρείται συνέχεια της προηγούμενης».

8. Με το άρθρο 12, που αποτελεί τον πυρήνα της νέας ρύθμισης, αντικαθίσταται το άρθρο 270 Κ.Πολ.Δ.. Με το άρθρο αυτό του σχεδίου η διαδικασία του άρθρου 270 επεκτείνεται και στις υποθέσεις αρμοδιότητας του πολυμελούς πρωτοδικείου και γενικότερα σε όλες τις υποθέσεις των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων. Η επέκταση βεβαίως αυτή ισχύει και σήμερα, αλλά δεν εφαρμόζεται στην πράξη, διότι επιφυλάχθηκε η εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 226, κατά το οποίο «αν η αγωγή απευθύνεται στο πολυμελές πρωτοδικείο, αμέσως μετά την κατάθεσή της, ο Πρόεδρος, εφόσον κατά την κρίση του απαιτείται η έκδοση προδικαστικής απόφασης, ορίζει με πράξη του, που καταχωρίζεται στο πρωτότυπο και στα αντίγραφα της αγωγής, ότι η απόδειξη θα διεξαχθεί σύμφωνα με το άρθρο 341». Στην πράξη, σχεδόν πάντοτε, κατά την κρίση του Προέδρου, ήταν απαραίτητη η έκδοση προδικαστικής απόφασης. Ήδη με το σχέδιο ο Πρόεδρος δεν έχει τέτοια δυνατότητα. Επίσης, οι εισαγόμενες με το άρθρο 270 απλοποιήσεις εξομοιώνουν σε μεγάλο βαθμό την τακτική διαδικασία με την επιτυχούσα στην πράξη διαδικασία των εργατικών διαφορών, αφού, αν δεν εμφανισθεί κάποιος από τους διαδίκους, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι (βλ. διάταξη άρθρου 672 Κ.Πολ.Δ.).

Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 270 δεν εμποδίζουν την εφαρμογή των διατηρούμενων σε ισχύ άρθρων 245, 411, 415 Κ.Πολ.Δ., προφανώς σε συνδυασμό με το άρθρο 254 Κ.Πολ.Δ. (στο πλαίσιο της επανάληψης της συζήτησης, όχι δεύτερης συζήτησης, που καταργείται). Το ίδιο ισχύει και κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου, χωρίς εδώ να είναι πάντως, απαραίτητη η επανασυζήτηση.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου ορίζεται ότι το δίκαιο της απόδειξης κατά τον Κ.Πολ.Δ., άρα και η αποδεικτική ισχύς των αποδεικτικών μέσων, εξακολουθεί να ισχύει. Δεν καθιερώνεται γενικώς σύστημα ελεύθερης απόδειξης. Μόνο συμπληρωματικά μπορεί, και πέρα από τα προβλεπόμενα αποδεικτικά μέσα, π.χ. εφόσον αυτά δεν επαρκούν για το σχηματισμό δικανικής πεποίθησης, να λαμβάνονται υπόψη και να εκτιμώνται ελεύθερα και αποδεικτικά μέσα, όπως ένορκες βεβαιώσεις (σε περιορισμένο αριθμό) κ.λπ., που δεν πληρούν τους όρους του νόμου. Τούτο δε μόνο εφόσον επιτρέπεται η εμμάρτυρη απόδειξη (κατά τα άρθρα 393, όπως τροποποιείται με το άρθρο 14 του παρόντος, 394 Κ.Πολ.Δ.).

Η απόφαση που θα εκδοθεί θα είναι οριστική. Έκδοση προδικαστικής δεν επιτρέπεται. Αν κατά τη μελέτη της υπόθεσης από τον εισηγητή, μετά τη συζήτηση, ή κατά τη διάσκεψη, ανακύψουν κενά ή ασάφειες, παραμένει η δυνατότητα της επανάληψης της συζήτησης, σύμφωνα με το άρθρο 254 Κ.Πολ.Δ., που μπορεί να καλύψει τις σχετικές ανάγκες πλήρωσης.

9. Με το άρθρο 13 του σχεδίου αντικαθίσταται το άρθρο 271 Κ.Πολ.Δ.. Οι παλαιές παραγράφου 2 και 3 καταργούνται. Τεκμήριο ομολογίας του απουσιάζοντος εναγομένου δεν δικαιολογείται, εν όψει της νέας ρύθμι-

σης του άρθρου 270 παρ. 1 τελευταίο εδάφιο. Μόνο αν δεν υπήρχε νόμιμη και εμπρόθεσμη επίδοση της αγωγής ή κλήτευση του απουσιάζοντος ενάγοντος ή εναγομένου, κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση (νέο άρθρο 271).

Η κατάργηση των άρθρων 272 έως 274 και 279 και η τροποποίηση του άρθρου 277 Κ.Πολ.Δ. είναι επίσης συνέπειες της συζήτησης της υπόθεσης και ερήμην των διαδίκων, που δικαίονται «σαν να ήταν παρόντες» (νέο άρθρο 270 §1 εδάφιο τελευταίο). Έτσι αποφεύγονται τυπικότητες και ακαμψίες (που μπορεί να οδηγήσουν σε αδικίες) και διευκολύνεται η ουσιαστική απονομή της δικαιούσύνης, ενώ επιτυγχάνεται αποφυγή καθυστερήσεων.

10. Στο άρθρο 14 προβλέπονται ορισμένες προσαρμογές στο νέο σύστημα (ιδίως καταργήσεις διατάξεων), αλλά και ορισμένοι εκσυγχρονισμοί του δικαίου της απόδειξης. Το ποσό που αποτελεί όριο για το επιτρεπτό της εμμάρτυρης απόδειξης αυξάνει, ενώ οι δηλώσεις των μαρτύρων για τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις, που αποτελούν ευαίσθητο δεδομένο κατά την έννοια του ν. 2472/1997, απαλείφονται από τα άρθρα 407 και 408, σύμφωνα άλλωστε με την ανάγκη σεβασμού της ελευθερίας της θρησκευτικής συνείδησης (άρθρο 13 του Συντάγματος), η οποία επιβάλλει να μην ερωτώνται οι μάρτυρες αν και σε ποια θρησκεία πιστεύουν. Ο μάρτυρας, επιλέγοντας το θρησκευτικό ή τον πολιτικό τύπο του όρκου, δεν αποκαλύπτει καταξ ανάγκην τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις.

Επίσης, καταργείται ο όρκος ως αποδεικτικό μέσο, αφού τη λειτουργία του επιτελεί εξίσου η εξέταση των διαδίκων, η οποία μπορεί, κατά την κρίση του δικαστηρίου, να είναι και ένορκη (βλ. και νέο άρθρο 270 §3). Το αναχρονιστικό τούτο μέσο απόδειξης ήταν καιρός να καταργηθεί, σύμφωνα άλλωστε και με τα διεθνώς κρατούντα.

Τέλος, με το ίδιο άρθρο του σχεδίου (παράγραφος 9) απαλείφεται από το άρθρο 469 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. η αναφορά στα άρθρα 271 παρ. 3 και 272 Κ.Πολ.Δ., αφού τα άρθρα αυτά καταργούνται.

11. Με το άρθρο 15 παρ. 1 αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 498 Κ.Πολ.Δ.. Μετά την κατάργηση των διατάξεων του άρθρου 228, στο οποίο το άρθρο 498 παρ. 2 παρέπεμπτε, ανακύπτει η ανάγκη καθορισμού της προθεσμίας κλήτευσης των διαδίκων στη συζήτηση εκείνων των ένδικων μέσων, για τα οποία τέτοια προθεσμία δεν προβλεπόταν ειδικώς (ανακοπή ερημοδικίας, έφεση, αναψηλάφηση). Η προθεσμία των εξήντα ημερών πριν από τη συζήτηση, για τους διαδίκους που διαμένουν στην Ελλάδα, και των ενενήντα ημερών, για τους διαδίκους που διαμένουν στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, κρίνεται απολύτως επαρκής για την υπεράσπιση της υπόθεσης, αν ληφθεί υπόψη και η υποχρέωση για την κατάθεση των προτάσεων και της προσθήκης με την αντίκρουση μέσα στα χρονικά όρια του άρθρου 237 παρ. 1 εδάφιο ακεκαίητη και παρ. 3. Είναι βέβαια αυτονόητο ότι, στην περίπτωση των ένδικων μέσων, όπου δεν μπορεί να γίνει λόγος για εφαρμογή του άρθρου 214Α, δεν απαιτείται να μεσολαβεί μεταξύ κατάθεσης των προτάσεων και επίδοσης το εξηκονθήμερο χρονικό διάστημα, που προβλέπεται από το νέο άρθρο 237 παρ. 1 εδάφιο βαθιά για να εξυπηρετήσει την απόπειρα εξώδικης επίλυσης της διαφοράς.

Εξάλλου, με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου αντι-

καθίσταται το άρθρο 510 Κ.Πολ.Δ.. Λόγω της κατάργησης του άρθρου 279, στο οποίο παρέπεμπε το άρθρο 510, ήταν επιβεβλημένο να αναδιατυπωθεί το τελευταίο αυτό άρθρο, ώστε να αναφερθεί ρητά σε αυτό ότι, αν κατά τη συζήτηση της ανακοπής δεν εμφανισθεί ή εμφανισθεί αλλά δεν μετέχει νόμιμα σε αυτήν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν και αυτός παρών.

12. Με το άρθρο 16 προσαρμόζονται στο νέο σύστημα οι διατάξεις του Κ.Πολ.Δ. για την έφεση. Η προθεσμία των οκτώ ημερών πριν από τη συζήτηση της έφεσης, η οποία καθορίζοταν για την κοινοποίηση των πρόσθετων λόγων της έφεσης στον εφεσίβλητο, αποβαίνει πλέον χωρίς νόμιμα, αφού με τη νέα ρύθμιση προβλέπεται να λαμβάνει χώρα και στην έφεση η κατάθεση των προτάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 237 παρ. 1 εδάφιο ακεκαίητη, δηλαδή το αργότερο τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η προθεσμία των σαράντα πέντε ημερών που τώρα ορίζεται για την κοινοποίηση των πρόσθετων λόγων στον εφεσίβλητο (νέο άρθρο 520 §2 Κ.Πολ.Δ.) προτάσσει την εν λόγω κοινοποίηση και μάλιστα σε επαρκή πριν από τη κατάθεση των προτάσεων χρόνο, ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα στον εφεσίβλητο να προβάλλει την άμυνά του κατά των πρόσθετων λόγων.

Για τους ίδιους όπως αμέσως παραπάνω λόγους επιβάλλεται να επιμηκυνθεί η προθεσμία κοινοποίησης της αντέφεσης στον εκκαλούντα από οκτώ σε σαράντα πέντε ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης (νέο άρθρο 523 §2).

Η ριζική αναδιάρθρωση της πολιτικής δίκης στον πρώτο βαθμό και ιδίως η καθιέρωση της προφορικής συζήτησης, ως υποχρεωτικής, σε όλα τα πρωτοβάθμια δικαστήρια, η κατάργηση της προδικαστικής απόφασης, η αναμόρφωση των χρονικών πλαισίων κλήτευσης των διαδίκων και κατάθεσης των προτάσεων, η κατάργηση των συνεπειών της ερημοδικίας του ενάγοντος και του εναγομένου (απόρριψης της αγωγής ως ανυποστήριξης και αντίστοιχα παραδοχής αυτής, λόγω του τεκμηρίου ομολογίας των πραγματικών ισχυρισμών της) δεν μπορούσε ασφαλώς να αφήσει ανεπιτρέαστη την καταξ έφεση δίκη.

Η προφορική συζήτηση που ισχύει πλέον σε όλη την έκταση στα πρωτοβάθμια δικαστήρια, δηλαδή και στο πολυμελές πρωτοδικείο αδιακρίτως, εκτείνεται περιορισμένα και στη δευτεροβάθμια δίκη και ειδικότερα όταν συντρέχει η περίπτωση του άρθρου 528. Πράγματι στην περίπτωση αυτή, εφόσον η έφεση εξακολουθεί να λειτουργεί ως υποκατάστατο της καταργημένης αναιτιολόγητης ανακοπής ερημοδικίας και επιφέρει χωρίς έρευνα των λόγων της την εξαφάνιση της εκκαλούμενης απόφασης και την αναδίκαση της υπόθεσης από το εφετείο, που μετατρέπεται ουσιαστικά σε πρωτοβάθμιο δικαστήριο, επιβάλλεται να γίνεται η συζήτηση ενώπιον του εφετείου προφορικά (να εξετάζονται και μάρτυρες ενώπιον αυτού) για λόγους οικονομίας της δίκης και να αποφεύγεται η παραπομπή στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Σε όλες τις άλλες όμως περιπτώσεις η υποχρεωτική τήρηση στην καταξέφεση δίκη της προφορικής συζήτησης, όπως αυτή διαμορφώνεται από τις νέες ρυθμίσεις του άρθρου 270, δεν έχει λόγο ύπαρξης.

Με τις παραγράφους 1 και 2 του νέου άρθρου 524 καθιερώνεται αφ' ενός η προφορική συζήτηση, ως υποχρεωτική, στην περίπτωση του άρθρου 528 και αφ' ετέρου γίνεται παραπομπή στις διατάξεις που εφαρμόζο-

νται στη δευτεροβάθμια δίκη. Έτσι, εκεί όπου δεν επιβάλλεται η προφορικότητα της συζήτησης έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 269, 270 παράγραφοι 2, 4, 6 και 7 και 271 έως 312. Στην περίπτωση όμως εφαρμογής του άρθρου 528, όπου η προφορική συζήτηση είναι υποχρεωτική, εφαρμόζονται επιπλέον και οι διατάξεις των παραγράφων 1, 3 και 5 του άρθρου 270.

Με τις παραγράφους 3 και 4 ρυθμίζονται οι συνέπειες της ερημοδικίας των διαδίκων στην κατώ όφεση δίκη, οι οποίες προηγουμένως προβλέπονταν στο άρθρο 531, το οποίο ήδη καταργείται.

Η ερημοδικία του εκκαλούντος, ως προς την όφεση, και του εφεσιβλήτου, ως προς την αντέφεση, εξακολουθούν να επιφέρουν τις ίδιες όπως μέχρι τώρα συνέπειες. Οδηγούν, δηλαδή, σε περίπτωση ερημοδικίας, στην απόρριψη της όφεσης ή της αντέφεσης. Εξάλλου ίδιες παραμένουν οι συνέπειες, σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου, ως προς την όφεση, και του εκκαλούντος, ως προς την αντέφεση, οι οποίοι δικάζονται σαν να ήταν παρόντες. Εν όψει όμως της αποδέσμευσης ήδη των συνεπειών της ερημοδικίας του εκκαλούντος από εκείνες του ενάγοντος, στις οποίες παρέπεμπε το καταργούμενο άρθρο 531 και της αντάργησης του άρθρου 279, στο οποίο παρέπεμπε επίσης το άρθρο 531, κατέστη επιβεβλημένη η ρητή αναφορά ότι σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος ή του εφεσιβλήτου, ως προς την αντέφεση, η όφεση ή αντιστοίχως η αντέφεση απορρίπτεται και ότι σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου, ως προς την όφεση, ή του εκκαλούντος, ως προς την αντέφεση, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν και αυτοί παρόντες.

Μολονότι καταργούνται οι δυσμενείς συνέπειες της ερημοδικίας του ενάγοντος και του εναγομένου στον πρώτο βαθμό, οι οποίοι δικάζονται εφεξής σαν να ήταν παρόντες, προκρίθηκε η διατήρηση των διατάξεων του άρθρου 528, δηλαδή ορίσθηκε να επέρχεται εξαφάνιση της εκκαλούμενης απόφασης, μέσα στα όρια του μεταβιβαστικού αποτελέσματος της όφεσης και των πρόσθετων λόγων της, χωρίς έρευνα των λόγων της όφεσης, με στόχο να δοθεί μια ευκαιρία στον εκκαλούντα που δεν εμφανίσθηκε στην πρωτόδικη δίκη να ακουσθεί πραγματικά και να προβάλλει όλους τους ισχυρισμούς που θα μπορούσε να προτείνει πρωτόδικως, επανορθώνοντας έτσι με την όφεσή του τις σε βάρος του συνέπειες που η απουσία του στον πρώτο βαθμό ενδεχομένως επέφερε. Έπρεπε όμως να γίνουν στο άρθρο αυτό οι αναγκαίες προσαρμογές στο νέο σύστημα διεξαγωγής της πολιτικής δίκης.

Τέλος, καταργείται το άρθρο 531 και με τη νέα ρύθμιση του άρθρου 535 παρ.1 γίνεται ακόμη ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της επιτάχυνσης της πολιτικής δίκης. Πράγματι, με εξαίρεση την περίπτωση της εξαφάνισης της πρωτόδικης απόφασης για αναρμοδιότητα του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, όταν εξαφανίζει την προσβαλλόμενη απόφαση, κρατεί την υπόθεση και τη δικάζει κατώ ουσίαν. Αν, δηλαδή, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν είχε αποφανθεί για την ουσία της υπόθεσης, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, που εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση, δεν έχει στο εξής τη δυνατότητα να αναπέμψει την υπόθεση στο πρωτοβάθμιο, αλλά οφείλει να την κρατήσει και να τη δικάσει κατώ ουσίαν το ίδιο. Η λύση αυτή διευκολύνεται και

από το γεγονός ότι η προφορικότητα της διαδικασίας σε όλες τις περιπτώσεις στον πρώτο βαθμό καθιστά επιβεβλημένη την προσκομιδή ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου όλων των αναγκαίων αποδείξεων, ανεξάρτητα από το αν θα ακολουθήσει ή όχι απόφαση επί της ουσίας της υπόθεσης.

13. Με το άρθρο 17 του σχεδίου, πέρα από ορισμένες προσαρμογές του δικαίου των έκτακτων ένδικων μέσων στο νέο σύστημα (παράγραφοι 1 και 2), προβλέπεται στην παράγραφο 3 η αντικατάσταση του άρθρου 571 Κ.Πολ.Δ.. Συγκεκριμένα, παρέχεται η δυνατότητα, μετά από προφορική εισήγηση του εισηγητή, να απορριφθεί η αναίρεση εν συμβουλίω, χωρίς κλήτευση των διαδίκων και πρόταση του εισαγγελέα, αν όλοι οι προβαλλόμενοι λόγοι, αρχικοί και πρόσθιτοι, είναι απαράδεκτοι ή προφανώς αβάσιμοι, ενώ δίνεται η δυνατότητα στον αναιρεσίσθιο να ζητήσει μολαταύτα να συζητηθεί η υπόθεσή του στο ακροατήριο, αφού όμως προηγουμένως καταβάλλει το παράβολο που έχει ορισθεί με τη διάταξη του Συμβουλίου με την οποία απορρίπτεται η αναίρεση. Το ποσό αυτό κυμαίνεται από εκατό χιλιάδες ως ένα εκατομμύριο δραχμές. Με την προτεινόμενη ρύθμιση περιορίζεται η επιβάρυνση του ακυρωτικού με προδήλως αβάσιμες ή απαράδεκτες αναιρέσεις και του παρέχεται η δυνατότητα να ασχολείται με τα σοβαρά θέματα που οδηγούνται προς επίλυση ενώπιον του, τα οποία χρονίζουν λόγω της παρεμβολής μεγάλου αριθμού απαράδεκτων και προδήλως αβάσιμων αναιρέσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.) προβλέπεται ότι ατομικές προσφυγές που είναι απαράδεκτες απορρίπτονται οριστικά με ομόφωνη πράξη τριμελούς συμβουλίου, χωρίς να εισαχθούν προς συζήτηση στο Δικαστήριο (άρθρα 28 και 27 §1 εδάφιο τελευταίο Ε.Σ.Δ.Α.), μολονότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου διαθέτει πολύ μεγαλύτερα οικονομικά και τεχνικά μέσα. Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι το μέτρο αυτό του «φιλτραρίσματος» των υποθέσεων, πρόσφατα θεσμοθετήθηκε για το Συμβούλιο της Επικρατείας (άρθρο 33 του ν. 2721/1999) με επιτυχή αποτέλεσμα, προβλέπεται δε και σε ξένα δικονομικά συστήματα.

Τέλος, με την παράγραφο 4, εκτός από την προσαρμογή της παραπομπής του άρθρου 575 Κ.Πολ.Δ. προς το νέο άρθρο 226, επέρχεται και διόρθωση της ανακρίβειας της υφιστάμενης παραπομπής, η οποία οφείλεται στην παράλειψη εναρμόνισής της προς τις τροποποιήσεις και την αναρίθμηση των παραγράφων της παραπεμπόμενης διάταξης.

14. Με το άρθρο 18 του σχεδίου τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις για την ανακοπή και την τριτανακοπή.

Το πρόσθιτο δικόγραφο που περιέχει νέους λόγους ανακοπής πρέπει να εξακολουθήσει να κοινοποιείται στον αντίδικο του ανακόπτοντος οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από την συζήτηση, μόνον όμως όταν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες, αφού στις περιπτώσεις αυτές της εκδίκασης της ανακοπής με ορισμένη ειδική διαδικασία δεν αλλάζει η προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων, η οποία παραμένει η ίδια (κατάθεση προτάσεων στο ακροατήριο). Στις άλλες περιπτώσεις, όπου τηρούνται οι προθεσμίες του άρθρου 237, η κοινοποίηση των προσθετων λόγων ανακοπής επιβάλλεται να γίνεται σαράντα πέντε ημέρες πριν από τη συζήτηση, όπως αντίστοιχα συμβαίνει και με τους πρόσθιτους λόγους της

έφεσης (νέο άρθρο 585 §2 Κ.Πολ.Δ.).

Εξάλλου, με τη νέα ρύθμιση του άρθρου 589 Κ.Πολ.Δ. βρίσκει λύση ένα σοβαρό πρόβλημα, που αναφέρεται στην αναστολή της εκτέλεσης ή της ισχύος της τριτανακοπτόμενης απόφασης. Η μέχρι τώρα ισχύουσα διάταξη, ενώ προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής της εκτέλεσης της τριτανακοπτόμενης απόφασης και αναγνωρίζει με τον τρόπο αυτόν την ανάγκη παροχής τέτοιας μορφής προσωρινής δικαστικής προστασίας στον τριτανακόπτοντα, ορίζει ότι το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης με αίτηση που υποβάλλεται κατά την εκδίκαση της τριτανακοπής. Αν ακολουθηθεί το γράμμα του νόμου, η εν λόγω αναστολή καθίσταται δυνατή μόνο για το μετά τη συζήτηση της τριτανακοπής χρόνο. Έτσι όμως μπορεί ευχερώς να ματαιωθεί ο σκοπός της πιο πάνω διάταξης, ο οποίος είναι η αποτροπή της βλάβης που μπορεί να επέλθει στον τριτανακόπτοντα από την εκτέλεση μιας απόφασης, της οποίας πιθανολογείται η ακύρωση, αφού είναι πολύ πιθανό να έχει εκτελεσθεί η τριτανακοπτόμενη απόφαση πριν εκδικηθεί η τριτανακοπή. Το ζήτημα αυτό βρίσκει πλέον λύση με τις νέες διατάξεις του άρθρου 589, οι οποίες αποτελούν, ως ένα βαθμό, μεταφορά των εύστοχων ρυθμίσεων του άρθρου 938 Κ.Πολ.Δ., που αναφέρονται στην αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης.

15. Με το άρθρο 19 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 591 Κ.Πολ.Δ.. Οι ειδικές διαδικασίες, οι οποίες έχουν δοκιμασθεί με επιτυχία στην πράξη, δεν θίγονται καταρχήν. Είναι όμως αναγκαίο να γίνουν ορισμένες προσθήκες και βελτιώσεις στην παρ. 1 των γενικών διατάξεων του άρθρου 591. Ειδικότερα, μετά την κατάργηση του άρθρου 228, το οποίο ρύθμιζε κατά παραπομπή την προθεσμία κλήτευσης των διαδίκων σε ορισμένες ειδικές διαδικασίες (εργατικών διαφορών, διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα κ.ά.), επιβάλλεται να καλυφθεί το κενό αυτό με τη μεταφορά της μέχρι τώρα ισχύουσας ρύθμισης στο άρθρο 591 παρ. 1 στοιχ. ααε. Εξάλλου είναι σκόπιμο, αλλά και αναγκαίο, όπως έχει δείξει η δικαστηριακή πρακτική, να διευκρινισθεί από τον νομοθέτη ότι μετά τη συζήτηση και μέχρι τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας από αυτή συγχωρείται η κατάθεση προσθήκης στις προτάσεις μόνο για το σχολιασμό των αποδείξεων και την απόκρουση ισχυρισμών που προτάθηκαν για πρώτη φορά κατά τη συζήτηση, καθώς και η προσκομιδή ένορκων βεβαιώσεων, εγγράφων και γνωμοδοτήσεων του άρθρου 390 μόνο για την απόδειξη ή την ανταπόδειξη των αμέσως παραπάνω ισχυρισμών. Συμπλήρωση άλλων ελλείψεων, που μπορούσαν να καλυφθούν στο ακροατήριο, μετά τη συζήτηση της υπόθεσης, δεν βρίσκει καμία δικαιολογία και συνακόλουθα δεν επιτρέπεται.

Τέλος, με τα άρθρα 20 και 21 του σχεδίου γίνεται προσαρμογή ορισμένων διατάξεων των ειδικών διαδικασιών γαμικών, μισθωτικών, εργατικών διαφορών και διαφορών διατροφής και επιμέλειας τέκνων, καθώς και της διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας στο νέο σύστημα.

16. Στο άρθρο 22 του σχεδίου ρυθμίζονται τα θέματα διαχρονικού δικαίου. Στην παράγραφο 1 ορίζεται ότι από τις διατάξεις του καταλαμβάνονται και οι εκκρεμείς υποθέσεις, εφόσον η συζήτησή τους έχει προσδιορισθεί να γίνει μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου Ααε του σχεδίου, που προφανώς θα συμπίπτει με την περίοδο των θερινών δικαστικών διακοπών. Άρα θα καταληφθούν οι συζητήσεις που θα έχουν

προσδιορισθεί να γίνουν από την έναρξη του νέου δικαστικού έτους (15 Σεπτεμβρίου 2001) και επέκεινα. Το σχέδιο νόμου, εφόσον ψηφισθεί από τη Βουλή, θα έχει δημοσιευθεί αρκετούς μήνες νωρίτερα, ώστε οι διάδικοι να μπορούν να τηρήσουν άνετα τις προθεσμίες των νέων άρθρων 237 και 268. Για τη νέα προθεσμία επίδοσης της αγωγής του άρθρου 229 παρ. 1 προβλέπεται νέο αφετήριο χρονικό σημείο (ένας μήνας μετά τη δημοσίευση του νόμου), αφού η προθεσμία του νέου άρθρου 229 παρ. 1 είναι πιθανό να έχει παρέλθει. Με τη ρύθμιση αυτή, το νέο σύστημα εισάγεται πλήρως για τις παραπάνω υποθέσεις με την έναρξη του νέου δικαστικού έτους. Ως τότε ελπίζεται βασιμως ότι θα έχει λυθεί το πρόβλημα της τήρησης των πρακτικών των συνεδριάσεων, λύση που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση επιτυχίας του νέου συστήματος.

Για τις υποθέσεις που η συζήτησή τους έχει προσδιορισθεί να γίνει στο χρονικό διάστημα μεταξύ δημοσίευσης και έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Ααε του σχεδίου προβλέπει η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 22 υπαγωγή στο ως τώρα δίκαιο (προθεσμίες, δυνατότητα εκδοσης προδικαστικής απόφασης κ.λπ.), με την εξαίρεση της διαδικασίας διεξαγωγής των αποδείξεων ενώπιον του δικαστηρίου, κατά τους ορισμούς της εν λόγω παραγράφου.

Τέλος, για τις λοιπές εκκρεμείς υποθέσεις, δηλαδή εκείνες που η συζήτησή τους έγινε ή θα έχει γίνει πριν από τη δημοσίευση του νόμου, εφαρμόζεται, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου, το ως τώρα σύστημα. Υπαγωγή, έστω μερική, και αυτών των εκκρεμών υποθέσεων στο νέο σύστημα, θα το επιβάρυνε υπερβολικά στο πρώτο διάστημα της εφαρμογής του. Αν οι διάδικοι κρίνουν σκοπιμότερη και για την περίπτωσή τους την εφαρμογή του νέου συστήματος (λόγω π.χ. της χρονοβόρου διαδικασίας διεξαγωγής των αποδείξεων), θα μπορούν να παραιτηθούν από το δικόγραφο της αγωγής και να την επανασκήσουν υπό το νέο σύστημα.

III. Το Κεφάλαιο Βαε

1. Με το άρθρο 23 παρ. 1 αντικαθίσταται η περίπτωση βαε της παρ. 1 του άρθρου 14 Κ.Πολ.Δ. και ορίζεται ότι για την εκδίκαση των μισθωτικών διαφορών το ειρηνοδικείο καθίσταται αρμόδιο να εκδικάει όλες τις διαφορές που προκύπτουν από σύμβαση μίσθωσης, κύριες ή παρεπόμενες, καθώς και τις διαφορές του άρθρου 601 Α.Κ.. Κριτήριο για τον καθορισμό της αρμοδιότητας αποτελεί το ύψος του μισθώματος, το οποίο έχει ήδη αναπροσαρμοσθεί με την 91759/14.9.2000 (ΦΕΚ 1262 Βαε) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης στις 100.000 δρχ.. Η διεύρυνση της αρμοδιότητας είναι επιβεβλημένη, διότι μετά τη λήξη της ισχύος του ν. 1703/1987 οι αγωγές για την καταβολή μισθωμάτων, την αποζημίωση χρήσης κ.λπ. εισάγονται στο καθεύδρην λόγω ποσού αρμόδιο δικαστήριο, με συνέπεια την επιβάρυνση των διαδίκων με δικαστικά δαπανήματα και των πινακίων των δικαστηρίων με πρόσθετες υποθέσεις. Με την προτεινόμενη όμως ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα σώρευσης στο ίδιο δικόγραφο που απευθύνεται ενώπιον του ειρηνοδικείου όλων των αξιώσεων από μισθωτική σχέση και η εκδίκασή τους από το ίδιο δικαστήριο κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 647 επ. Κ.Πολ.Δ., όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν. 2741/1999.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου παρέχεται η

δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να πληροφορηθούν, αν μια διαταγή πληρωμής διατηρεί την ισχύ της ή όχι. Πράγματι, μετά την πρόβλεψη, ως κύρωσης για τη μη επίδοση της διαταγής πληρωμής μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοσή της, της απώλειας της ισχύος της, οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι δεν είναι σε θέση να πληροφορηθούν αν μια διαταγή πληρωμής εξακολουθεί να ισχύει και μετά την πάροδο διμήνου από την έκδοσή της, αφού το αρμόδιο δικαστήριο, το οποίο και αποτελεί κατά βάση την πηγή πληροφόρησή τους, δεν ενημερώνεται για τις επιδόσεις που γίνονται και συνακόλουθα δεν τηρεί στα σχετικά βιβλία δημοσιεύσεων ή αλλού τέτοια στοιχεία. Το κενό αυτό καλύπτει η προτεινόμενη ρύθμιση, που επιβάλλει την υποχρέωση στους αρμόδιους δικαστικούς επιμελητές να καταθέτουν αντίγραφο της έκθεσης επίδοσης στη γραμματεία του οικείου δικαστηρίου, η οποία με τη σειρά της υποχρεούται να καταχωρίσει τη χρονολογία της επίδοσης στο οικείο βιβλίο δημοσιεύσεων.

2. Με το άρθρο 24 του σχεδίου παρέχεται η δυνατότητα κατάσχεσης τραπεζικών λογαριασμών. Όπως είναι γνωστό, με το ν.δ. 1051/1971 έχει προβλεφθεί σε τέτοια έκταση το τραπεζικό απόρρητο, κατά την πάγια ερμηνεία των δικαστηρίων, ώστε εμποδίζεται (κατά τρόπο διεθνώς σχεδόν μοναδικό) ακόμη και η κατάσχεση τραπεζικών λογαριασμών οφειλετών κατά των οποίων ο δανειστής έχει τίτλο για κατάσχεση (αναγκαστική ή συντηρητική). Έτσι οι κακόπιστοι οφειλέτες ευημερούν, ενώ οι δανειστές τους αδυνατούν να κάνουν ο,ιδήποτε για να ειστράξουν τις απαιτήσεις τους. Τούτο αντίκειται σαφώς στο περί δικαίου αίσθημα. Επιβάλλεται, για την προστασία τελικά και των δικονομικών θεσμών μας, να προβλεφθεί νομοθετικά η δυνατότητα, χωρίς φυσικά να θίγεται σε γενικές γραμμές το τραπεζικό απόρρητο, να προβαίνουν οι πιστωτικοί οργανισμοί π.χ. στη δήλωση που προβλέπει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας για την ύπαρξη διαθεσίμων του οφειλέτη (αν πράγματι υπάρχουν) στο ύψος των δικαστικά επιδικασμένων ή αναγνωριζόμενων ως εξασφαλιστέων απαιτήσεων του δανειστή του. Άλλες πληροφορίες, φυσικά, δεν θα δίνει ο πιστωτικός οργανισμός.

Η μνεία των άυλων μετοχών γίνεται προς αποφυγή παρερμηνείας, δεδομένου ότι η δυνατότητα κατάσχεσής τους προβλέπεται ρητά από το νόμο, ο οποίος δύμως παραπέμπει στις διατάξεις για τις καταθέσεις στις τράπεζες ως προς το επιτρεπτό της παροχής πληροφοριών για τις απόρρητες καταχωρίσεις.

3. Με την παρ. 1 του άρθρου 25 επεκτείνεται η δυνατότητα δικαιοστικής αναπλήρωσης της συναίνεσης των φυσικών γονέων για υιοθεσία τέκνου με απόφαση του δικαστηρίου και στις περιπτώσεις εκείνες όπου το τέκνο έχει παραδοθεί για ικανό χρονικό διάστημα (ένα τουλάχιστον έτος) σε οικογένεια για ανατροφή και φροντίδα και οι φυσικοί γονείς, ενώ το είχαν παραδώσει για το σκοπό αυτόν, αρνούνται εκ των υστέρων καταχρηστικά να συναινέσουν στην υιοθεσία, μολονότι το τέκνο έχει ενταχθεί στη νέα οικογένεια και η αποκοπή του μπορεί να επιφέρει σοβαρή βλάβη στην ψυχοπνευματική του ανάπτυξη.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου δίνεται η δυνατότητα σε περιπτώσεις υιοθεσιών ανηλίκων, που προστατεύονται από αρμόδια κοινωνική υπηρεσία ή αναγνωρισμένη κοινωνική οργάνωση, η συναίνεση των φυσικών γονέων να δηλώνεται ενώπιον εντεταλμένου δικα-

στηρίου ή δικαστή στον τόπο κατοικίας τους ή συνήθους διαμονής τους. Κατεβ αυτόν τον τρόπο απαλλάσσονται οι φυσικοί γονείς από την ταλαιπωρία μετάβασης στην έδρα του δικαστηρίου της υιοθεσίας, γεγονός που, όπως έχει αποδειχθεί στην πράξη, λειτουργεί ανασταλτικά στην παροχή των σχετικών δηλώσεων, με αποτέλεσμα να καθυστερεί ή να ματαιώνεται η τέλεση της οικείας υιοθεσίας.

4. Με το άρθρο 26 του νομοσχεδίου τροποποιούνται, ώστε να καταστούν εφαρμόσιμες, οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που αφορούν την αποζημίωση όσων καταδικάσθηκαν ή κρατήθηκαν προσωρινά και μετέπειτα αθωώθηκαν.

Είναι γνωστό ότι οι ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα για το θέμα αυτό, λόγω της απαρχαιωμένης δομής τους και των ασφυκτικών περιθωρίων του νόμου, ελάχιστα έχουν τύχει πρακτικής εφαρμογής. Και τούτο μολονότι η σημασία του θέματος προβλέπεται ρητά και εμφαντικά τόσο από το Σύνταγμά μας (άρθρο 7 §4), όσο και από σειρά διεθνών συμβάσεων που έχει επικυρώσει και η χώρα μας (άρθρα 5 §5 Ε.Σ.Δ.Α., 9 §5 και 14 §6 Διεθνούς Συμφώνου Ο.Η.Ε. για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα: v. 2462/1997). Αποτέλεσμα είναι να υπάρχει ήδη πλειάδα καταδικών σε βάρος της χώρας μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και να διασύρεται η Ελλάδα διεθνώς.

Οι τροποποιήσεις που γίνονται στις ισχύουσες διατάξεις στοχεύουν να καταστήσουν δικαιότερες και απλούστερες αφ' ενός τις ουσιαστικές προϋποθέσεις για την αναγνώριση ή/και επιδίκαση μιας τέτοιας αποζημίωσης και αφ' ετέρου τις δικονομικές προϋποθέσεις για την άσκηση του αντίστοιχου δικαιώματος αποζημίωσης.

Ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις, καταγράφονται με σαφή τρόπο οι κατηγορίες όσων δικαιούνται μια τέτοια αποζημίωση και μάλιστα με την ευρύτητα πνεύματος που επιβάλλουν οι προαναφερθείσες διατάξεις του Συντάγματος και της Ε.Σ.Δ.Α. (νέο άρθρο 533 Κ.Π.Δ.), ενώ ταυτόχρονα περιορίζονται μόνο στη δόλια συμπεριφορά οι περιπτώσεις κατά τις οποίες στερείται κάποιος του δικαιώματός του για αποζημίωση. Άρα δεν λαμβάνονται πλέον υπόψη περιπτώσεις που σδηγούν κατά το ισχύον δίκαιο σε στέρηση του δικαιώματος είτε διότι από «βαριά αμέλεια έγινε [κάποιος] παραίτιος της καταδίκης ή της προσωρινής κράτησής [του]», είτε διότι «η πράξη για την οποία έγινε ανάκριση ήταν πολύ ανέντιμη ή ανήθικη κ.λπ.» (βλ. παλαιό άρθρο 535 Κ.Π.Δ.), είτε τέλος διότι υπήρχε «κάποια βάσιμη ένδειξη» κατά των κατηγορουμένων ή προσωρινά κρατηθέντων (βλ. παλαιό άρθρο 533 Κ.Π.Δ.). Όλοι αυτοί οι περιορισμοί στο δικαιόμα της αποζημίωσης δεν έχουν πλέον θέση σε ένα κράτος δικαίου όπου, αντίστοιχα, ο κατηγορούμενος δικαιούται, προκειμένου να υπερασπίσει τον εαυτό του, ακόμη και να ψεύδεται ή να σιωπά, όπου το τεκμήριο της αθωότητας –έστω και για «ανέντιμους» ή «ανήθικους» κατηγορουμένους, σύμφωνα με την αόριστη και ηθικά φορτισμένη διατύπωση του ισχύοντος δικαίου – αποτελεί κρηπτίδωμα της έννομης τάξης και όπου, αν δεν υπάρχει βάσιμη ένδειξη ενοχής, δεν μπορεί κανείς να κατηγορηθεί ούτε βέβαια και να καταδικασθεί.

Με ανάλογο δικαιοκρατικό πνεύμα ρυθμίζονται και οι δικονομικές προϋποθέσεις: Η απόφαση του δικαστηρίου για την υποχρέωση αποζημίωσης πρέπει πλέον να είναι ειδικά αιτιολογημένη, να λαμβάνεται έπειτα από αί-

τηση αυτού που αθωώθηκε (και αυτεπαγγέλτως μόνον αν πρόκειται να του επιδικασθεί αποζημίωση) και να μπορεί να προσβάλλεται αυτοτελώς με τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα, έτσι ώστε να λειτουργεί υπέρ του δικαιούχου της αποζημίωσης και όχι εναντίον του. Μάλιστα, το ύψος της αποζημίωσης που τυχόν θα επιδικασθεί από το ποινικό δικαστήριο πρέπει εφεξής να λαμβάνει τη μορφή μιας κατε αποκοπή ημερήσιας αποζημίωσης για τεκμαιρόμενη ζημία και ηθική βλάβη, ανάλογα με τις ημέρες κράτησης και ανεξάρτητα από την τυχόν ύπαρξη πταίσματος του κρατηθέντος (βλ. νέο άρθρο 536 Κ.Π.Δ.). Αν βέβαια το ποινικό δικαστήριο αναγνωρίσει, απλώς, την υποχρέωση του Δημοσίου για αποζημίωση, χωρίς να την επιδικάσει, ή αν η επιδικασθείσα αποζημίωση κριθεί ανεπαρκής από τον ενδιαφερόμενο, τότε ο τελευταίος έχει τη δυνατότητα να στραφεί, και μάλιστα με την ταχεία διαδικασία των εργατικών διαφορών, προς τα πολιτικά δικαστήρια, αποδεικνύοντας σε αυτά και διεκδικώντας, πέρα από την επιδικασθείσα, και κάθε επιπρόσθετη ζημία ή/και ηθική βλάβη που προκλήθηκε σε βάρος του από την εκτέλεση της ποινής ή της προσωρινής κράτησης (βλ. νέα άρθρα 539-540 Κ.Π.Δ.).

Με τις προτεινόμενες διατάξεις μεταβάλλεται περαιτέρω ο τίτλος του συναφούς τρίτου κεφαλαίου στο έβδομο βιβλίο του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ώστε να μην χαρακτηρίζονται απαξιωτικά ως «άδικες» οι αποφάσεις δικαστηρίων που είναι κατε ακρίβεια άστοχες και βασίζονται κατε ουσίαν σε ένα ανεπαρκές αποδεικτικό υλικό ή έστω σε μη ορθή εκτίμηση αυτού του υλικού. Επίσης, επιλύεται το σημαντικό πρόβλημα της ευθύνης των δικαστικών λειτουργών που εκδίδουν τέτοιες αποφάσεις: Ενώ, κατά το ισχύον σύστημα, το Δημόσιο μπορεί να στραφεί κατά των εν λόγω δικαστικών λειτουργών με αγωγή κακοδικίας (πρβλ. άρθρα 536 §1 και 541 Κ.Π.Δ.), γεγονός που δημιουργεί μια εύλογη απροθυμία στην εφαρμογή των σχετικών διατάξεων από συναδέλφους τους, με την προτεινόμενη νέα διάταξη του άρθρου 541 οι δικαστικοί λειτουργοί θεωρούνται πλέον ότι δεν ευθύνονται για καταδίκη ή προσωρινή κράτηση που επέβαλαν, εκτός, βέβαια, αν δεν ενήργησαν μέσα στο πλαίσιο των καθηκόντων τους και θεμελιώνεται σε βάρος τους ποινικό αδίκημα.

Τέλος, με το νέο άρθρο 545 ρυθμίζεται η υποχρέωση επιστροφής στο Δημόσιο μιας αποζημίωσης, εφόσον ο αρχικά αθωωθείς που την εισέπραξε καταδικάζεται στη συνέχεια αμετακλήτως για την ίδια πράξη λόγω επανάληψης της διαδικασίας και όχι απλώς όταν διατάσσεται επανάληψη διαδικασίας, όπως προβλέπει το ισχύον δίκαιο.

5. Με το άρθρο 27 του σχεδίου επιδιώκεται η πληρέστερη συμμόρφωση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως αυτή ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η τήρηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν εξαντλείται μόνο στην καταβολή της επιδικασθείσας χρηματικής ικανοποίησης του θύματος κάποιας παραβίασης απομικού δικαιώματος. Η αντίληψη αυτή είναι περιορισμένη, τυπολατρική και εξαιρετικά επικίνδυνη. Η υιοθέτησή της σημαίνει ότι η χώρα θα σύρεται συνεχώς για το ίδιο θέμα εγκαλούμενη για παραβιάσεις απομικών δικαιωμάτων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση η ελληνική πολιτεία

συμμορφώνεται πλήρως στα όσα έκρινε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπόθεση Θλιμμένος κατά Ελλάδας (αρ. Αίτησης 34369/97, Στρασβούργο, Απόφαση 6 Απριλίου 2000). Ο προσφεύγων αντιρρησίας συνείδησης είχε εκτίσει ποινή φυλάκισης για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής, επειδή αρνήθηκε για λόγους θρησκευτικούς να στρατευθεί. Μετά την έκτιση της ποινής του έδωσε εξετάσεις και πέτυχε σε διαγωνισμό για τον διορισμό του στο Σώμα Ορκωτών Λογιστών (Ν.Π.Δ.Δ.). Ο διορισμός του όμως ματαιώθηκε λόγω του βεβαρημένου από την ως άνω καταδίκη ποινικού του μητρώου.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι η παράλειψη διορισμού του λόγω μιας καταδίκης για αξιόποινη πράξη που οφείλεται αποκλειστικά σε λόγους θρησκευτικής συνείδησης είναι δυσανάλογη για μια δημοκρατική κοινωνία, πλήττει το δικαίωμα του προσφεύγοντος στη θρησκευτική ελευθερία και τον καθιστά θύμα ανεπίτρεπτης διάκρισης λόγω των θρησκευτικών του πεποιθήσεων και τούτο ανεξάρτητα από τη νομιμότητα της καταδίκης του, την οποία ο προσφεύγων δεν αμφισβήτησε.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με το ν.2510/1997 η χώρα μας επέλυσε το επίμαχο θέμα της αντίρρησης συνείδησης, θεσπίζοντας το θεσμό της εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας και ότι ήδη ο θεσμός λειτουργεί με επιτυχία.

Με βάση τα παραπάνω και με δεδομένο ότι υπάρχουν αρκετές ανάλογες περιπτώσεις (με πρόδηλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει η χώρα αντίστοιχες προσφυγές προς το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), προτείνονται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η διαγραφή από το ποινικό μητρώο των καταδικαστικών αποφάσεων για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής, εφόσον το αδίκημα αφορά την άρνηση στράτευσης για λόγους συνείδησης και οι καταδίκασθέντες έχουν εκτίσει την ποινή που τους έχει επιβληθεί.

Η ρύθμιση αυτή είναι δικαιοπολιτικά επιβεβλημένη και εν όψει της παραπάνω απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, αλλά και από το γεγονός ότι η ελληνική πολιτεία προχώρησε σε θετική ρύθμιση, με την οποία αναγνωρίζει την αντίρρηση συνείδησης και θεσπίζει την εναλλακτική κοινωνική θητεία, αποποινικοποιώντας έτσι τη σχετική συμπεριφορά. Θα ήταν ανεπίτρεπτο επομένως να υπάρχουν αντιρρησίες συνείδησης «δύο ταχυτήτων», μιας με τις συνέπειες του ποινικού μητρώου και της καταδίκης και μιας χωρίς τέτοιες συνέπειες. Η ως άνω διάταξη αφορά μόνο τις παλαιές περιπτώσεις ανυπακοής που είχε τελεσθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν.2510/1997, δηλαδή πριν από το χρονικό σημείο από το οποίο άρχισε η έννομη δυνατότητα παροχής εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αποτρέπεται η διασύνδεση απόδημου οδού (μέσω απαίτησης, για το διορισμό, πιστοποιητικών εκπλήρωσης στρατιωτικών υποχρεώσεων) δυσμενής μεταχείριση των προσώπων στα οποία αναφέρεται η ρύθμιση.

6. Με την παρ. 1 του άρθρου 28 αντιμετωπίζεται ένα θέμα ανθρωπιστικής φύσεως. Υπάρχουν πολλές ανεκτέλεστες καταδικαστικές αποφάσεις για ποινικά αδικήματα μικρότερης βαρύτητας. Αρκετά από τα αδικήματα αυτά αφορούν μη πληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ιδίως το Ι.Κ.Α. και άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς). Η ποινικοποί

ηση αυτών των πράξεων οφείλεται στην ανάγκη άσκησης πίεσης στους οφειλέτες να πληρώσουν τα χρέη τους. Υπάρχουν όμως οφειλέτες που έχουν υπερβεί το 750 ή και το 800 έτος της ηλικίας τους, που δεν είναι επομένως κατά κανόνα οικονομικά παραγωγικοί πολίτες. Σε αυτούς η πίεση δεν λειτουργεί. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, ανθρωπιστικοί λόγοι δικαιολογούν τη μετατροπή της ποινής φυλάκισης που τους έχει επιβληθεί σε περιορισμό κατεύθυντα.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου εισάγεται επίσης ρύθμιση επιεικειας, ενώ με την παράγραφο 3 διορθώνεται παραδρομή στο άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2854/2000 και διευκρινίζεται, σύμφωνα με την πραγματική πρόθεση του νομοθέτη του εν λόγω νόμου, ότι η κατά προτεραιότητα εκδίκαση ποινικών υποθέσεων που συνταράσσουν την κοινή γνώμη αφορά και εκκρεμείς ποινικές υποθέσεις.

7. Με την παρ. 1 του άρθρου 29 του σχεδίου συμπληρώνεται το άρθρο 115 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999) κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να καταλαμβάνονται από τη ρύθμισή του όχι μόνο περιπτώσεις *stricto sensu* απλής ομοδικίας, αλλά όλες οι περιπτώσεις δυνητικής (απλής) ομοδικίας που αναφέρονται στο άρθρο 74 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Έτσι, αφ' ενός θα ρυθμισθεί η δυνητική (απλή) ομοδικία κατά τρόπο όμοιο στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και αφ' ετέρου θα αποφευχθεί η συσσώρευση μεγάλου αριθμού δικογράφων που αφορούν ομοειδείς απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που στηρίζονται σε όμοια ιστορική και νομική βάση.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προστίθενται διατάξεις στην παρ. 2 του άρθρου 133 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που αναφέρονται σε θέματα παράστασης των διαδίκων με δήλωση ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Ειδικότερα η προτεινόμενη ρύθμιση επιβάλλεται, διότι είχε θετικά αποτελέσματα στην πράξη η ισχύουσα μέχρι την έναρξη εφαρμογής του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ρύθμιση της παραγράφου 13α του άρθρου 4 του ν. 2479/1997, με βάση την οποία είχε παρασχεθεί η δυνατότητα στους διαδίκους να δηλώσουν ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, με κοινή δήλωση που υπογραφόταν από τους πληρεξούσιους δικηγόρους ή και μονομερώς από τον ένα ή ορισμένο μόνο πληρεξούσιο, ότι δεν θα εμφανισθούν στο ακροατήριο, αλλά θα παρασταθούν με δήλωση. Η παλαιά ρύθμιση εξυπηρετούσε τόσο τις υπηρεσίες των δικαστηρίων, όσο και τους διαδίκους και κυρίως τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, τους οποίους είχε απαλλάξει από την υποχρεωτική αυτοπρόσωπη παρουσία τους στο ακροατήριο κατά την εκφώνηση και τη συζήτηση της υπόθεσής τους για να πουν τη λέξη «συζητείται». Είναι επομένως σκόπιμο να επανέλθει σε ισχύ η καταργηθείσα ρύθμιση.

Αναγκαία κρίνεται και η ρύθμιση της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Συγκεκριμένα, η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 204 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που προβλέπει αυτοδίκαιη αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης με μόνη την επίδοση της αίτησης αναστολής (και που ισχύει και σε περίπτωση δεύτερης αίτησης- βλ. άρθρο 203 παρ. 6), οδηγεί σε υπερβολικά παρατεταμένη αδυναμία εκτέλεσης διοικητικών πράξεων, ακόμη και όταν η παρανομία είναι προφανής. Στην πράξη έχει οδηγήσει σε καταστρατήγησεις και σε προκλητική επιβολή της παρανομίας σε

βάρος της νομιμότητας. Η αυτοδίκαιη αναστολή γίνεται μάλιστα επικίνδυνη, όταν η εκτέλεση της παράνομης πράξης μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία. Η προστασία του διοικουμένου είναι επαρκής με την προβλεπόμενη στην προτεινόμενη ρύθμιση δυνατότητα άμεσης έκδοσης προσωρινής διαταγής αναστολής.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου επιδιώκεται η αποσαφήνιση της διάταξης υπό στοιχείο ζε της παραγράφου 2 του άρθρου 285 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με την οποία, ενώ προκειμένου περί νομικών πρώτων δημόσιου δικαίου ρητά διατηρείται σε ισχύ η διάταξη περί αναστολής των πάσης φύσεως δικαστικών προθεσμιών κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, το ίδιο δεν συμβαίνει για το Ελληνικό Δημόσιο, για το οποίο ισχύουν οι διατάξεις του κανονιστικού διατάγματος της 26.6/10.7.1944 «Περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου» και του άρθρου 22 παρ. 4 του ν. 1868/1989, στις οποίες ευθέως παραπέμπει η διατηρούμενη από το νέο Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας διάταξη του άρθρου 28 παράγραφοι 4 και 7 του ν. 2579/1998. Διαφοροποίηση της αντιμετώπισης δεν δικαιολογείται. Κρίνεται επομένως σκόπιμο να αποσαφηνισθεί με ερμηνευτική διάταξη, ότι εφόσον οι ειδικές αυτές διατάξεις δεν έχουν καταργηθεί για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, για την ταυτότητα του νομικού λόγου δεν θα πρέπει να θεωρηθούν ότι έχουν καταργηθεί και για το Δημόσιο.

Τέλος, με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου για τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται ήδη κατά τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (άρθρο 12 παρ. 2) παραπομπή στο αρμόδιο δικαστήριο, αν στις περιπτώσεις αυτές κατά το παρελθόν απορρίφθηκε ένδικο βοηθήμα ή μέσο ως απαράδεκτο λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας ή αρμοδιότητας του δικαστηρίου και στο μεταξύ είχε παρέλθει η προθεσμία άσκησής του, παρέχεται προθεσμία τεσσάρων μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την άσκηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου. Η διάταξη αυτή δικαιολογείται από τη μεταβολή του νομοθετικού καθεστώτος, επί του οποίου είχε στηριχθεί η κατά το παρελθόν απόρριψη των ένδικων βοηθημάτων ή μέσων, ιδίως ως προς τη ρητή πλέον πρόβλεψη της παραπομπής και για τις υποθέσεις που υπάγονται όχι μόνο στο Συμβούλιο Επικρατείας ή σε άλλο τακτικό διοικητικό δικαστήριο, αλλά και στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης επιβάλλει, άλλωστε, να παρασχεθεί και στην περίπτωση αυτή η δυνατότητα της επί της ουσίας κρίσης της υπόθεσης, δυνατότητα που παρέχεται ήδη με την ισχύουσα ρύθμιση του παραπάνω Κώδικα για την παραπομπή στο αρμόδιο δικαστήριο.

8. Με την παρ. 1 του άρθρου 30 εισάγεται δικαιότερη ρύθμιση στο θεσμό του αναδιορισμού αποχωρήσαντος από την υπηρεσία δικαστικού λειτουργού. Ο χρονικός περιορισμός της δυνατότητας αναδιορισμού μέσα σε πέντε έτη από την αποχώρηση είναι προσανατολισμένος σε νέους δικαστές, όπως προκύπτει από την, κατά την ισχύουσα ως τώρα ρύθμιση, προϋπόθεση της μόλις τριετούς προϋπηρεσίας του ενδιαφερομένου για αναδιορισμό στο δικαστικό σώμα. Προκειμένου όμως για ωριμότερους δικαστές, που έχουν μακρά υπηρεσία στο σώμα πριν από την παραίτησή τους, η εμπειρία αυτή αναπληρώνει σε μεγάλο βαθμό το κενό της μακρότερης αποχής. Εφόσον επιθυμούν οι ώριμοι αυτοί νομικοί την επάνοδό τους και εφόσον είναι ακόμη μάχιμοι, θα μπο-

ρούσαν να εμπλουτίσουν το δικαστικό σώμα με την εκ νέου ενεργό παρουσία τους σε αυτό. Έτσι ο περιορισμός της πενταετούς το πολύ αποχής καταργείται με τη νέα ρύθμιση ως τυπολατρικός και αδικαιολόγητος. Τελικά, φυσικά θα κρίνει το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο για το αν θα ωφεληθεί το δικαστικό σώμα από την επανένταξη σε αυτό παλαιών στελεχών του.

Με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 30 λύνονται θέματα που αφορούν το Εφετείο Λαμίας. Συγκεκριμένα, μετά την ίδρυση του Εφετείου Λαμίας (π.δ. 163/30.7.1999, ΦΕΚ 158 Αε), το οποίο μέχρι τότε αποτελούσε τμήμα της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών και ως εκ τούτου περιλαμβανόταν στην Αετοπεριφέρεια Επιθεώρησης των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων, και προκειμένου το νέο αυτό Εφετείο να ενταχθεί στην προσήκουσα Περιφέρεια Επιθεώρησης, κρίνεται απαραίτητη η προσθήκη του στο άρθρο 81 του «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών» (ν. 1756/1988, όπως ισχύει σήμερα).

Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 97 του ίδιου Κώδικα, τα πειθαρχικά συμβούλια των Εφετείων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης λειτουργούν στα Εφετεία Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών, είναι πενταμελή και συγκροτούνται από έναν Πρόεδρο Εφετών και τέσσερις Εφέτες. Πειθαρχικά παραπτώματα αρμοδιότητας πενταμελών πειθαρχικών συμβούλιων, εφόσον διαπράχθηκαν από δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν σε περιφέρεια Εφετείου στο οποίο δεν λειτουργεί πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο, εκδικάζονται από το πειθαρχικό συμβούλιο του πλησιέστερου Εφετείου. Μετά την ίδρυση του Εφετείου Λαμίας και εφόσον δεν λειτουργεί σε αυτό το ανάλογο πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο, θεωρείται πλησιέστερό του το Εφετείο Αθηνών, το πειθαρχικό συμβούλιο του οποίου θα εκδικάζει τα πειθαρχικά παραπτώματα που διαπράχθηκαν από τους δικαστικούς λειτουργούς που θα υπηρετούν στην περιφέρεια του Εφετείου Λαμίας.

Πρακτικό θέμα αρμοδιότητας πειθαρχικών συμβούλιων λύνει και η παρ. 4 του άρθρου 30.

Τέλος, με την παράγραφο 5 του άρθρου 30 ρυθμίζεται προσωρινά το θέμα που δημιουργήθηκε ύστερα από την ακύρωση του προεδρικού διατάγματος υπ' αριθ. 163/ 30.7.1999 (ΦΕΚ 158 Αε), που ίδρυσε το Εφετείο Λαμίας, με την υπ' αριθμ. 79/2001 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής σκοπεύται η διατήρηση σε ισχύ των αποφάσεων που έχουν ήδη εκδοθεί από το Εφετείο Λαμίας και η ρύθμιση της κατάστασης κατά τη διάρκεια του μεταβατικού χρονικού διαστήματος που θα παρέλθει μέχρι την έκδοση νέου προεδρικού διατάγματος αναφορικά με το Εφετείο Λαμίας.

Η ίδρυση νέων δικαστηρίων ανήκει, κατά το άρθρο 26 του Συντάγματος (αρχή της διάκρισης των εξουσιών) αλλά και σύμφωνα με το ν. 1756/1988, του οποίου η συνταγματικότητα ούτε από το Συμβούλιο της Επικρατείας αμφισβητήθηκε, στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας. Ο ρόλος της δικαστικής εξουσίας, ενόψει της ίδρυσης νέου δικαστηρίου, περιορίζεται στη διατύπωση προηγούμενης γνώμης της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου (ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, αν πρόκειται για διοικητικό δικαστήριο). Η (όχι σύμφωνη) γνώμη που θα διατυπωθεί δεν δεσμεύει τη διοίκηση, η οποία βεβαίως οφείλει να εκδώσει νόμιμη, αιτιολογημένη απόφαση.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας ακύρωσε το προεδρικό διάταγμα ίδρυσης του Εφετείου, μολονότι κατά την επεξεργασία του προεδρικού διατάγματος το είχε εγκρίνει με το υπ' αριθμ. 310/1999 πρακτικό του. Με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας η διοίκηση οφείλει, φυσικά, να συμμορφωθεί. Έως ότου όμως πρωθηθεί νέο προεδρικό διάταγμα υπάρχει πρόβλημα, αφού το Εφετείο Λαμίας έχει ήδη λειτουργήσει και εκδώσει αποφάσεις που ρυθμίζουν ένα σημαντικό αριθμό εννόμων σχέσεων. Η αρχή της συνέχειας της παροχής έννομης προστασίας από τα δικαστήρια (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και άρθρο 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου) και η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη (δικαιολογημένης μάλιστα και ενόψει του προαναφερθέντος υπ' αριθμ. 310/1999 πρακτικού του Συμβουλίου της Επικρατείας) επιβάλλουν αφ' ενός τη διατήρηση σε ισχύ των εκδοθεισών αποφάσεων και αφ' ετέρου τη ρύθμιση της κατάστασης για το μεταβατικό χρονικό διάστημα που θα παρέλθει μέχρι την έκδοση του νέου προεδρικού διατάγματος.

Το χρονικό αυτό διάστημα ορίζεται ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες από τη δημοσίευση του νόμου και κατά τη διάρκειά του το Εφετείο Λαμίας θα εξακολουθήσει να λειτουργεί ώστε να αποτραπεί η οποιαδήποτε αδράνεια, κατά την ως άνω μεταβατική περίοδο, στην παροχή της έννομης προστασίας που, όπως προαναφέρθηκε, κατοχυρώνεται και στο Σύνταγμα και σε διεθνείς συμβάσεις.

Εξάλλου ο χρόνος που θα απαιτηθεί για τη διατύπωση νέας γνώμης του Αρείου Πάγου και για την επεξεργασία του νέου προεδρικού διατάγματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας εναπόκειται στην αρμοδιότητα της δικαστικής εξουσίας και δεν είναι δυνατόν να επηρεάζει τις υποχρεώσεις της Διοίκησης. Επομένως δεν θα πρέπει να προσμετρηθεί στους τρεις μήνες μέσα στους οποίους θα πρέπει να εκδοθεί το νέο προεδρικό διάστημα.

9. Με την παρ. 1 του άρθρου 31 αποσκοπείται η θεσμοθέτηση του 50ου έτους, ως ορίου ηλικίας για την πρόσληψη ιατροδικαστών στις Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες της Χώρας, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα συμμετοχής στις διαγωνιστικές διαδικασίες πρόσληψης ιατροδικαστών και στους ιατροδικαστές, οι οποίοι λόγω των μακροχρόνιων σπουδών θεωρητικής και πρακτικής εξειδίκευσής τους, που απαιτούνται για την απόκτηση της συγκεκριμένης ειδικότητας, υπερβαίνουν το εκ του νόμου οριζόμενο 40ό έτος της ηλικίας τους και ως εκ τούτου αποκλείονται από τη διαδικασία πρόσληψης. Πρέπει να σημειωθεί, ότι υπάρχει μεγάλη στενότητα ειδικευμένων επιστημόνων στον κλάδο και επίσης πολλά κενά στις θέσεις ιατροδικαστών του Δημοσίου, ενώ οι ανάγκες είναι μεγάλες. Χρειάζεται λοιπόν να διευρυνθεί ο κύκλος των υποψήφιων για τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες.

Ανάλογος είναι ο σκοπός της παραγράφου 2. Συγκεκριμένα, με την παράγραφο αυτή αποσκοπείται η κατάργηση της επί πενταετία άσκησης του ιατρικού επαγγελματος ως τυπικού προσόντος διορισμού σε θέση ιατροδικαστή, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαιμόρφωση συνθηκών προσέλκυσης επιστημόνων της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά και εν όψει του γεγονότος ότι κατά τον χρόνο κτήσης της ειδικότητας του ιατροδικαστή ασκείται παραλλήλως το ιατρικό επάγγελμα.

Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου αποσκοπείται

η σύσταση Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ιατροδικαστών, το οποίο θα επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων υπηρεσιακής και πειθαρχικής κατάστασης των ιατροδικαστών και θα φροντίζει τη διενέργεια των διαδικαστικών πράξεων επιλογής αυτών, όταν προκηρύσσεται η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων ιατροδικαστών.

10. Με το άρθρο 32 επέρχονται διορθώσεις και συμπληρώσεις στον Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000), οι περισσότερες από τις οποίες αφορούν διόρθωση παραδοριμών και βελτίωση της νομοτεχνικής διατύπωσης των σχετικών διατάξεων. Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις του Κώδικα Συμβολαιογράφων είναι οι ακόλουθες:

Με την παράγραφο 1, μεταξύ άλλων, καταργείται η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, κατά την οποία όταν ο συμβολαιογράφος παραβιάζει την κατά τόπον αρμοδιότητά του προβλέπεται ως κύρια συνέπεια η απόλυτη ακυρότητα της συμβολαιογραφικής πράξης. Η καταργούμενη ρύθμιση θεωρείται αδικαιολόγητη και υπερβολική ως προς τις συνέπειές της διότι η προβλεπόμενη κύρωση πλήττει τους αναίτιους δικαιοπρακτήσαντες.

Με την παράγραφο 3 συμπληρώνεται η παράγραφος 1 του άρθρου 18 του Κώδικα προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα μετάθεσης και στις περιπτώσεις που οι κενές θέσεις είναι λιγότερες από τρεις.

Με τις παραγράφους 4 και 5 παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στον διαγωνισμό για την κάλυψη κενών θέσεων και εκείνων που έχουν ήδη την ιδιότητα συμβολαιογράφου, καθώς και η δυνατότητα διορισμού τους, σε περίπτωση επιτυχίας τους, ανεξάρτητα από την ηλικία τους.

Με την παράγραφο 6 συμπληρώνεται η παράγραφος 4 του άρθρου 37 του Κώδικα και προβλέπεται ότι ο συμβολαιογράφος που παραιτήθηκε για να συμμετάσχει ως υποψήφιος σε βουλευτικές εκλογές μπορεί να επαναδιορισθεί όχι μόνο σε περίπτωση μη εκλογής του ή έκπτωσής του αλλά και σε περίπτωση εκλογής του και λήξης της θητείας του.

Με τις παραγράφους 7 και 8 συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 119 και 120 αντίστοιχα του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που αφορούν την είσπραξη των αναλογικών δικαιωμάτων από τον οικείο Σύλλογο, καθώς και τον τρόπο διάθεσής τους.

Τέλος, με την παράγραφο 12 αντιμετωπίζονται ορισμένα προβλήματα εφαρμογής των άρθρων 154 του Κώδικα Συμβολαιογράφων και του άρθρου δευτερού του ν. 2830/2000 και αποσαφηνίζεται ότι οι θέσεις που κατείχαν οι συμβολαιογράφοι που μετατέθηκαν με αίτησή τους κατά την παραπάνω διάταξη του άρθρου δεύτερου καταργήθηκαν.

11. Στην παρ. 1 του άρθρου 33 λύνεται ένα οξύ οικονομικό θέμα που αφορά τους Δικηγορικούς Συλλόγους. Συγκεκριμένα, η αύξηση του λειτουργικού κόστους των Δικηγορικών Συλλόγων, εν όψει και της αύξησης του αριθμού των δικηγόρων, των εκτελούμενων εργασιών από τις υπηρεσίες των Συλλόγων αυτών και των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών μηχανογραφικής και τεχνικής υποστήριξης του οικείου διανεμητικού λογαριασμού (Ταμείο Συνεργασίας), κατά τη διαδικασία τόσο της είσπραξης όσο και της διανομής των μερισμάτων στους δικηγόρους, επιβάλλει να αναπροσαρμοσθεί το παρακρατούμενο από τον οικείο Σύλλογο ποσοστό της δικηγορικής αμοιβής, που σήμερα είναι 1% (άρθρο 9

παρ.3 του ν. 1093/1980) και να καθορισθεί κατα το ανώτατο όριο σε ποσοστό 5%. Το ακριβές ποσοστό θα καθορίζεται εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου λαμβάνεται πρόνοια για τους νέους δικηγόρους. Οι πληθωριστικές τάσεις του αριθμού των δικηγόρων σε συνδυασμό με την ανισοκατανομή της δικηγορικής ύλης, έχουν λάβει ανησυχητικές διαστάσεις για το δικηγορικό λειτούργημα. Η ομάδα των δικηγόρων που θίγεται καίρια από αυτήν την κατάσταση είναι οι νέοι δικηγόροι, ιδίως εκείνοι που διανύουν την πρώτη πενταετία της σταδιοδρομίας τους. Με τα δεδομένα της οικείας αγοράς εργασίας οι νέοι δικηγόροι, ιδίως της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, ελλείψει δυνατότητας αυτοτελούς επαγγελματικής εγκατάστασης, αναγκάζονται να απασχοληθούν σε δικηγορικά γραφεία άλλων (παλαιότερων) συναδέλφων τους, με ιδιαίτερα χαμηλές αμοιβές παρά τον εντατικό χαρακτήρα της απασχόλησής τους. Η κατάσταση αυτή δεν συνάδει προς το λειτούργημα του δικηγόρου. Επιβάλλεται λοιπόν η λήψη θεσμικών μέτρων μέριμνας υπέρ των νέων δικηγόρων στα πρώτα τους βήματα. Η προτεινόμενη ρύθμιση παρέχει τη δυνατότητα στους νέους δικηγόρους να συναγωνισθούν υπό καλύτερους όρους τους παλαιότερους συναδέλφους τους και να αγωνισθούν για την επαγγελματική τους καταξίωση. Τα μέτρα που προβλέπονται συνίστανται στην οικονομική επιχορήγηση και δανειοδοτική, πιστωτική κ.λπ., διευκόλυνση, προς τους νέους δικηγόρους για την αντιμετώπιση των αρχικών αντιξοτήτων του επαγγέλματος και αποδίδουν τις κρατούσες αντιλήψεις και το συναινετικό πνεύμα των δικηγορικών συλλόγων της χώρας, αλλά και τη σύμφωνη γνώμη των ίδιων των νέων δικηγόρων που διατυπώνεται μέσω των συνδικαλιστικών φορέων τους.

12. Με τις διατάξεις του άρθρου 34 τροποποιούνται και συμπληρώνονται ορισμένες διατάξεις του ν. 2472/1997, για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις αυτές κρίθηκαν απαραίτητες για την κάλυψη των κενών και την άρση των ασαφειών της αρχικής ρύθμισης, τις οποίες ανέδειξε η πράξη.

Έτσι, με την παράγραφο 1 του άρθρου, τροποποιείται εν μέρει η περίπτωση για της παρ. 2 του άρθρου 7, ώστε ο εκεί προβλεπόμενος λόγος νομιμοποίησης της επεξεργασίας να συμπεριλάβει και την περίπτωση επιδίωξης δικαιωμάτων όχι μόνον του υποκειμένου, αλλά και άλλων διαδίκων, ενώ προστίθεται και η διαδικασία ενώπιον πειθαρχικών οργάνων, για την ταυτότητα του λόγου.

Επίσης, προστίθεται, με την παρ. 2 του άρθρου, τρίτο εδάφιο στην περίπτωση εε της παραγράφου 2 του άρθρου 7 και εισάγονται δύο νέοι λόγοι επεξεργασίας ευαισθητών δεδομένων. Οι λόγοι αυτοί αφορούν μόνο τα αρχεία των δημόσιων υπηρεσιών και αρχών, τα οποία επίσης περιέχουν ευαισθητά δεδομένα, όπως π.χ. τα αρχεία των ασφαλιστικών οργανισμών για τις χορηγούμενες παροχές ή συντάξεις ή τα τηρούμενα από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών στοιχεία κατόχων αδειών οδήγησης κ.λπ.. Η παράλειψη συμπερίληψης και των λόγων αυτών στο αρχικό κείμενο είχε σαν συνέπεια την αδυναμία επεξεργασίας σε περιπτώσεις που τούτο είναι αναγκαίο και δύσκολο να καλυφθεί ανα-

λογικά. Οι λόγοι αυτοί επεξεργασίας, εξάλλου, προβλέπονται από πολλές νομοθεσίες άλλων κρατών. Είναι αυτονόητο ότι η επεξεργασία των ευαίσθητων δεδομένων και στην περίπτωση αυτή προαπαιτεί άδεια της Αρχής, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των αρχών και κανόνων που τάσσει ο ν. 2472/1997. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την αριθμ. 95/46 ΕΚ Οδηγία (άρθρο 8 παρ. 6 σε συνδυασμό με την παρ. 4), η εισαγωγή των νέων αυτών λόγων πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή.

Σε ανάλογους διευκρινιστικούς σκοπούς αποβλέπει και η παράγραφος 3 του άρθρου.

Η παρ. 4 του άρθρου 34 προβλέπει τη δυνατότητα της Αρχής να προβαίνει στην άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης του υποκειμένου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, για τους ίδιαίτερα σοβαρούς λόγους που προβλέπει η διάταξη, χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικής αίτησης από τον υπεύθυνο αλλά και αυτεπαγγέλτων. Και τούτο, διότι η νέα ρύθμιση αφ' ενός συνάδει με τις εν γένει αρμοδιότητες και τις λειτουργίες της Αρχής που διαγράφουν οι διατάξεις των άρθρων 19 επ. του νόμου, αλλά και επιτρέπει να γίνει πιο ευελικτή και ταχεία η διαδικασία συλλογής στοιχείων στις παραπάνω περιπτώσεις, με την άμεση και απαλλαγμένη από τύπους επέμβαση της Αρχής.

Στην παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας και δυνατότητας άμεσης επέμβασης αποβλέπουν και οι ρυθμίσεις που ακολουθούν. Η πράξη κατέδειξε ότι στην πιθανή πληρότητα και πιστότητα μιας συλλογικής απόφασης αντιπαρατίθενται η βραδύτητα και η έλλειψη αμεσότητας, οι οποίες, σε συνδυασμό με την επιβάρυνση της Αρχής από το φόρτο των υποθέσεων κατά τα πρώτα χρόνια εφαρμογής των ρυθμίσεων, είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε επιβράδυνση ή και ματαίωση της σκοπούμενης προστασίας. Έτσι, με την παράγραφο 5 του άρθρου, επιλέγεται ως πρόσφορη η λύση της λειτουργίας της Αρχής και σε τμήματα, λύση που εξασφαλίζει ταχύτητα στη λήψη των αποφάσεων και προσδίδει ευκινησία στο όργανο, ενώ διατηρούνται τα εχέγγυα της συλλογικής απόφασης και εξασφαλίζεται ο έλεγχος της ορθότητας από την ολομέλεια. Η σύνθεση και ο τρόπος σύγκλησης και λειτουργίας των τμημάτων θα καθορισθεί από την Αρχή με τον κανονισμό λειτουργίας που η ίδια θα καταρτίσει.

Επίσης, στην ταχύτητα και την άμεσότητα που επιβάλλουν οι ανάγκες προστασίας του υποκειμένου, θεμελιώνεται και η παροχή (με την παράγραφο 6) στον Πρόεδρο της Αρχής της δυνατότητας έκδοσης διαταγών προσωρινής ισχύος, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης προκειμένου να αποφεύγεται περαιτέρω σοβαρή βλάβη των ατομικών δικαιωμάτων του υποκειμένου από την καθυστέρηση. Πολύ περισσότερο, η αρμοδιότητα αυτή ανήκει και στην Αρχή.

Τέλος, με την προσθήκη που προβλέπεται στην παράγραφο 7 λύνονται θέματα νομιμοποίησης και εκπροσώπησης της Αρχής ενώπιον του δικαστηρίου.

13. Με την παρ. 1 του άρθρου 35 προτείνεται η μείωση του ορίου ηλικίας των υποψηφίων για την εισαγωγή στην Εθνική Σχολή Δικαστών από το 280 στο 270 και η αύξηση του ίδιου ορίου από το 350 στο 400 έτος της ηλικίας τους, ώστε να διευρυνθεί η συμμετοχή των υποψηφίων στους εισαγωγικούς διαγωνισμούς.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 2 κρίνεται απαραίτητη η συμπλήρωση της αρχικής ρύθμισης με την πρόβλεψη της περίπτωσης κατά την οποία ο

αριθμός των επιτυχόντων του εισαγωγικού διαγωνισμού είναι μικρότερος από τον αριθμό των θέσεων που έχουν προκηρυχθεί. Στην περίπτωση αυτή ανακατανέμονται οι θέσεις της ίδιας κατεύθυνσης.

Με την παράγραφο 3 αυξάνονται οι αποδοχές των εκπαιδευομένων στην Εθνική Σχολή Δικαστών κατά την πρώτη και δεύτερη φάση της εκπαίδευσής τους. Οι αποδοχές αυτές καθορίζονται σε ποσοστό 50% επί του μισθού του παρέδρου Πρωτοδικείου, στο ποσό που ο μισθός αυτός ανέρχεται μετά την εφαρμογή του ν. 2521/1997 (ΦΕΚ 174 Αε), με τον οποίο θεσπίσθηκε το νέο μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών. Το ποσό στο οποίο αντιστοιχεί το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε καθαρές αποδοχές 235.000 δρχ. περίπου. Η αύξηση των αποδοχών των εκπαιδευομένων καθίσταται επιβεβλημένη, διότι οι τελευταίοι έχουν να αντιμετωπίσουν καθαρά όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους, πέρα από τις δαπάνες διαμονής και εν γένει διαβίωσής τους και το κόστος για την προμήθεια επιστημονικού υλικού, βιβλιογραφίας κ.λπ.. Οι καθαρές αποδοχές που σήμερα τους καταβάλλονται, ανέρχονται στο ποσό των 170.000 και 190.000 δρχ. περίπου, επειδή η αναγωγή των ποσοστών του 75% (για το πρώτο έτος σπουδών) και 85% (για το δεύτερο έτος σπουδών), που ορίσθηκαν με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 περίπτ. ιησ ή του ν. 2408/1996, γίνεται με βάση το παλαιό μισθολόγιο των δικαστών το οποίο καταστάθηκε στην περίπτωση της επιβεβλημένης την προμήθεια επιστημονικού υλικού, βιβλιογραφίας κ.λπ.. Οι καθαρές αποδοχές που σήμερα τους καταβάλλονται και σε όσους ολοκλήρωσαν με επιτυχία τη θεωρητική και πρακτική τους εκπαίδευση μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία του διορισμού τους ως δικαστικών λειτουργών με τη δημοσίευση του οικείου διατάγματος. Η διαδικασία αυτή μετά την αποφοίτηση περιλαμβάνει την υποβολή εκθέσεων επίδοσης από τους επόπτες της πρακτικής εκπαίδευσης, τη βαθμολογία από τον Διευθυντή σπουδών και την τοποθέτηση, με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, όσων περατώσουν με επιτυχία την εκπαίδευση στα κατά τόπους δικαστήρια. Στο ενδιάμεσο διάστημα οι απόφοιτοι της Σχολής παρέμεναν χωρίς αποδοχές.

14. Με τη ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου 36 αποσύνδεται η ιδιότητα του διευθύνοντος συμβούλου από αυτήν του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας και προβλέπεται και η δυνατότητα ανάθεσης των καθηκόντων του πρώτου και σε κάποιο άλλο μέλος του Δ.Σ. ή και σε τρίτον. Τούτο επιβάλλεται για την καλύτερη και ευρυθμότερη λειτουργία της εταιρείας και του βασικού της οργάνου, καθόσον, εν όψει της επέκτασης των δραστηριοτήτων της και της διεύρυνσης της οργανωτικής της δομής, παρίσταται συχνά ως επιβεβλημένη η παροχή αρμοδιοτήτων διοίκησης και εκπροσώπησης, κατά τα ισχύοντα στο χώρο του ιδιωτικού δικαίου, σε πρόσωπο εκτός του διοικητικού συμβουλίου με πείρα και προσόντα στη διεύθυνση εταιριών αυτής της μορφής. Έτσι, εξασφαλίζεται μεγαλύτερη ευελιξία στη διοίκηση, αλλά και διάρκεια, δεδομένου ότι η θητεία του διευθύνοντος συμβούλου, στην περίπτωση που δεν είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου, δεν έχει χρονικό περιορισμό εκ του νόμου. Συγχρόνως αποφεύγεται η συγκέντρωση πολλής εξουσίας (αυτής του Προέδρου του Δ.Σ. και αυτής του διευθύνοντος συμβούλου) στο ίδιο πρόσωπο, που δυσχεραίνει τον έλεγχο του διευθύνοντος συμβούλου.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 36 καθορίζεται ότι

το ωράριο υπηρεσίας των υπαλλήλων της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας θα ορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης, με στόχο να επιτυγχάνεται η εύρυθμη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης σε εικοσιτετράωρη βάση.

Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου σκοπείται η διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών επιλογής του προσωπικού του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Η διενέργεια των ανωτέρω διαδικασιών επιλογής προσωπικού από το Υπουργείο Δικαιοσύνης επιβάλλεται από την ιδιαιτερότητα του δημόσιου σκοπού που επιτελούν τα Καταστήματα Κράτησης της χώρας. Η πραγμάτωση του εν λόγω δημόσιου σκοπού προϋποθέτει την πρόσληψη προσωπικού με ειδικά τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Τα ειδικά αυτά προσόντα αποδεικνύονται κατά τη δοκιμασία τους, σε ειδικές διαγωνιστικές διαδικασίες επιλογής, ώστε αμαχήτως να διακριβώνεται ότι το προσωπικό αυτό διαθέτει επαρκείς ικανότητες εφαρμογής της γενικής σωφρονιστικής πολιτικής της χώρας, η οποία συνάπτεται με την αποτελεσματική φύλαξη των Καταστημάτων Κράτησης, την ανάπτυξη δράσεων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης των κρατουμένων, με στόχο τη δημιουργική επανένταξή τους στην κοινωνία των πολιτών.

Με την παρ. 4 του άρθρου 36 προβλέπεται συμπλήρωση της νομοθεσίας περί Τ.Α.Χ.ΔΙ.Κ. για την κάλυψη ορισμένων πρακτικών αναγκών των δικαστηρίων της χώρας.

Η ρύθμιση της παρ. 5 του άρθρου 36 γίνεται, ύστερα από την υπ' αριθμ. 35/28.1.2000 γνωμοδότηση του Βεβ Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που εκδόθηκε μετά από σχετικό ερώτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συγκρότηση Υπηρεσιακών Συμβουλίων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) της περιφέρειας που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και στα οποία υπηρετεί μικρός αριθμός υπαλλήλων ή δεν υπηρετεί κανένας υπάλληλος.

15. Τέλος, με την ακροτελεύτια διάταξη του άρθρου 37 προβλέπεται άνεση χρόνου μεταξύ δημοσίευσης του νόμου και έναρξης ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου Ααε για λόγους αφ' ενός ενημέρωσης και εξοικείωσης όλων των παραγόντων της δίκης σχετικά με τις εισαγόμενες ριζικές αλλαγές και αφ' ετέρου σύμπτωσης του εισαγόμενου νέου συστήματος διεξαγωγής της τακτικής δίκης με την έναρξη του νέου δικαστικού έτους. Για τις διατάξεις του Κεφαλαίου Βαε δεν υπάρχει ανάγκη αναβολής της έναρξης ισχύος.

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2001

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Β. Παπανδρέου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Απ.-Αθ. Τσοχατζόπουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Παπαντωνίου

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Μιχ. Σταθόπουλος

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Μιχ. Χρυσοχοΐδης

ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 115 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 115.-1. Η διαδικασία πριν από τη δημόσια συνεδρίαση και έξω από το ακροατήριο είναι πάντοτε έγγραφη.

2. Στον πρώτο βαθμό, καθώς και στις υποθέσεις της εκούσιας δικαιοδοσίας, η προφορική συζήτηση είναι υποχρεωτική, εκτός από την περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 226.

(Άρθρο 1 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 147 παρ. 1-5 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 147. - 1. Στη διάρκεια των δικαστικών διακοπών αναστέλλονται οι προθεσμίες που έχουν ταχθεί για τη διεξαγωγή αποδείξεων.

2. Η αναστολή της παραγράφου 1 δεν ισχύει για τις υποθέσεις που υπάγονται στο τμήμα διακοπών.

3. Η διεξαγωγή αποδείξεων που άρχισε πριν από την έναρξη των διακοπών συνεχίζεται και κατά τη διάρκειά τους.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 δεν εφαρμόζονται από 1 έως 31 Αυγούστου, και το χρονικό αυτό διάστημα δεν υπολογίζεται στην προθεσμία που έχει οριστεί για διεξαγωγές.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4 εφαρμόζονται και για τις προθεσμίες ορκοδοσίας, καθώς και για τις προθεσμίες δήλωσης αποδοχής ή αντεπαγωγής όρκου.

(Άρθρο 1 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 148 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 148- 1. Οι διάδικοι μπορούν με συμφωνία να παρατείνουν τις προθεσμίες που ορίζει ο νόμος ή ο δικαστής, μόνο με τη συναίνεση του δικαστή, ο οποίος σταθμίζει τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις.

2. Η παράταση αυτή όταν αφορά προθεσμίες για τη διεξαγωγή των αποδείξεων μπορεί να γίνει το πολύ δύο φορές και δεν θα μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες κάθε φορά.

(Άρθρο 1 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 178 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 178.- 1. Σε περίπτωση μερικής νίκης και μερικής ήττας κάθε διαδίκου, το δικαστήριο συμψηφίζει τα έξοδα ή τα κατανέμει ανάλογα με την έκταση της νίκης

ή της ήπτας του καθενός. Σε περίπτωση συμψηφισμού των εξόδων, τα τέλη που προκαταβλήθηκαν βαρύνουν όλους τους διαδίκους εξίσου.

(Άρθρο 2 παρ.1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 179 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 179.- Το δικαστήριο μπορεί να συμψηφίσει όλα τα έξοδα ή ένα μέρος τους, όταν πρόκειται για διαφορές ανάμεσα σε συζύγους ή ανάμεσα σε συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και το δεύτερο βαθμό ή όταν υπήρχε εύλογη αμφιβολία για την έκβαση της δίκης.

(Άρθρο 2 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 214 Α.Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 214 Α.- 1. Αγωγές που έχουν ως αντικείμενό τους διαφορές ιδιωτικού δικαίου, οι οποίες υπάγονται στην καθευάλην αρμοδιότητα του πολυμελούς πρωτοδικείου κατά την τακτική διαδικασία, για τις οποίες επιτρέπεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο, να συνομολογηθεί συμβιβασμός, δεν μπορεί να συζητηθούν, αν δεν προηγηθεί απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2. Κατά τη σύνταξη της έκθεσης κατάθεσης της αγωγής και τον ορισμό δικασίου, ο γραμματέας θέτει στο πρωτότυπο και στα αντίγραφα ευδιάκριτη σφραγίδα ότι συζήτηση δεν επιτρέπεται να γίνει, αν δεν προηγηθεί απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς.

3. Στην κλήση για συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνεται και πρόσκληση προς τον εναγόμενο να προσέλθει στο γραφείο του δικηγόρου του ενάγοντος ορισμένη ημέρα και ώρα, με αντικείμενο στην απόπειρα συμβιβασμού επίλυσης της διαφοράς. Αν η επίσπευση γίνεται από τον εναγόμενο ή από άλλο διάδικο, αυτός προσκαλεί τον αντίδικο στο γραφείο του δικηγόρου του. Η ημερομηνία της πρώτης συνάντησης ορίζεται μέσα στο χρονικό διάστημα από τη δεκάτη ημέρα μετά την επίδοση έως την εικοστή ημέρα πριν από τη δικάσιμο. Ο προσκαλούμενος οφείλει να παραστεί με δικηγόρο ή να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο εφοδιασμένο με την κατά το άρθρο 98 ειδική πληρεξουσιότητα. Στη συνάντηση μπορεί να κληθεί και ο τυχόν προσεπικαλούμενος.

Οι δικηγόροι μπορούν από κοινού να ορίσουν άλλη ημερομηνία συνάντησης ή να αναβάλουν τη συνάντηση για άλλη ημέρα και ώρα σε ορισμένο τόπο, έως τη δικάσιμο, εφόσον απαιτείται για τη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς.

4. Κατά τη συνάντηση οι διάδικοι με τους δικηγόρους τους ή εκπροσωπούμενοι από τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους, επικουρούμενοι, εφόσον το επιθυμούν και από τρίτο πρόσωπο κοινής επιλογής, εξετάζουν ολόκληρη τη διαφορά καθώς και την τυχόν ανταγωγή του εναγομένου χωρίς να δεσμεύονται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. Χρησιμοποιούν όλα τα πρόσφορα μέσα για να εξακριβώσουν τα κρίσιμα περιστατικά και τα σημεία συμφωνίας και διαφωνίας τους, καθώς και τις συνέπειες που δέχονται ή αμφισβητούν, ώστε να επιτύχουν αμοιβαίως αποδεκτή λύση της δια-

φοράς, εν ολώ ή εν μέρει. Το τρίτο πρόσωπο κοινής επιλογής που μετέσχε τυχόν στη συνάντηση, έστω και σε μέρος της αν η απόπειρα αποτύχει εν όλω ή εν μέρει και ακολουθήσει συζήτηση της διαφοράς, δεν εξετάζεται ως μάρτυρας ούτε μπορεί να οριστεί ως πραγματογνώμονας ή τεχνικός σύμβουλος ούτε επιτρέπεται να μετάσχει στην εκδίκαση με οποιαδήποτε ιδιότητα.

5. Αν οι διάδικοι καταλήξουν σε ολική ή μερική λύση της διαφοράς, συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναγράφεται το περιεχόμενο της συμφωνίας τους και ιδίως το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος, το ποσό της οφειλόμενης παροχής και οι τυχόν όροι υπό τους οποίους θα εκπληρωθεί. Η συμφωνία περιορίζεται στα όρια της ένδικης διαφοράς, Καθορίζονται επίσης και επιβάλλονται τα έξοδα κατά τις διατάξεις των άρθρων 176 επ. Το πρακτικό χρονολογείται και υπογράφεται από τους διαδίκους ή από τους δικηγόρους τους, αν έχουν την κατά το άρθρο 98 ειδική πληρεξουσιότητα σε τόσα πρωτότυπα όσοι οι αντιδικούντες διάδικοι ή ομάδες διαδίκων.

6. Κάθε διάδικος μπορεί προσκομίζοντας το πρακτικό σε πρωτότυπο, να ζητήσει από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αγωγή, την επικύρωσή του. Ο πρόεδρος, αφού διαπιστώσει: α) ότι η διαφορά είναι δεκτική συμβιβαστικής επίλυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1, β) ότι το πρακτικό έχει υπογραφεί σύμφωνα με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου και γ) ότι από αυτό προκύπτει σαφώς το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος και το τυχόν ποσό της οφειλόμενης παροχής, επικυρώνει το πρακτικό. Αν η διαφορά έχει χαρακτήρα απλώς αναγνωριστικό, το πρακτικό αποδεικνύει το δικαίωμα. Σε κάθε περίπτωση με την επικύρωση του πρακτικού επέρχεται κατάργηση της δίκης. Αν η επικυρούμενη συμφωνία καλύπτει μέρος της διαφοράς, η κατάργηση της δίκης επέρχεται μόνο κατά τόπο.

7. Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία, συντάσσεται και υπογράφεται πρακτικό αποτυχίας της απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς, στο οποίο μπορεί να εκτίθενται και τα αίτια της αποτυχίας. Αν δεν υπογραφεί κοινό πρακτικό, συντάσσεται από το δικηγόρο του ενάγοντος ή άλλου επισπεύδοντος δήλωση στην οποία μπορεί να εκτίθενται και τα αίτια της αποτυχίας. Όμοια δήλωση μπορεί να συνταχθεί και από το δικηγόρο του αντιδικού. Το πρακτικό αποτυχίας ή οι δηλώσεις κατατίθενται κατά τη συζήτηση μαζί με τις προτάσεις. Σε περίπτωση μερικής συμφωνίας δεν απαιτείται να συνταχθεί ιδιαίτερο πρακτικό αποτυχίας ούτε δηλώσεις απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς.

8. Συζήτηση της αγωγής μπορεί να γίνει μόνο: α) αν από το κοινό πρακτικό ή δήλωση, κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, προκύπτει ότι η απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς απέτυχε εν όλω ή εν μέρει και

β) αν διάδικος αρνήθηκε ή δεν προσήλθε να μετάσχει στην απόπειρα. Η άρνηση ή μη προσέλευση διαδίκου πρέπει να προκύπτει από δήλωση του αντιδικού που κατατίθεται κατά τη συζήτηση μαζί με τις προτάσεις. Ψευδής δήλωση τιμωρείται κατά το άρθρο 225 παρ. 2 του Ποινικού Κώδικα.

9. Το απαράδεκτο της συζήτησης της αγωγής λόγω

παράλειψης της απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς μπορεί να προταθεί και λαμβάνεται υπόψη και αυτεπαγγέλτως μόνο κατά την πρώτη συζήτηση της διαφοράς στον πρώτο βαθμό. Μετά τη συζήτηση αυτή μπορεί να εξεταστεί μόνο αν προταθεί εκ νέου από το διάδικο που το είχε προτείνει παραδεκτά στην πρώτη συζήτηση.

10. Η τήρηση της διαδικασίας των προηγούμενων παραγράφων δεν είναι υποχρεωτική ως προς τις παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις και άλλες παρεμπίπουσες αγωγές.

11. Αγωγή για αναγνώριση ακυρότητας ή για ακύρωση της δήλωσης βούλησης που περιέχεται στο κατά την παράγραφο 5 πρακτικό ασκείται ενώπιον του εφετείου, στην περιφέρεια του οποίου συντάχθηκε το πρακτικό, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της κατά την παράγραφο 6 επικυρωτικής πράξης του προέδρου. Αν η συμφωνία ακυρωθεί η εκκρεμοδικία λογίζεται ότι δεν καταργήθηκε ποτέ. Σε περίπτωση μερικής ακύρωσης, η εκκρεμοδικία αναβιώνει μόνο κατά τούτο. Νέα απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς δεν απαιτείται. Η διάταξη του άρθρου 184 Αστικού Κώδικα εφαρμόζεται αναλόγως.

(Άρθρο 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 224 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 224.- Είναι απαράδεκτο να μεταβληθεί η βάση της αγωγής. Ως την πρώτη συζήτηση της αγωγής μπορεί ο ενάγων να συμπληρώσει, διευκρινίσει και διορθώσει τους ισχυρισμούς του, αρκεί να μη μεταβάλλεται η βάση της αγωγής.

(Άρθρο 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 226 παρ. 2-4 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 226. - 1. Το πρωτότυπο της αγωγής που κατέθηκε φυλάσσεται στο αρχείο του δικαστηρίου.

2. Αν η αγωγή απευθύνεται στο πολυμελές πρωτοδικείο, αμέσως μετά την κατάθεσή της ο πρόεδρος, εφόσον κατά την κρίση του απαιτείται η έκδοση προδικαστικής απόφασης, ορίζει με πράξη του, που καταχωρίζεται στο πρωτότυπο και στα αντίγραφα της αγωγής, ότι η απόδειξη θα διεξαχθεί σύμφωνα με το άρθρο 341. Σε κάθε άλλη περίπτωση τηρείται η διαδικασία του άρθρου 270.

3. Το πινάκιο είναι βιβλίο με αριθμημένες σελίδες, μονογραφημένο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή τον ειρηνοδίκη, στο οποίο καταχωρίζονται οι υποθέσεις που θα συζητηθούν σε κάθε δικάσιμο. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή ο ειρηνοδίκης ορίζει τον αριθμό των υποθέσεων που θα εκδικαστούν σε κάθε συνεδρίαση· οι υποθέσεις που εισάγονται μετά την αποδεικτική διαδικασία γράφονται κατά προτίμηση σε σύντομη δικάσιμο. Ο γραμματέας γράφοντας την υπόθεση στο πινάκιο σημειώνει το όνομα και το επώνυμο των διαδίκων και των πληρεξουσίων τους, καθώς και το αντικείμενο της δίκης.

4. Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση σημειώνει στο πινάκιο αν η συζήτηση έγινε κατ' αντιμαλία ή ερήμην ή αναβλήθηκε ή ματαιώθηκε. Όταν η υπόθεση πρόκειται να συζητηθεί και πάλι, η κλήση για συζήτηση εγγράφεται στο πινάκιο σύμφωνα με τους ορισμούς των προηγούμενων παραγράφων. Αν η συζήτηση αναβλη-

θεί, ο γραμματέας είναι υποχρεωμένος αμέσως μετά το τέλος της συνεδρίασης να μεταφέρει την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίστηκε. Κλήση του διαδίκου για εμφάνιση στη δικάσιμο αυτή δεν χρειάζεται και η αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση για οποιοδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σ' αυτήν, μεταφέρονται με την επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις, ακόμη και με υπέρβαση του ορισμένου αριθμού, και ο αντίδικος αυτού που επισπεύδει τη συζήτηση καλείται πάντοτε στη νέα δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή η εγγραφή, η κλήση και η επίδοσή της γίνονται ατελώς. Το ίδιο ισχύει και όταν είναι αναγκαία η ανασυζήτηση της υπόθεσης.

(Άρθρο 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 229 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 229. - Αντίγραφο της αγωγής μαζί με την κάτω απ' αυτήν πράξη για τον προσδιορισμό δικασίμου και την κλήση προς συζήτηση στην ορισμένη δικάσιμο επιδίδεται στον εναγόμενο με την επιμέλεια του ενάγοντος.

(Άρθρο 6 παρ.1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 230 παρ.1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 230.- 1. Οι διατάξεις των άρθρων 228 και 229 εφαρμόζονται και για τον προσδιορισμό κάθε άλλης δικασίμου.

2. Δικαίωμα να επισπεύσει τη συζήτηση έχει οποιοςδήποτε διάδικος.

(Άρθρο 6 παρ.2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 237 παρ. 1 και 3 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 237. - 1. Ενώπιον του μονομελούς και του πολυμελούς πρωτοδικείου οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν προτάσεις το αργότερο ώς την έναρξη της συζήτησεως.

Μαζί με τις προτάσεις οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν και: α) αντίγραφο των προτάσεων ατελώς, επικυρωμένο από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του διαδίκου και β) όλα τα αποδεικτικά και διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους.

2. Η κατάθεση γίνεται στον αρμόδιο υπάλληλο της γραμματείας, που βεβαιώνει με επισημείωση τη χρονολογία της κατάθεσης των προτάσεων. Κάθε διάδικος δικαιούται να πάρει ατελώς με δική του δαπάνη αντίγραφο των προτάσεων των αντιδίκων του και των εγγράφων που έχουν προσκομίσει. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί και από το δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, την παρέμβαση ή τις προτάσεις ή από τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από το δικηγόρο αυτόν. Αν ο αντίδικος είναι μόνο ένας, μπορεί να του δοθεί το αντίγραφο των προτάσεων που έχει κατατεθεί.

3. Οι αμοιβαίσεις αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις έως τις 12 το μεσημέρι της τρίτης εργάσιμης ημέρας μετά τη συζήτηση. Ο γραμματέας χρονολογεί την προσθήκη με επισημείωση. Με την προσθήκη νέοι ισχυρισμοί μπορεί να προταθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις.

4. Το αντίγραφο της αγωγής που οφείλει να προσκομίσει ο ενάγων, οι προτάσεις και τα αποδεικτικά και διαδικαστικά έγγραφα αποτελούν τη δικογραφία.

5. Μετά την περάτωση της δίκης οι διάδικοι οφείλουν να αναλάβουν όλα τα σχετικά έγγραφά τους. Ο γραμματέας βεβαιώνει στις προτάσεις κάθε διαδίκου ότι ανέλαβε τα έγγραφά του. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, ο πρόεδρος του πολυμελούς δικαστηρίου ή ο δικαστής του μονομελούς δικαστηρίου επιτρέπει στο διάδικο να αναλάβει ορισμένο έγγραφο και πριν από την περάτωση της δίκης. Αν το έγγραφο αυτό είναι αναγκαίο, η ανάληψη επιτρέπεται μόνο αφού κατατεθεί επικυρωμένο αντίγραφο. Οι προτάσεις παραμένουν στο αρχείο του δικαστηρίου.

(Άρθρο 7 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 241 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 241. - Και αν ακόμη κατατέθηκαν έγκαιρα οι προτάσεις και τα αποδεικτικά έγγραφα, μπορεί ύστερα από αίτηση διαδίκου να αναβληθεί κάθε συζήτηση της υπόθεσης μόνο για μία φορά σε μεταγενέστερη δικάσιμο, εφόσον υπάρχει σπουδαίος κατά την κρίση του δικαστηρίου λόγος, με απλή σημείωση στο πινάκιο μαζί με αναφορά της ημέρας της δικασίου που ορίστηκε.

(Άρθρο 8 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 242 παρ.1 εδ.βω

Άρθρο 242.1. Η συζήτηση αρχίζει μετά την εκφώνηση των ονομάτων των διαδίκων και τη δήλωση των παραστάσεων τους. Οι διάδικοι που παρίστανται νόμιμα έχουν δικαίωμα να αναπτύξουν στο ακροατήριο προφορικά τους ισχυρισμούς τους, ακόμη και όπου η προφορική συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική κατά το άρθρο 115 παρ. 2.

2. Στις περιπτώσεις που η προφορική συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν με κοινή δήλωση, που υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους ότι δεν θα παραστούν κατά την εκφώνηση. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξουσίους. Η δήλωση αυτή παραδίνεται στην περίπτωση κοινής δήλωσης από έναν τουλάχιστον πληρεξούσιο δικηγόρο και στην περίπτωση μονομερούς δήλωσης από τον πληρεξούσιο δικηγόρο, στον αρμόδιο γραμματέα το αργότερο την παραμονή της δικασίου και σημειώνεται αμέσως στο πινάκιο.

Στις παραπάνω περιπτώσεις η συζήτηση περατώνεται με μόνη την εκφώνηση της υπόθεσης. Μόνο δήλωση βίαιης διακοπής της δίκης είναι παραδεκτή. Μπορεί όμως το δικαστήριο, αν προβάλλονται άλλοι διαδικαστικοί ισχυρισμοί, να αναβάλει την υπόθεση σε σύντομη δικασίμο με πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται και οι ισχυρισμοί αυτοί. Στη δικασίμο αυτή καλούνται όσοι διάδικοι δεν ήταν παρόντες κατά την αναβολή, ενώ οι παρόντες οφείλουν να εμφανιστούν χωρίς κλήτευση και αν δεν παραστούν κατά τη νέα δικασίμο δικάζονται εξαρχής ερήμην.

(Άρθρο 8 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 254 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 254. - Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επανάληψη της συζήτησης στο ακροατήριο η οποία έχει κηρυχθεί περατωμένη, όταν κατά τη μελέτη της υπόθεσης ή τη διάσκεψη παρουσιάζονται κενά ή αμφίβολα σημεία που χρειάζονται συμπλήρωση ή επεξήγηση. Η συζήτηση που επαναλαμβάνεται με τον τρόπο αυτόν θεωρείται συνέχεια της προηγούμενης.

(Άρθρο 9 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 268 παρ. 4 και 5 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 268. – 1. Μετά την εκκρεμοδικία ο εναγόμενος μπορεί να ασκήσει ανταγωγή.

2. Στην περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας επιτρέπεται ανταγωγή μόνο όταν ασκείται από όλους ή εναντίον όλων των ομοδικών.

3. Δεν μπορεί να ασκηθεί ανταγωγή για υπόθεση που υπάγεται σε ειδική διαδικασία, αν η αγωγή δικάζεται κατά τη γενική ή άλλη ειδική διαδικασία και αντίστροφα.

4. Η ανταγωγή ασκείται είτε με χωριστό δικόγραφο που επιδίεται οκτώ τουλάχιστον πλήρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την πρώτη συζήτηση, που στην περίπτωση αυτή κατατίθενται οκτώ τουλάχιστον πλήρεις εργάσιμες ημέρες πριν από τη δικασίμο, είτε όπου η υποβολή προτάσεων δεν είναι υποχρεωτική, προφορικά, κατά την πρώτη συζήτηση. Στην τελευταία περίπτωση η ανταγωγή καταχωρίζεται στα πρακτικά.

5. Μετά την άσκηση της ανταγωγής, η δωσιδικία της διατηρείται και αν η κύρια αγωγή απορριφθεί ή ο ενάγων την ανακαλέσει ή παραιτηθεί από αυτήν.

(Άρθρο 10 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 269 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 269.- 1. Μέσα επίθεσης και άμυνας προβάλλονται κατά την πρώτη συζήτηση με τις προτάσεις, διαφορετικά είναι απαράδεκτα. Το απαράδεκτο αυτό δεν ισχύει για τους ισχυρισμούς που λαμβάνονται υπόψη αιτεπαγγέλτως ή που μπορούν να προταθούν σε κάθε στάση της δίκης.

2. Μέσα επίθεσης και άμυνας είναι παραδεκτά και μετά την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο α) αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλέθηκαν εγκαίρως από δικαιολογημένη αιτία, αυτό ισχύει και στην ένσταση για κατάχρηση δικαιώματος, β) αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα, γ) αν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου.

(Άρθρο 11 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 270 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 270.- 1. Ενώπιον του ειρηνοδικείου και του μονομελούς πρωτοδικείου, καθώς και ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου, εκτός από την περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 226, η συζήτηση είναι προφορική. Οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους οφείλουν κατά τη συζήτηση στο ακρο-

τήριο:

α) να προσκομίσουν προαποδεικτικά όλα τα αποδεικτικά μέσα τους και β) να εμφανιστούν αυτοπροσώπως, εφόσον είναι δυνατόν.

Παράλειψη του διαδίκου ή του νομίμου εκπροσώπου του να εμφανιστεί στο ακροατήριο, αν είναι αδικαιολόγητη κατά την κρίση του δικαστηρίου εκτιμάται ελεύθερα.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου. Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον του ειρηνοδίκη ή του συμβολαιογράφου λαμβάνονται υπόψη μόνο αν έχουν συνταχθεί πριν από τη δικάσιμο και μετά προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση.

3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες πληροφορίες και διασφάθισεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του έστω και αν δεν συντρέχουν οι όροι του άρθρου 415. Οφείλει να εξετάσει έναν τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες, χωρίς να απαιτείται να έχουν προηγουμένως γνωστοποιηθεί. Επιβάλλει τυχόν επαγόμενο όρκο μόνο αν είναι κατά την κρίση του απαραίτητο και αν αυτός στον οποίο γίνεται η επαγωγή είναι παρών. Εφόσον είναι αναγκαίο διατάξει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη με προφορική ανακοίνωση, που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Στην ανακοίνωση αυτήν προσδιορίζεται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τριάντα ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.

4. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μία δικάσιμο. Αν ο χρόνος δεν επαρκεί, επιτρέπεται δια κοπή για άλλη ημέρα και ώρα, με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων και εκείνων που δεν παρίστανται.

5. Έως τη δωδεκάτη ώρα της τρίτης ημέρας από τη συζήτηση ή από την αυτοψία ή από τη λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, η οποία περιορίζεται στην αξιολόγηση των αποδείξεων. Ο γραμματέας στο διάστημα αυτό υποχρεούται να επιδεικνύει στους διαδίκους τα πρακτικά της δίκης.

6. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι έχουν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί στο ακροατήριο. Μπορεί όμως το δικαστήριο, αν είναι κατά την κρίση του απαραίτητη η συμπλήρωση των αποδείξεων να εκδώσει σχετική πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 341. Αν η συμπληρωματική απόδειξη διεξαχθεί στο ακροατήριο, ακολουθεί αμέσως συζήτηση χωρίς άλλη κλήτευση. Αν η συμπληρωματική απόδειξη διεξαχθεί από εντεταλμένο δικαστή ή από προξενική αρχή, η συζήτηση επισπεύδεται με κλήση οποιουδήποτε διαδίκου.

(Άρθρο 12 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 271 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 271.- 1. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανιστεί κατά

την πρώτη συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν σ' αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.

2. Αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση δεν επιδόθηκαν εμπρόθεσμα, το δικαστήριο διατάζει να επιδοθούν πάλι. Διαφορετικά συζητεί την υπόθεση ερήμην του εναγομένου.

(Άρθρο 13 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 271 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 271. 1. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανιστεί κατά την πρώτη συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν σ' αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.

2. Αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση δεν επιδόθηκαν εμπρόθεσμα, το δικαστήριο διατάζει να επιδοθούν πάλι. Διαφορετικά συζητεί την υπόθεση ερήμην του εναγομένου.

3. Στην περίπτωση ερημοδικίας του εναγομένου, οι πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος που περιέχονται στην αγωγή θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως.

(Άρθρο 13 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 277 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 277. Αν ο ενάγων, ο εναγόμενος ή εκείνος που έχει ασκήσει κύρια παρέμβαση προσεπικάλεσε τους υποχρέους αποζημίωση, τότε 1) αν δεν εμφανίστηκαν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που έχει προσεπικαλέσει, δικάζονται ερήμην, 2) αν οι κύριοι διάδικοι εμφανιστούν και απουσιάζουν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, συζητείται η υπόθεση μεταξύ των πρώτων κατ'Ανωμαλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν εμφανιστούν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος διάδικος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν δικαιώματα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα διάδικο, 4) αν εμφανιστούν οι κύριοι διάδικοι και αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, οι τελευταίοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την προσεπικληση ή να ασκήσουν απλώς παρέμβαση ή να πάρουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο.

(Άρθρο 13 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 351 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 351. αε Οταν δικάζει τη διαφορά, το δικαστήριο έχει υποχρέωση να λάβει υπόψη του τη συντηρητική απόδειξη που έχει διεξαχθεί, ανεξάρτητα από το αν ο

κίνδυνος πραγματοποιήθηκε. Η κατανομή του βάρους της απόδειξης δεν επηρεάζεται από τη συντηρητική απόδειξη.

(Άρθρο 14 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 370 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 370. 1. Οι πραγματογνώμονες διορίζονται με πράξη του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση, όπου εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 341 παράγραφος 2, πρέπει να σημειώνονται με ακρίβεια α) τα ονόματά τους και β) τα ζητήματα για τα οποία θα γνωμοδοτήσουν.

(Άρθρο 14 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 403 παρ. 5 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 403. 1. Στην περίπτωση του άρθρου 399, η απαγόρευση να εξεταστεί ο μάρτυρας λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή αφού το ζητήσει κάποιος από τους διαδίκους.

2. Ο διάδικος οφείλει να προτείνει το λόγο της μη εξέτασης του μάρτυρα κατά το άρθρο 400 πριν ορκιστεί.

3. Ο μάρτυρας οφείλει να προτείνει το λόγο του άρθρου 401 για τον οποίο έχει δικαίωμα να αρνηθεί να μαρτυρήσει, καθώς και το λόγο του άρθρου 402 για τον οποίο δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει.

4. Το δικαστήριο ή ο δικαστής ενώπιον του οποίου διεξάγεται η μαρτυρική απόδειξη αποφασίζουν για τις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 και αρκεί γι' αυτό η πιθανολόγηση.

5. Ωσταν περατωθεί η εξέταση του μάρτυρα, ο λόγος του άρθρου 400 για τη μη εξέτασή του, μπορεί να προταθεί μόνο κατά τη μετ' απόδειξη συζήτηση εφόσον αποδεικνύεται εγγράφως.

(Άρθρο 14 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 406 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 406.1.2. 1. Στην περίπτωση του άρθρου 341 η εξέταση των μαρτύρων γίνεται ενώπιον του δικαστηρίου, το οποίο με την απόφαση για τις αποδείξεις ορίζει την ημέρα και την ώρα της εξέτασης. Αν η εξέταση απαιτεί πολύ χρόνο, ίδιως αν δεν μπορεί να περατωθεί σε μία συνεδρίαση, και το δικαστήριο διέταξε να διεξαχθεί από εισιγητή ή από εντεταλμένο δικαστή ή πρόξενο, αυτός ορίζει τόσο χρόνο για την εξέταση των μαρτύρων, καθώς και τον αριθμό των μαρτύρων που θα εξετασθούν κάθε φορά. Σε περίπτωση αναβολής ο δικαστής οφείλει να ορίσει, μέσα σε προθεσμία που έχει ταχθεί, ημέρα και ώρα για την εξέταση των υπόλοιπων μαρτύρων. Αν η κατάθεση τουμάρτυρα διακοπεί, η ημερομηνία για τη συνέχιση τους ορίζεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα, χωρίς να υπολογίζεται ο χρόνος των δικαστικών διακοπών. Στην περίπτωση αυτή η συνέχιση της εξέτασης μπορεί να γίνει και πέρα από την προθεσμία. Όταν η εξέταση των μαρτύρων γίνεται ενώπιον του ειρηνοδίκη, ως εντεταλμένου δικαστή, η παράσταση δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτική, αν δεν είναι τοποθετημένοι στην έδρα του ειρηνοδικείου δύο τουλάχιστον δικηγόροι.

(Άρθρο 14 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 370 παρ. 3 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο. 1. Οι πραγματογνώμονες διορίζονται με πράξη του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση, όπου εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 341 παράγραφος 2, πρέπει να σημειώνονται με ακρίβεια α) τα ονόματά τους και β) τα ζητήματα για τα οποία θα γνωμοδοτήσουν.

2. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση μπορεί να αναθέσει το διορισμό των πραγματογνωμόνων ή και τον ορισμό του αριθμού τους σε άλλο δικαστήριο, που ενεργεί σύμφωνα με αίτησή ή παραγγελία, ή σε εντεταλμένο δικαστή.

3. Τους πραγματογνώμονες μπορεί να τους αντικαταστήσει για εύλογη αιτία ο εισηγητής του άρθρου 341 παράγρ. 3 ή ο δικαστής που τους διόρισε, με αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.

(Άρθρο 14 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 375 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 375. Αντίγραφο της απόφασης που διατάζει το διορισμό και εκείνης που διορίζει ή αντικαθιστά πραγματογνώμονες κοινοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματίσας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει.

(Άρθρο 14 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 393 παρ. 1 και 2 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 393. 1. Συμβάσεις και συλλογικές πράξεις δεν μπορούν να αποδειχθούν με μάρτυρες εφόσον η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές.

2. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες κατά το περιεχόμενου εγγράφου, έστω και αν η αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας είναι μικρότερη από πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές.

3. Δεν επιτρέπεται να αποδειχθούν με μάρτυρες πρόσθετα σύμφωνα, προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα δικαιοπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως έστω και αν δεν είναι αντίθετα προς το περιεχόμενο του εγγράφου.

(Άρθρο 14 παρ. 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 407 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 407. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας ερωτάται για το όνομα και το επώνυμο, τον τόπο που γεννήθηκε, την ηλικία, τη θρησκεία, την κατοικία και το επάγγελμά του. Επίσης ερωτάται για την τυχόν συγγένειά του με τους διαδίκους και για κάθε άλλο περιστατικό που μπορεί να αποτελέσει λόγο για να μην εξεταστεί, ή να διαφωτίσει για τις σχέσεις του με τους διαδίκους και για την αξιοποστία του.

(Άρθρο 14 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 408 παρ. 1, 2 και 3

Άρθρο 408. 1. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας οφείλει να ορκιστεί βάζοντας το χέρι του επάνω του στο ιερό Ευαγγέλιο. Ο τύπος του όρκου είναι: «Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω ευσυνείδητα όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτα».

2. Αν ο μάρτυρας πιστεύει σε γνωστή θρησκεία ή δόγμα, που ορίζει ιδιαίτερο τύπο όρκου, δίνει τον όρκο σύμφωνα με αυτόν τον τύπο.

3. Αν ο μάρτυρας δηλώσει ενώπιον του δικαστηρίου ή του δικαστή πως δεν πιστεύει σε καμιά θρησκεία ή πιστεύει σε θρησκεία που δεν επιτρέπει τον όρκο, ο όρκος δίνεται σαν διαβεβαίωση με τον εξής τύπο:

«Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου πως θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτα».

4. Οι κληρικοί κάθε θρησκεύματος ορκίζονται διαβεβαιώνοντας στην ιερωσύνη τους.

5. Αν ο μάρτυρας δεν έχει χέρια, επαναλαμβάνει τον όρκο που διαβάζει ο δικαστής.

6. Κουφοί, άλαλοι και κωφάλαλο ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 253.

(Άρθρο 14 παρ. 6 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 409 παρ. 3 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 409. 1. Οι μάρτυρες εξετάζονται χωριστά και μόνο αν κριθεί απαραίτητο μπορούν να εξεταστούν σε αντιπαράσταση με άλλους μάρτυρες ή και με τους διαδίκους. Οι μάρτυρες καταθέτουν προφορικά και μπορούν, κατά την κρίση του δικαστή, να χρησιμοποιούν σημείωμα για να βοηθήσουν τη μνήμη τους.

2. Ο μάρτυρας οφείλει να δηλώσει πως έμαθε αυτά που καταθέτει, και αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν έχει άμεση αντίληψη, οφείλει να δηλώνει και το πρόσωπο από το οποίο πληροφορήθηκε όσα καταθέτει.

3. Ο εισηγητής ή ο εντεταλμένος δικαστής μπορεί να απαγορεύει τις ερωτήσεις των διαδίκων ή των πληρεξουσίων τους προς τον μάρτυρα, αν είναι έκδηλα άσκοπες ή έξω από το θέμα, και κηρύσσουν περατωμένη την εξέταση του μάρτυρα, όταν κρίνουν ότι κατέθεσε όλα όσα γνωρίζει για τα αποδεικτέα.

(Άρθρο 14 παρ. 7 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 410 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 410. 1. Για την όρκιση και την εξέταση του μάρτυρα συντάσσεται έκθεση που υπογράφεται από το μάρτυρα, το δικαστή, το γραμματέα και τους διαδίκους, καθώς και από τους διερμηνείς που έχουν προσληφθεί.

2. Αν οι μάρτυρες εξετάζονται ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή, οι καταθέσεις τους καταχωρίζονται στα πρακτικά.

3. Η εκθέση ή τα πρακτικά πρέπει να αναφέρουν την όρκιση του μάρτυρα και τις ενστάσεις των διαδίκων.

(Άρθρο 14 παρ. 8 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 469 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 469. 1. Αν κανείς από τους διαδίκους δεν εμφανιστεί όταν εκφωνηθεί η υπόθεση, η συζήτηση ματαιώνεται. Αν απουσιάζει κάποιος διάδικος, η συζήτηση γίνεται και χωρίς αυτόν οι διατάξεις των άρθρων 271 παρ. 3 και 272 παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται. Αν κάποιος διάδικος δικαστεί ερήμην κατά τη διαδικασία των άρθρων 466 έως 472, η απόφαση μπορεί να προσληφθεί με ανακοπή, μόνον αν εκείνος που δικάστηκε ερήμην δεν κλητεύθηκε καθόλου ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα ή δεν κλητεύθηκε εμπρόθεσμα για τη συζήτηση ή αν συντρέχει λόγος ανώτερης βίας.

2. Ο ειρηνοδίκης δικάζοντας τις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 466 μπορεί να αποκλίνει από τις δικονομικές διατάξεις, να λαμβάνει υπόψη και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και να ακολουθεί κάθε φορά κατά την ελεύθερη κρίση του τη μέθοδο εκείνη που ασφαλέστερα, γρηγορότερα και με λιγότερες δαπάνες μπορεί να οδηγήσει στην ανεύρεση της αλήθειας.

(Άρθρο 14 παρ. 9 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 498 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 498. 1. Κάθε διάδικος μπορεί κατά την άσκηση του ένδικου μέσου, φέροντας αντίγραφο του ένδικου μέσου και της απόφασης που προσβάλλεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο το ένδικο μέσο απευθύνεται, να ζητήσει να προσδιοριστεί δικασμός και να φέρει για συζήτηση την υπόθεση με κλήση, κάτω από το αντίγραφο του δικαστηρίου που έχει κατατεθεί ή και αυτοτελώς, η οποία επιδέδεται στον αντίδικο.

2. Ο προσδιορισμός δικασμού γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 226 και εφαρμόζεται και το άρθρο 228.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και για τον προσδιορισό κάθε άλλης δικασίου.

(Άρθρο 15 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 510 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 510. Αν κατά τη συζήτηση της ανακοπής δεν εμφανιστεί, αλλά δεν μετέχει νόμιμα σ' αυτήν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή, η διαδικασία προχωρεί κατά το άρθρο 279.

(Άρθρο 15 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 520 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 520. 1. Το έγγραφο της έφεσης πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που απαιτούνται κατά τα άρθρα 118 έως 120 και τους λόγους της έφεσης.

2. Πρόσθετοι λόγοι έφεσης ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που έχουν προσβληθεί με την έφεση και εκείνα που αναγκαστικά συνέχονται με τα κεφάλαια αυτά ασκούνται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, και αφού συνταχθεί ή έκθεση κάτω από το δικόγραφο αυτό, κοινοποιείται στον εφεσίβλητο οκτώ ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης.

(Άρθρο 16 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 523 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 523. 1. Ο εφεσιβλητος μπορεί, και αφού περάσει η προθεσμία της έφεσης, να ασκήσει αντέφεση ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που προσβάλλονται με την έφεση και ως προς εκείνα και συνέχονται αναγκαιotικά με αυτά, και αν ακόμη αποδέχτηκε την απόφαση ή παραιτήθηκε από την έφεση.

2. Η αντέφεση ασκείται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, και αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από αυτό, κοινοποιείται στον εκκαλούντα οκτώ ημέρες πριν από την συζήτηση της έφεσης.

3. Αν η έφεση απορριφθεί ως εκπρόθεσμα ή απαράδεκτη ή τυπικά άκυρη, απορρίπτεται και η αντέφεση, εκτός αν ασκήθηκε ενώ διαρκούσε η προθεσμία της έφεσης για τον αντεκκαλούντα, οπότε ισχύει ως αυτοτελής έφεση. Η παραίτηση από την έφεση ή η απόρριψή της ως αβάσιμης δεν επηρεάζει την αντέφεση.

(Άρθρο 16 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 524 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 524. 1.Στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 277, 233 έως 269 και 271 έως 312. Αν με την έφεση προσβάλλεται απόφαση ειρηνοδικείου, μονομελούς πρωτοδικείου, καθώς και πολυμελούς πρωτοδικείου, εφόσον δεν έχει εκδοθεί πράξη του προέδρου κατά το άρθρο 226 παράγραφος 2 εδ. αε, έχουν επιπλέον εφαρμογή και οι διατάξεις των παραγράφων 1 3 εδάφ. βε και γε, 2, 3 εδάφ, αε και γε και 4 έως 6 του άρθρου 270.

2. Τους εισαγγελείς πρωτοδικών, αν έχουν την ιδιότητα του εκκαλούντος ή του εφεσιβλήτου, εκπροσωπεί ο εισαγγελέας εφετών.

(Άρθρο 16 παρ.3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 528 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 528. Αν ασκηθεί έφεση από το διάδικο που δικάστηκε ερήμην κατά την πρώτη συζήτηση, η εκκαλούμενη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκως.

(Άρθρο 16 παρ. 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 529 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 529. 1. Στην κατ' έφεση δίκη επιτρέπεται να επικληθούν και να προσαχθούν νέα αποδεικτικά μέσα. Εξέταση νέων μαρτύρων για ζητήματα για τα οποία εξετάστηκαν μάρτυρες στην πρωτόδικη δίκη επιτρέπεται, αν αυτό επιβάλλεται κατά την κρίση του δικαστηρίου, και μόνον έως ότου συμπληρωθεί ο αριθμός που ορίζεται κατά το άρθρο 396, από εκείνους που έχουν νόμιμα γνωστοποιηθεί στον πρώτο βαθμό, εφόσον υφίσταται υποχρέωση γνωστοποίησης των μαρτύρων.

2. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο μπορεί να αποκρού-

σει τα αποδεικτικά μέσα που προσάγονται πρώτη φορά σ' αυτό ως απαράδεκτα, αν κατά την κρίση του ο διάδικος δεν τα είχε προσκομίσει στην πρωτόδικη δίκη από πρόθεση στρεψοδικίας ή από βαριά αμέλεια.

(Άρθρο 16 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 535 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 535. 1. Αν ο λόγος της έφεσης κριθεί βάσιμος, η απόφαση που προσβάλλεται εξαφανίζεται και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, αν το πρωτοβάθμιο έχει αποφανθεί για την ουσία της υπόθεσης, κρατεί αυτό την υπόθεση και τη δικάζει κατ' ουσία σε αντίθετη περίπτωση μπορεί να την παραπέμψει στο δικαστήριο που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση ή σε άλλο ομοιόβαθμο δικαστήριο της περιφέρειάς του, ή να την κρατήσει και να την δικάσει καταθέουσα.

(Άρθρο 16 παρ. 7 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 548 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 548. Στη διαδικασία της κατ' αναψηλάφηση δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233, έως 269, 271 έως 312, 524 παρ. 2 έως 534. Αν με την αναψηλάφηση προσβάλλεται απόφαση ειρηνοδικείου, μονομελούς πρωτοδικείου, καθώς και πολυμελούς πρωτοδικείου, εφόσον δεν έχει εκδοθεί πράξη του προέδρου κατά το άρθρο 226 παρ. 2 εδ. α', έχουν επιπλέον εφαρμογή και οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδάφ. β' και γ', 2, 3 εδάφ. α' και γ' και 4 έως 6 του άρθρου 270. Το ίδιο ισχύει και όταν προσβάλλεται απόφαση που εκδόθηκε ύστερα από έφεση κατά απόφασης των ανωτέρω δικαστηρίων.

(Άρθρο 17 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 559 παρ. 10

Άρθρο 559. Αναίρεση επιτρέπεται μόνο 1) αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών, αδιάφορο αν πρόκειται για έθιμο, ελληνικό ή ξένο εσωτερικού ή διεθνούς δικαίου. Η παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας αποτελεί λόγο αναίρεσης μόνο αν τα διδάγματα αυτά αφορούν την ερμηνεία κανόνων δικαίου ή την υπαγωγή των πραγματικών γεγονότων σ' αυτούς, 2) αν το δικαστήριο δεν είχε τη νόμιμη σύνθεση ή έλαβε μέρος στη σύνθεσή του δικαστήριος του οποίου είχε δεκτή η εξαίρεση ή κατά του οποίου είχε ασκηθεί αγωγή κακοδικίας , 3) αν το δικαστήριο απέρριψε την αίτηση για εξαίρεση δικαστή, αν και ο δικαστής αυτός, σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά που δέχτηκε η απόφαση, έπρεπε κατά νόμο να εξαιρεθεί, 4) αν το δικαστήριο είχε υπερβεί τη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, 5) αν το δικαστήριο σε περίπτωση καθ' ύλην αρμοδιότητας εσφαλμένα δέχτηκε ότι είναι αρμόδιο ή αναρμόδιο, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 47 ή αν το δικαστήριο στο οποίο παραπέμφθηκε η υποθεση παραβίασε τις διατάξεις του άρθρου 46 , 6) αν παρά το νόμο και ιδίως παρά τις σχετικές με την επίδοση διατάξεις, ο διάδικος δικάστηρε ερήμην, 7) αν παράνομα αποκλείστηκε η δημοσιότητα της διαδικασίας , 8) αν το δικαστήριο παρά το νόμο έλα-

βε υπόψη πράγματα που δεν προτάθηκαν ή δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση δίκης, 9) αν το δικαστήριο επιδίκασε κάτι που δεν ζητήθηκε ή επιδίκασε περισσότερα από όσα ζητήθηκαν ή άφησε αίτηση αδίκαστη, 10) αν το δικαστήριο, παρά το νόμο, δέχτηκε πράγματα που έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης ως αληθινά, χωρίς απόδειξη ή δεν διέταξε απόδειξη γι' αυτά, 11) αν το δικαστήριο έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που ο νόμος δεν επιτρέπει ή παρά το νόμο έλαβε υπόψη υποδείξεις που δεν προσκομίστηκαν ή δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι επικαλέστηκαν και προσκόμισαν, 12) αν το δικαστήριο παραβίασε τους ορισμούς του νόμου σχετικά με τη δύναμη των αποδεικτικών μέσων, 13) αν το δικαστήριο εσφαλμένα εφάρμοσε τους ορισμούς του νόμου ως προς το βάρος της απόδειξης, 14) αν το δικαστήριο, παρά το νόμο, κήρυξε ή δεν κήρυξε ακυρότητα, έκπτωση από δικαίωμα ή απαράδεκτο, 15) αν παρά το νόμο ανακλήθηκε οριστική απόφαση, 16) αν το δικαστήριο κατά παράβαση του νόμου δέχτηκε ότι υπάρχει ή ότι δεν υπάρχει δεδικασμένο ή ότι υπάρχει δεδικασμένο με βάση απόφαση που εξαφανίστηκε, ύστερα από ένδικο μέσο ή αναγνωρίστηκε ως ανύπαρκτη, 17) αν η ίδια απόφαση περιέχει αντιφατικές διατάξεις, 18) αν το δικαστήριο της παραπομπής δεν συμμορφώθηκε προς την αναρετική απόφαση, 19) αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζητήματα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης, 20) αν το δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο εγγράφου με το να δεχτεί πραγματικά γεγονότα προφανώς διαφορετικά από εκείνα που αναφέρονται στο έγγραφο αυτό.

(Άρθρο 17 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 571 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 571.- 1. Ο εισιγητής της υπόθεσης οφείλει να συντάξει εμπεριστατωμένη έκθεση για το παραδεκτό της αναίρεσης, καθώς και για το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων της, και να την καταθέσει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από το δικάσιμο.

2. Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να πληροφορηθούν το περιεχόμενο της έκθεσης του εισιγητή.

(Άρθρο 17 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 575 παρ. 1 εδαφ. ββε

Άρθρο 575.- Με αίτηση του εισαγγελέα, του εισιγητή ή κάποιου από τους διαδίκους ή και αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο μπορεί να αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης μία μόνο φορά σε μεταγενέστερη δικάσιμο, που ορίζεται αμέσως με επισημείωση στο πινάκιο. Τα εδάφια γεν και δε της παρ. 3 του άρθρου 226 εφαρμόζονται και εδώ. Νέα αναβολή μπορεί να διαταχθεί μόνο με αίτηση του εισιγητή.

Σε κάθε περίπτωση αναβολή της συζήτησης το δικαστήριο μπορεί να διατηρήσει την κατά το άρθρο 565 πα-

ράγραφο 2 αναστολή.

(Άρθρο 17 παρ. 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 585 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 585.- 1. Οι διατάξεις για την άσκηση της αγωγής, την εισαγωγή της για συζήτηση και τη συζήτηση στο ακροατήριο εφαρμόζονται και στην ανακοπή.

2. Το έγγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 118 έως 120 και τους λόγους της. Νέοι λόγοι μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.

(Άρθρο 18 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 589 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 589.- Η άσκηση της τριτανακοπής δεν ανατέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης. Το δικαστήριο που δικάζει την τριτανακοπή μπορεί ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται κατά την εκδίκαση της τριτανακοπής, να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης με τον όρο εγγυοδοσίας ή και χωρίς αυτήν, αν πιθανολογείται ότι από την εκτέλεση της απόφασης θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντα του τριτανακόπτοντος. Η απόφαση αυτή μπορεί να ανακληθεί με τον ίδιο τρόπο ως προς την έκδοση της οριστικής απόφασης για την τριτανακοπή.

(Άρθρο 18 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 591 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 591.- 1. Τα άρθρα 1 έως 590 εφαρμόζονται και στις ειδικές διαδικασίες, εκτός αν αντιβαίνουν προς τις ειδικές διατάξεις των διαδικασιών αυτών. Αν στις ειδικές αυτές διατάξεις δεν ορίζεται διαφορετικά: α) οι προτάσεις κατατίθενται στο ακροατήριο, β) όλοι οι αυτοτελείς ισχυρισμοί προτείνονται προφορικά και, όσοι δεν περιέχονται στις προτάσεις, καταχωρίζονται στα πρακτικά και γ) προσθήκη στις προτάσεις γίνεται όπως ορίζει η παράγραφος 5 του άρθρου 270.

(Άρθρο 19 του σχεδίου νόμου)

Άρθρο 599 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 599.- 1. Μέσα επίθεσης και άμυνας μπορούν να προβληθούν στις διαφορές που αναφέρονται στο άρ. 592 παρ. 1 έως και την τελευταία συζήτηση στο ακροατήριο στο δικαστήριο που δικάζει σε πρώτο βαθμό.

(Άρθρο 10 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 599 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

2. Το δικαστήριο μπορεί και αυτεπαγγέλτως να απορρίψει ως απαράδεκτα μέσα επίθεσης και άμυνας που

προβάλλονται μετά την πρώτη συζήτηση, αν κατά την κρίση που προβάλλονται με φανερό σκοπό να παρελκύουν τη δίκη.

(Άρθρο 20 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 600 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

2. Στις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 παράγραφος 1 απαγορεύεται να επαχθεί όρκος.

(άρθρο 20 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 603 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 603.- Αν ερημοδικεί ο εναγόμενος ή ο εφεσίβλητος, το δικαστήριο εκδικάζει την υπόθεση σαν να ήταν παρόντες. Το ίδιο γίνεται αν ερημοδικεί ο ενάγων, ως προς την ανταγωγή που έχει ασκηθεί με ιδιαίτερο δικόγραφο, και αν ερημοδικεί ο εκκαλών, ως προς την αντέφεση.

(άρθρο 20 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 662 Δ παρ. 2 εδ. σταυρώντας και παρ. 3 Κ.Πολ.Δ.

2. Η διαταγή καταρτίζεται εγγράφως και περιέχει: α) το ονομετεπώνυμο του δικαστή που την εκδίδει, β) το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο και κατοικία του αιτούντος και του καθ' ου η αίτηση, γ) περιγραφή του μισθίου, δ) την αιτία της απόδοσης με έκθεση των αναγκαίων περιστατικών και μνεία της έκθεσης επίδοσης της όχλησης, ε) διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου, στ) υπόμνηση στον καθ' ου ότι μετά την πάροδο δύο μηνών από την προς αυτόν επίδοση η διαταγή θα αποτελεί τίτλο εκτελεστό και ότι δικαιούται να ασκήσει κατ' αυτής ανακοπή μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από της επιδόσεως και ζ) υπογραφή του δικαστή που την εξέδωσε.

3. Η διαταγή αποτελεί τίτλο εκτελεστό αφού παρέλθουν δύο μήνες από την επίδοση της στον καθ' ου. Η διαταγή εκτελείται και κατά των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 659.

(άρθρο 20 παρ. 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 649 παρ. 1 εδ. βαθμούς και διαδικασίας.

Άρθρο 649.- 1. Οι διάδικοι έως το τέλος της συζήτησης στο ακροατήριο προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα. Απόφαση για διεξαγωγή απόδειξης δεν εκδίδεται. Οι διάδικοι δεν έχουν την υποχρέωση να καταθέσουν προτάσεις, εκτός αν το δικαστήριο το διατάξει. Η συζήτηση στο ακροατήριο τελειώνει σε μία δικάσιμο και το δικαστήριο οφείλει να εκδώσει, το ταχύτερο, την απόφαση.

(άρθρο 20 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 650 παρ. 4 Κ.Πολ.Δ.

4. Όρκος, που έχει επαχθεί, επιβάλλεται μόνο αν κατά την κρίση του δικαστηρίου είναι αναγκαία η επιβολή του για να σχηματίσει την πεποίθησή του αν εκείνος που θα δώσει τον όρκο είναι παρών, ο όρκος δίνεται κατά την ίδια συζήτηση στο ακροατήριο.

(άρθρο 20 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 662 Ζ εδ. γαε

Άρθρο 662 Ζ.- Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής. Ο δικαστής όμως που την εξέδωσε μπορεί, ύστερα από αίτηση του ανακόπτοντος, η οποία εκδικάζεται κατά τα άρθρα 686 επόμ., να χορηγήσει αναστολή, είτε με εγγυοδοσία υπέρ του καθ' ου η ανακοπή είτε χωρίς εγγυοδοσία, έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Μπορεί επίσης να χορηγήσει, κατά την ίδια διαδικασία, προθεσμία για την απόδοση της χρήσης του μισθίου έως σαράντα ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασής του.

(άρθρο 20 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 670 εδ. βαθμούς και διαδικασίας.

Άρθρο 670.- Οι διάδικοι έως το τέλος της συζήτησης στο ακροατήριο προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα. Απόφαση για διεξαγωγή απόδειξης δεν εκδίδεται. Η συζήτηση στο ακροατήριο πρέπει, όσο είναι δυνατό, να τελειώσει σε μία δικάσιμο.

(άρθρο 20 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 681 Δ παρ. 4 εδ. επιστημείωσης.

4. Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων στη συζήτηση της υποθέσεως είναι είκοσι (20) ημερών. Ορίζεται υποχρεωτικώς δικάσιμος που να μην απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεση του δικογράφου στο δικαστήριο. Η συζήτηση στο ακροατήριο τελειώνει σε μία δικάσιμο και το δικαστήριο οφείλει να εκδώσει την απόφασή του μέσα σε ένα (1) μήνα από τη συζήτηση της υποθέσεως. Οι διάδικοι έως το τέλος της συζητήσεως στο ακροατήριο προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα. Απόφαση για διεξαγωγή απόδειξης δεν εκδίδεται. Αναβολή συζητήσεως επιτρέπεται μόνο μία φορά και λόγω σοβαρού κωλύματος που πρέπει να πιθανολογηθεί. Η αναβολή γίνεται με επιστημείωση στο πινάκιο και δεν μπορεί να υπερβεί τις τριάντα (30) ημέρες.

(άρθρο 20 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 748 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. εδ. βαθμούς και διαδικασίας.

Άρθρο 748.- 1. Η αίτηση υποβάλλεται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση από τη γραμματεία στο δικαστήριο και αν πρόκειται για πολυμελές πρωτοδικείο, στον πρόεδρο, για να ορίσουν δικάσιμο. Το άρθρο 226 εφαρμόζεται και εδώ.

(άρθρο 21 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 754 παρ. 2 εδ. βαθμούς και διαδικασίας.

2. Αν κατά την ορισμένη για τη συζήτηση της αίτησης δικάσιμο εμφανιστεί ο αιτών και λάβει κανονικά μέρος στη συζήτηση, ενώ δεν εμφανίζεται ή εμφανίζεται αλλά δεν μετέχει κανονικά στη συζήτηση, ο τρίτος που έχει κλητευθεί ή παρέμβει, η συζήτηση προχωρεί σαν αυτός να είχε εμφανιστεί. Το τεκμήριο του άρθρου 271 παρ. 3 δεν ισχύει στην περίπτωση αυτή.

(άρθρο 21 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 14 περίπτ. βæ της παρ. 1 Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 14.- 1. Στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων υπάγονται:

α) όλες οι διαφορές που μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήματα και που η αξία του αντικειμένου τους δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο δραχμές.

β) οι διαφορές για την παράδοση του μισθίου ή την απόδοσή του εξαιτίας καθυστερήσεως του μισθώματος από δυστρωπία ή επειδή έληξε η διάρκεια της μίσθωσης, εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις το συμφωνημένο μηνιαίο μίσθιμα δεν υπερβαίνει τις εξήντα χιλιάδες δραχμές.

(άρθρο 23 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 630Α Κ.Πολ.Δ.

Apθpo 630A

Η διαταπληρωμής επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοσή του η επίδοση δεν γίνει μέσα στην προθεσμία των δύο μηνών, η διαταγή πληρωμής παύει να ισχύει.

(άρθρο 23 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 1552 Αστικού Κώδικα

Δικαστική αναπλήρωση της συναίνεσης

Άρθρο 1552. Η συναίνεση των γονέων για υιοθεσία του τέκνου τους αναπληρώνεται με απόφαση του δικαστηρίου: α) αν οι γονείς είναι άγνωστοι ή το τέκνο είναι έκθετο, β) αν και οι δύο γονείς έχουν εκπέσει από τη γονική μέριμνα ή βρίσκονται σε καθεστώς στερητικής δικαιοστικής συμπαράστασης που τους αφαιρεί καιτην ικανότητα να συναινούν για την υιοθεσία του παιδιού τους, γ) αν οι γονείς έχουν άγνωστη διαμονή, δ) αν το τέκνο προστατεύεται από αναγνωρισμένη κοινωνική οργάνωση, έχει αφαιρεθεί από τους γονείς η άσκηση της επιμέλειας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1532 και 1533 και αυτοί αρνούνται καταχρηστικά να συναινέσουν.

(άρθρο 25 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 800 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.

2. Οι συναινέσεις για την υιοθεσία δηλώνονται ενώπιον μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου που τελεί την υιοθεσία. Οι συναινέσεις δηλώνονται σε ιδιαίτερο νομαφέο χωρίς δημοσιότητα.

Η ίδια διαδικασία τηρείται και όταν πρόκειται για την ακρόαση, από το δικαστήριο, του υποψηφίου να υιοθετηθεί ανηλίκου που δεν συμπλήρωσε το δωδέκατο έτος της ηλικίας του ή άλλων τέκνων του υποψηφίου θετούγονέα, στις περιπτώσεις που η ακρόαση αυτή προβλέπεται από το ομιλητικό δίκαιο.

(άρθρο 25 πρότ. 2 σχεδίου γράμμα)

Άρθρα 533 – 545 Τρίτου Κεφαλαίου βιβλίου ζε Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αποζημίωση εκείνων που άδικα καταδικάστηκαν
ή κρατήθηκαν προσωρινά

Άρθρο 533. Ποιοι δικαιούνται αποζημίωση

1. Όσοι καταδικάστηκαν με απόφαση πλημμελειοδίκειου, εφετείου ή μεικτού ορκωτού δικαστηρίου και ύστερα από επανάληψη της διαδικασίας αθωώθηκαν ή με την εφαρμογή ελαφρότερης ποινικής διάταξης τιμωρήθηκαν σε ποινή μικρότερης διάρκειας, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το δημόσιο αποζημίωση, αν έχουν εκτίσει ολικά ή μερικά την ποινή που τους έχει επιβληθεί προηγουμένως. Το δικαίωμα αυτό υπάρχει, αν από την ποινική διαδικασία δεν αποδείχθηκε η τέλεση της πράξης για την οποία καταδικάστηκαν ή η ύπαρξη του περιστατικού που δικαιολόγησε την εφαρμογή της βαρύτερης ποινικής διάταξης ή αν δεν αποδείχθηκε ότι τουλάχιστον υπάρχει κάποια βάσιμη ένδειξη κατά των κατηγορουμένων.

2. Όσοι κρατήθηκαν προσωρινά και κατόπιν αθωάθηκαν με βούλευμα δικαστικού συμβουλίου ή με απόφαση ενός από τα δικαστήρια της παρ. 1 έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν αποζημίωση κατά την παρ. 1, αν από τη διαδικασία προέκυψε ότι δεν τέλεσαν την αξιόποινη πράξη για την οποία κρατήθηκαν προσωρινά ή ότι δεν υπάρχει γι' αυτό κάποια βάσιμη ένδειξη. Θεωρούνται ότι κρατήθηκαν προσωρινά και όσοι στερήθηκαν την προσωπική τους ελευθερία σε εκτέλεση απόφασης των ίδιων δικαστηρίων, η οποία εξαφανίστηκε ύστερα από άσκηση ένδικου μέσου.

3. Όσοι καταδίκαστηκαν ή κρατήθηκαν προσωρινά κατά τις παρ. 1 και 2 έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν αποζημίωση, και να ακόμη δεν έχουν απαλλαγεί, επειδή, μολονότι τέλεσαν την πράξη, υπήρχε λόγος που επέκλειε την ποινή κατά τις σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 534. Ποιοι άλλοι έχουν δικαίωμα για αποζημίωση

Αυτοτελή αξίωση για αποζημίωση με τις ίδιες προϋποθέσεις έχουν και εκείνοι απέναντι στους οποίους ο καταδικασμένος¹ ή ο προσωρινά κρατούμενος είχε σύμφωνα με το νόμο υποχρέωση διατροφής.

Σχετ.: 542 – 544 Κ.Π.Δ. 1391 κ.ε., 1845 κ.ε., 1587 ΑΚ.

Άρθρο 535. Πότε δεν υπάρχει δικαίωμα για αποζημίωση

1. Το δημόσιο δεν έχει υποχρέωση για αποζημίωση, αν εκείνος που καταδικάστηκε ή κρατήθηκε προσωρινά έγινε από πρόθεση ή (βαριά)² αμέλεια παραίτιος της καταδίκης ή της προσωρινής κράτησης. Δεν θεωρείται ότι υπάρχει (βαριά)² αμέλεια, αν δεν άσκησε ένδικο μέσο ή δεν πρότεινε ή δεν έφερε μάρτυρες για την υπερά-

1 ÚI fiÙÂÚ. : «Í. Ù. %ÈÍ. ÚI Â»

² «ÌÁÁÍÍÉ», Í. Ù. Ú. ÁÚÍÍÍ. Ú. Ó. ÍÁÉÍ. ÓÓÓ. Ú. Ú. Í. Ú. Á. Ó. Ú. ~.

3 «**À**UEÀÁ-Á ÁÓ A-Ú< TAAZÉ TEO ÞTTÆ, EO ÁOUET FIUEÙO- < . ÓEÍ ÞTTFIUEÙ- », T. ÙZÙ ÚO ÁUZÍI. ÚO- TAEÍ ÞOO- UE- T. I. UA#O- Ú- .

σπισή του.

2. Η αξίωση αποζημίωσης για άδικη προσωρινή κράτηση μπορεί να μην αναγνωριστεί, αν η πράξη για την οποία έγινε ανάκριση (ήταν πολύ ανέντιμη ή ανήθικη)³ ή αν προκύπτει από τις περιστάσεις ότι εκείνος που κρατήθηκε προσωρινά προετοιμαζόταν να εκτελέσει αξιόποινη πράξη. Η αξίωση για αποζημίωση μπορεί επίσης να μην αναγνωριστεί αν ο κρατούμενος προσωρινά δεν είχε κατά το χρόνο της προσωρινής κράτησης τα πολιτικά του δικαιώματα ή του είχαν επιβληθεί περιορισμοί διαμονής ή είχε καταδικαστεί προηγουμένως σε ποινή βαρύτερη από τη φυλάκιση και δεν είχε περάσει τριετία από την έκτισή της έως την προσωρινή του κράτηση. Σχετ.: 542 – 545 Κ.Π.Δ.

Άρθρο 536. Αρμόδιο δικαστήριο

1. Σχετικά με την υποχρέωση του δημοσίου για αποζημίωση αποφαίνεται το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση για την υπόθεση, με ιδιαίτερη ταυτόχρονη απόφαση, ύστερα από προφορική αίτηση εκείνου που αθωώθηκε. Μπορεί όμως να ενεργήσει έτσι και αυτεπαγγέλτως. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί ότι η καταδίκη ή η προσωρινή κράτηση δεν οφείλεται σε παράνομη ενέργεια των δικαστικών λειτουργών που την επέβαλαν. Στην περίπτωση αυτή κανένα δικαστήριο δεν μπορεί να κρίνει αργότερα το ίδιο ζήτημα για να εφαρμοστεί το άρθρο 541.

2. Η απόφαση για την υποχρέωση αποζημίωσης δεν προσβάλλεται αυτοτελώς με ένδικο μέσο, και παύει να ισχύει με την εξαφάνιση της απόφασης για την κύρια ποινική υπόθεση.

3. Αν η ποινική υπόθεση δικάζεται και πάλι επειδή δεν έγινε δεκτό ένδικο μέσο, το δικαστήριο που την εξετάζει αποφαίνεται και για την υποχρέωση του δημοσίου για την αποζημίωση. Η προηγούμενη απόφαση δεν ισχύει.

Άρθρο 537. Μεταγενέστερη αίτηση

1. Εκείνος που ζημιώθηκε μπορεί να υποβάλει και αργότερα την αίτησή του για αποζημίωση στο ίδιο δικαστήριο.

2. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση παραδίδεται στον εισαγγελέα του δικατηρίου αυτού μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία σαράντα οκτώ ωρών από την απαγγελία της απόφασης στο ακροατήριο και οκτώ ημερών από την κοινοποίηση στον προσωρινά κρατούμενο του απαλλακτικού βουλεύματος ή της απαλλακτικής απόφασης που εκδόθηκε ερήμην του. Η απόσταση δεν αποτελεί λόγο για την παρέκταση παραπάνω προθεσμιών. Την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την παράδοση η αίτηση εισάγεται στο δικαστήριο ή στο συμβούλιο, που συγκαλείται ειδικώς και εκτάκτως για την εκδίκασή της. Και στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 536.

3. Το δικαστήριο αποτελείται κατά προτίμηση από τους ίδιους δικαστές που αποφάνθηκαν για την ποινική υπόθεση.

Άρθρο 538. Ακυρότητα της απόφασης

Απόφαση που αναγνωρίζει υποχρέωση του δημοσίου

για αποζημίωση, αν εκδόθηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 536 και 537, είναι άκυρη και δεν έχει ισχύ ενώπιον οποιουδήποτε δικαστή.

Άρθρο 539. Αγωγή για αποζημίωση

1. Αφού αναγνωριστεί η υποχρέωση για αποζημίωση από το δημόσιο, ο δικαιούχος μπορεί να εγείρει αγωγή στα πολιτικά δικαστήρια, που δεν μπορούν να εξετάσουν πάλι την ύπαρξη αυτής της υποχρέωσης. Δεν αποκλείεται η αγωγή εκείνων που έχουν αξίωση για διατροφή, επειδή μνημονεύεται στην απόφαση ως ζημιωμένος μόνο εκείνος που καταδικάστηκε ή προσωρινά κρατήθηκε.

2. Η αξίωση παραγράφεται ύστερα από δύο χρόνια από την ημέρα που έγινε αμετάκλητη η απόφαση για την ποινική υπόθεση.

3. Η αξίωση μεταβιβάζεται στους κληρονόμους εκείνου που ζημιώθηκε, αφού αναγνωριστεί από το ποινικό δικαστήριο. Είναι άκυρη η εκχώρηση και η κατάσχεσή τους πριν τελεσδικήσει η απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου.

Άρθρο 540. Αντικείμενο της αξίωσης

1. Αντικείμενο της αξίωσης για αποζημίωση είναι κάθε ζημία που προκλήθηκε από την ολική ή μερική εκτέλεση της ποινής ή της προσωρινής κράτησης στην περιουσιακή κατάσταση εκείνου που άδικα προσωρινά ή καταδικάστηκε. Αναγνωρίζεται επιπλέον σ' αυτόν και χρηματική ικανοποίηση, της οποίας το ποσό καθορίζεται κατά την κρίση του δικαστηρίου η χρηματική ικανοποίηση είναι (εντελώς)¹ προσωπική, δεν μεταβιβάζεται στους κληρονόμους του δικαιούχου και δεν μπορεί να είναι κατώτερη από διακόσιες μεταλλικές δρχ. για κάθε ημέρα. Οι δικαιούχοι διατροφής αποζημιώνονται, (αν ζημιώθηκαν στην περιουσία τους)² από την στέρηση της διατροφής εξαιτίας της εκτέλεσης της ποινής ή της προσωρινής κράτησης του υποχρέου σε διατροφή τους.

2. Εκτέλεση ποινής θεωρείται και η προσωρινή κράτηση που υπολογίστηκε σ' αυτή.

3. Στην προσωρινή κράτηση υπολογίζεται και η κράτηση που έγινε πριν από αυτήν με ένταλμα της ανακριτικής αρχής για την πράξη για την οποία διατάχθηκε.

Άρθρο 541. Υποκατάσταση του δημοσίου στα δικαιώματα του ζημιωμένου

Έως το ποσό της αποζημίωσης που πληρώθηκε, το δημόσιο υποκαθίσταται αυτοδικαίως στα δικαιώματα του ζημιωμένου, ως ειδικός διάδοχος, εναντίον οποιουδήποτε που με παράνομη ενέργεια έγινε αίτιος να καταδικασθεί ή προσωρινά να κρατηθεί αυτός που ζημιώθηκε εναντίον του δικαστή ή του ανακριτικού υπαλλήλου γίνεται τούτο σύμφωνα με τις διατάξεις για την αγωγή κακοδικίας.

Άρθρο 542. Εφαρμογή και στον Άρειο Πάγο και στα υπόλοιπα δικαστήρια.

1. Οι διατάξεις των άρθρων 533-538 εφαρμόζονται ανάλογα και από το δεύτερο τμήμα του Αρείου Πάγου, όταν αυτό απαλλάσσει εκείνον που καταδικάστηκε ή παραπέμφθηκε για κακούργημα ή πλημμέλημα.

¹ «· ΑΟΪ %;">, Τ. Έξ ύπ Αύξ]], Υό ΤΑΕΗ ΛΟΌ ΥΕ· Τ. Ι. ΥΑΤΟ· Υ· .

² «Αξ Τ. Ε ΑΕ·fiΟΟ · Α·ΥΝΕ· Ο ΑΑΥΕ·Ο· ΥΕ· Τ<Ο· Ε·>, Τ. Έξ ύπ Αύξ]], Υό ΤΑΕΗ ΛΟΌ ΥΕ· Τ. Ι. ΥΑΤΟ· Υ· .

2. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται επίσης από τα στρατιωτικά και γενικά τα έκτακτα δικαστήρια.

Βλ. πλέον (αρ.2 π.δ. 1367/1981) τμήματα Εækkei ΣΤæ

Άρθρο 543. Εφαρμογή και υπέρ των αλλοδαπών

Οι διατάξεις των άρθρων 533-542 εφαρμόζονται και υπέρ των αλλοδαπών, αν στην πατρίδα τους αναγνωρίζεται παρόμοιο δικαίωμα αποζημίωσης για τους αεΕλληνες υπηκόους, και το γεγονός αυτό ανακοινώθηκε με γνωστοποίηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης καταχωρισμένη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 544. αEennoiα δικαστηρίου και απόφασης.

Στις διατάξεις των άρθρων 533-540 ως δικαστήριο και απόφαση νοούνται και τα ποινικά συμβούλια και τα βουλεύματά τους.

Άρθρο 545.

Η υποχρέωση για αποζημίωση αίρεται αυτοδικαίως και η αποζημίωση που τυχόν πληρώθηκε επιστρέφεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη δημόσιων εσόδων, αν στις περιπτώσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 533 διατάχθηκε σε βάρος εκείνου που αθωώθηκε ή κατά τα άρθρα 526 έως 530 επανάληψης της διαδικασίας.

(άρθρο 26 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 56 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 56 Τρόπος εκτέλεσης ποινών
και μέτρων ασφάλειας

Με ιδιαίτερους νόμους κανονίζεται ο τρόπος της εκτέλεσης των ποινών, που προβλέπουν τα άρθρα 38 και 51-55 καθώς και επίσης και των μέτρων ασφάλειας που προβλέπουν τα άρθρα 69-72.

(Άρθρο 28 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 105 παρ. 1 Ποινικού Κώδικα

Άρθρο 105
Κατάδικοι που δικαιούνται να απολυθούν

1. Όσοι καταδικάστηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις και εφόσον έχουν εκτίσει:

- α) προκειμένου για φυλάκιση, τα δύο πέμπτα της ποινής τους,
- β) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα τρία πέμπτα της ποινής τους,
- γ) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον είκοσι έτη.

(Άρθρο 28 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 7 παρ. 2 v. 2854/2000

2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου διέπουν τις διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται μετά την έναρξη ισχύ-

ος του.

(Άρθρο 28 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 115 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας
(v. 2717/1997)

ΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΟΜΟΔΙΚΙΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Αεε
ΟΜΟΔΙΚΙΑ

Άρθρο 115
Δυνητική

1. Περισσότεροι μπορούν, με το ίδιο δικόγραφο, να ασκήσουν κοινή προσφυγή κατά της ίδιας πράξης ή παράλειψης, εφόσον οι λόγοι που προσβάλλουν στηρίζονται στην ίδια νομική και πραγματική βάση ή κοινή αγωγή, εφόσον συνδέονται με κοινό δικαίωμα ή τα δικαιώματα τους πηγάζουν από την ίδια νομική και πραγματική αιτία.

2. Κατά περισσότερων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μπορεί να ασκηθεί κοινή προσφυγή, εφόσον η πράξη ή παράλειψη του ενός έχει ενσωματωθεί στην πράξη ή την παράλειψη του άλλου ή κοινή αγωγή, εφόσον τα πρόσωπα αυτά συνδέονται με κοινή υποχρέωση ή οι υποχρεώσεις τους πηγάζουν από την ίδια νομική και πραγματική αιτία.

3. Η δυνητική ομοδικία δεν επηρεάζει τις ουσιαστικές έννομες σχέσεις των ομοδίκων.

Οι διαδικαστικές πράξεις του ενός δεν ωφελούν ούτε βλάπτουν τους άλλους.

4. Κάθε ομόδικος έχει δικαίωμα, κατά χωρισμό του κοινού δικογράφου ως την πρώτη συζήτηση, να ασκήσει νέο ένδικο βοήθημα, οπότε ως χρονολογία άσκησής του θεωρείται εκείνη του κοινού δικογράφου.

(Άρθρο 29 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 133 παρ. 2 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

3. Η συνεδρίαση αρχίζει με την προεκφώνηση των υποθέσεων από το πινάκιο, κατά τη σειρά της εγγραφής τους σε αυτό. Την προεκφώνηση ακολουθεί η εκφώνηση και η συζήτηση των υποθέσεων. Σε ειδική στήλη του πινακίου, ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση σημειώνει, για κάθε περίπτωση, κατά μεν την προεκφώνηση, αν τυχόν η υπόθεση αναβάλλεται ή διαγράφεται, μετά δε την εκφώνηση και τη συζήτηση, αν οι διάδικοι παραστάθηκαν και πως κατ' αυτήν, καθώς και ότι η υπόθεση συζητήθηκε.

(Άρθρο 29 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 204 παρ. 3 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

4. Από την επίδραση που προβλέπεται στην παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου και ωστόσου εκδοθεί η απόφαση για την αίτηση αναστολής, η εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης αναστέλλεται αυτοδικαίως.

(Άρθρο 20 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 39 παρ. 1 Κώδικα Οργανισμού
Δικαστηρίων και κατάστασης
Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 39
(άρθρα 39 Ν. 1756/1988, 7 παρ. 2 Ν. 1868/1989)
Αναδιορισμός

1. Επιτρέπεται ο αναδιορισμός του δικαστικού λειτουργού που παραιτήθηκε ή απολύθηκε λόγω σωματικής ανικανότητας μέχρι και το βαθμό του παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του εφέτη και του αντεισαγγελέα εφετών, του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων και του ειρηνοδίκη Αες τάξης σε κενή θέση, ομοιόβαθμη με εκείνη από την οποία έχει αποχωρήσει. Πρέπει όμως εκείνος που παραιτήθηκε ή απολύθηκε: α) να ζητήσει τον αναδιορισμό του μέσα σε πέντε χρόνια από την έξοδό του από την υπηρεσία, β) να έχει όλα τα προσόντα που απαιτούνται για τον διορισμό δικαστικού λειτουργού πλην της ηλικίας, γ) να μην έχει κώλυμα διορισμού και δ) να έχει τριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία.

(Άρθρο 30 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 81 παρ. 1
Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων
και κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 81
(άρθρα 81 Ν. 1756/1988, 11 παρ. 2 Ν. 1968/1991,
11 παρ. 5 Ν. 2145/1993)
Περιφέρειες

1. Οι περιφέρειες της επιθεώρησης ορίζονται σε έξι και καθεμιά από αυτές περιλαμβάνει αντιστοίχως: Η Αες το Εφετείο Αθηνών, την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών και τα περιφερειακά πρωτοδικεία και εισαγγελίες πρωτοδικών του Εφετείου Αθηνών. Η Βαθ το Πρωτοδικείο Αθηνών και την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών. Η Γεν τα Εφετεία Πειραιώς και Ναυπλίου. Η Δασ τα Εφετεία Κρήτης, Αιγαίου και Δωδεκανήσου. Η Εασ τα Εφετεία Λάρισας, Ιωαννίνων, Πατρών και Κέρκυρας και Στεφ τα Εφετεία Θεσσαλονίκης, Δυτικής Μακεδονίας και Θράκης.

(Άρθρο 30 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 97 παρ. 4 υποπαράγρ. 4
Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων
και κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Ως πλησιέστερα εφετεία θεωρούνται για τα Εφετεία Κέρκυρας και Ιωαννίνων το Εφετείο Πατρών, για τα Εφετεία Ναυπλίου, Κρήτης, Αιγαίου και Δωδεκανήσου το Εφετείο Πειραιά, για τα Εφετεία Θράκης Δυτικής Μακεδονίας και Λάρισας το Εφετείο Θεσσαλονίκης.

(Άρθρο 30 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 97 παρ. 4 υποπαράγρ. 4
Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και
κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Ως πλησιέστερα διοικητικά εφετεία θεωρούνται: για το Διοικητικό Εφετείο Χανίων, το Διοικητικό Εφετείο Πειραιώς για τα Διοικητικά Εφετεία Λάρισας και Κομοτηνής, το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης και για τα Διοικητικά Εφετεία Τρίπολης και Ιωαννίνων το Διοικητικό Εφετείο Πατρών.

(Άρθρο 30 παρ. 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 97 παρ. 4 υποπαράγρ. 4
Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και
κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

Ως πλησιέστερα εφετεία θεωρούνται για τα Εφετεία Κέρκυρας και Ιωαννίνων το Εφετείο Πατρών, για τα Εφετεία Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας και Λάρισας το Εφετείο Θεσσαλονίκης.

(Άρθρο 30 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 97 παρ. 4 υποπαράγρ. 5 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Ως πλησιέστερα διοικητικά εφετεία θεωρούνται: για το Διοικητικό Εφετείο Χανίων, το Διοικητικό Εφετείο Πειραιώς, για τα Διοικητικά Εφετεία Λάρισας και Κομοτηνής, το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης και για τα Διοικητικά Εφετεία Τρίπολης και Ιωαννίνων το Διοικητικό Εφετείο Πατρών.

Άρθρο 1 παρ. 1 στοιχ. ααε v.δ. 885/1971

Άρθρον 1

1. Παρά ταις ιατροδικαστικαίς Υπηρεσίαις του Κράτους συνιστώνται, επί πλέον των ήδη υφισταμένων, αι κάτωθι τακτικά θέσεις ιατροδικαστών και βοηθητικού προσωπικού.

Α) Τέσσαρες (4) θέσεις ιατροδικαστικών δ-β τάξεως.

Αι κεναί θέσεις ιατροδιαστικών πληρούνται επί τω εισαγωγικώ βαθμώ ιατροδικαστικού δασ τάξεως, εξ ιατρών εχόντων τα υπό του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 2266/1952 και του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 4044/1960 οριζόμενα προσόντα και μη υπερβάντων το 40όν έτος της ηλικίας των.

(Άρθρο 31 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 1 παρ. 2 v. 2266/1952

2. Ως ιατροδικαστής Δασ τάξεως διορίζεται διά Β. Διατάγματος, προτάσει του Υπουργού της Δικαιοσύνης, ο ιατρός ο κεκτημένος ενδεικτικόν ιατροδικαστικού και ασκήσας επί πενταετίαν τουλάχιστον το ιατρικόν επάγγελμα, μετά σύμφωνον γνώμην του παρά τω Υπουργείω Δικαιοσύνης Συμβουλίου ιατροδικαστικής Υπηρεσίας. Ο ιατροδικαστής Δασ τάξεως προάγεται εις ιατροδικαστήν Γεωτάξεως μετά τριετή ευδόκιμον υπηρεσίαν ιατροδικαστικού Δασ τάξεως. Ο ιατροδικαστής Γεω τάξεως προάγεται εις ιατροδικαστήν Βαθ τάξεως μετά πενταετή ευδόκιμον υπηρεσίαν ιατροδικαστού Γεω τάξεως. Ο ιατροδικαστής Βαθ τάξεως προάγεται εις ιατροδικαστήν Αας τάξεως μετά επταετή ευδόκιμον υπηρεσίαν ιατροδικαστού

στού Βαε, προς πλήρωσιν κενής οργανική θέσεως. Αι ως άνω προαγωγάι ενεργούνται μετά σύμφωνον γνώμην του κατά τα ανωτέρω Συμβουλίου Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας. Ως εκτακτοι καθηγηταί Πανεπιστημίου της Ιατροδικαστικής διοριζόμενοι ιατροδικαστά, λαμβάνουσι κατά τον διορισμόν των βαθμόν ιατροδικαστού αστάξεως.

(Άρθρο 31 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 4 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

3. Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους οι συμβολαιογράφοι που είναι διορισμένοι στους δήμους που υπάγονται δικαστηριακά στις περιφέρειες των παρακάτω Ειρηνοδικείων: α) Αθηνών, β) Πειραιάς, γ) Νίκαιας, δ) Καλλιθέας, ε) Νέας Ιωνίας, στ) Περιστερίου, ζ) Χαλανδρίου, η) Αμαρουσίου, ι) Αχαρνών, ια) Κρωπίας, ιβ) Ελευσίνος, ιγ) Μεγάρων, ιδ) Μαραθώνος, ιε) Λαυρίου, πλην της νήσου Κέας, ιστ) Νέων Λιοσίων και ιζ) Αγίας Παρασκευής έχουν το δικαίωμα να ασκούν τα καθήκοντά τους και στις άλλες περιφέρειες των πιο πάνω ειρηνοδικείων, αλλά μόνον εφόσον καλούνται να συντάξουν τις συμβολαιογραφικές πράξεις στην οικία, το κατάστημα ή το γραφείο των δικαιοπρακτούντων ή των συμβαλλομένων ή το χώρο νοσηλεύας αν νοσηλεύονται, όπως και όταν συμπράττουν με άλλο συμβολαιογράφο ή τους ανατίθεται η διενέργεια πλειστηριασμού.

4. Ο συμβολαιογράφος έχει δικαίωμα αλλά και υποχρέωση να διατηρεί ένα μόνο γραφείο στην έδρα όπου είναι διορισμένος. Η παράβαση της υποχρέωσης του αυτής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

(Άρθρο 32 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 8 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο
Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

2. Η ταυτότητα των δικαιοπρακτούντων ή των αντιπροσώπων τους ή των εκπροσώπων των νομικών προσώπων και των υπόλοιπων προσώπων, που συμπράττουν, αποδεικνύεται από έγγραφα που ορίζονται από το νόμο και σε Περίπτωση έλλειψής τους βεβαιώνεται από δύο μάρτυρες, των οποίων η ταυτότητα αποδεικνύεται με κάποιο από τα έγγραφα αυτά για τους οποίους δεν ισχύει κώλυμα συγγένειας. Σε περίπτωση μεταβολής ή έλλειψης στοιχείων ταυτότητας, εκτός από το ονοματεπώνυμο, το όνομα του πατέρα και της μητέρας, τα στοιχεία αναγράφονται όπως δηλώνονται από τον δικαιοπρακτούντα.

(Άρθρο 32 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 18 εδ. Βαε Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 18
Κάλυψη κενών θέσεων

Οι κενές θέσεις συμβολαιογράφων καλύπτονται με

διαγωνισμό και με μετάθεση. Με μετάθεση καλπυτεται ποσοτό μέχρι το είκοσι τοις εκατό (20%) των θέσεων που υπάρχουν μέχρι 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους κάθε ειρηνοδικειακής περιφέρειας και το υπόλοιπο ποσοστό με διαγωνισμό.

Κατά τον υπολογισμό του ποσοστού του είκοσι τοις εκατό (20%), εφόσον τα υπόλοιπα είναι από 0,6 και άνω, θεωρείται ως ακέραιη μονάδα και κάτω από αυτό παραλείπεται. Ωστε σε θέσεις παραμείνουν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, καλύπτονται το επόμενο έτος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

(Άρθρο 32 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 20 παρ. 1 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 20
Ειδικά προσόντα διορισμού

1. Συμβολαιογράφος διορίζεται, αφού τηρηθεί νόμιμη διαδικασία επιλογής, εκείνος που διατελεί ή διετέλεσε επί δύο χρόνια δικηγόρος ή δικαστικός λειτουργός οποιουδήποτε κλάδου και βαθμού ή άμισθιος υποθηκοφύλακας ή εκείνος που είχε την ιδιότητα του συμβολαιογράφου για μία τουλάχιστον διετία και την απέβαλε λόγω παραίτησης.

(Άρθρο 32 παρ. 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 21 παρ. 1 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 21
Ηλικία διοριζομένου

1. Συμβολαιογράφος διορίζεται όποιος έχει συμπληρώσει το 280 έτος και δεν έχει υπερβεί το 420 έτος της ηλικίας του.

(Άρθρο 32 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 37 παρ. 4 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

4. Συμβολαιογράφος, που έχει παραιτηθεί για να συμμετάσχει ως υποψήφιος σε βουλευτικές εκλογές, σε περίπτωση μη εκλογής του ή έκπτωσης μετά από απόφαση του Εκλογοδικείου, επαναπροσδιορίζεται με αίτησή του στην ίδια ειρηνοδικειακή περιφέρεια.

(Άρθρο 32 παρ. 6 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 119 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 119
Κατάθεση αναλογικών δικαιωμάτων

1. Ο συμβολαιογράφος που συντάσσει συμβόλαια των άρθρων 115, 117 και 118 οφείλει να καταθέσει στον οικείο Συμβολαιογραφικό Σύλλογο ή στον εντεταλμένο

κατά ειρηνοδικειακή περιφέρεια συμβολαιογράφο τα αναλογικά δικαιώματα των συμβολαίων αυτών μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη σύνταξη του συμβολαίου.

Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας ο συμβολαιογράφος καθίσταται υπερήμερος και οφείλει τόκο υπερημερίας.

2. Τα καθυστερούμενα από την παραπάνω αιτία ποσά, με τους τόκους υπερημερίας, τα εισπράττει ο οικείος Συμβολαιογραφικός Σύλλογος ή ο εντεταλμένος συμβολαιογράφος από τον υπόχρεο συμβολαιογράφο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

3. Η παρακράτηση από το συμβολαιογράφο δικαιωμάτων από συμβόλαια των άρθρων 115, 117 και 118 του Παρόντος πέραν της προθεσμίας των τριών μηνών από τη σύνταξη των συμβολαίων τιμωρείται κατά τις διατάξεις Περί υπεξαίρεσης του Ποινικού Κώδικα (άρθρο 375).

4. Ως προς τα δικαιώματα και τους τόκους υπερημερίας ο οικείος Συμβολαιογραφικός Σύλλογος ή ο εντεταλμένος κατά ειρηνοδικειακή περιφέρεια συμβολαιογράφος θεωρείται γενικός εντολοδόχος του υπόχρεου για την είσπραξη των ως άνω δικαιωμάτων συμβολαιογράφου και νομιμοποιείται να εγείρει ο ίδιος αγωγή κατά των υποχρεών για την είσπραξη τους.

(Άρθρο 32 παρ. 7 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 120 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 120
Προαφαίρεση από αναλογικά δικαιώματα

Από τα ποσά που εισπράττει ο Σύλλογος ή ο εντεταλμένος συμβολαιογράφος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 116, 117 και 118:

1. Προαφαιρούνται:

α) Το ποσό που είναι αναγκαίο κατά μήνα για να καλυφθούν οι ανάγκες του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, όπως αυτές προσδιορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου και οι οποίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε ετήσια βάση το ποσό του εγκεκριμένου από το Κράτος προϋπολογισμού του συλλόγου.

β) Ποσοστό μέχρι ένα τοις εκατό (1%) υπέρ του ειδικού λογαριασμού που έχει συσταθεί με το άρθρο 30 του Ν. 4507/1996 στην Τράπεζα της Ελλάδος με τον τίτλο «Λογαριασμός διανομής δικαιωμάτων προερχομένων από τη σύνταξη κρατικών συμβολαίων». Το ακριβές ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μετά από γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος.

2. Σε συμβολαιογράφους που εδρεύουν σε πόλη με πληθυσμό κάτω από πέντε χιλιάδες κατοίκους και τα ετήσια εισοδήματα τους είναι κατώτερα των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών, καταβάλλεται από τον ειδικό λογαριασμό για την ενίσχυση των εισοδημάτων τους μια φορά κατ' έτος, η διαφορά του ετήσιου εισοδήματος μέχρι του ποσού των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) δραχμών. Από τον ίδιο λογαριασμό μπορεί να διατίθενται χρήματα σε συμβολαιογράφους που έχουν την έδρα τους σε πόλεις παραμεθόριων περιοχών ανεξαρτήτως πληθυσμού, εφόσον οι πρόσοδοι αυτοί δεν

υπερβαίνουν τις ενενήντα χιλιάδες (90.000) δραχμές το μήνα. Τα χρήματα διατίθενται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μετά από γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος. Προκειμένου η Συντονιστική Επιτροπή Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος να μορφώσει γνώμη, δικαιούται να λαμβάνει γνώση της κίνησης του λογαριασμού αυτού από την Τράπεζα της Ελλάδος και του αριθμού των δικαιούχων συμβολαιογράφων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Από τον ίδιο λογαριασμό καλύπτονται τα έξοδα για τη λειτουργία των σεμιναρίων επιμόρφωσης.

3. Ποσοστό υπέρ του ειδικού λογαριασμού δεν παρακρατείται εφόσον στο λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος απομένει υπόλοιπο που είναι διπλάσιο του ποσού που καταβλήθηκε το προηγούμενο έτος στους δικαιούχους και επαρκεί για την κάλυψη των δικαιούχων.

4. Το ποσό που απομένει μετά τις αφαιρέσεις κατανέμεται ισομερώς με μέριμνα του οικείου Συμβολαιογράφου μεταξύ των δικαιούχων της αυτής ειρηνοδικειακής περιφέρειας που αναφέρονται στο άρθρο 121.

Άρθρο 121 παρ. 1 στοιχ. Αεθ Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 121 Δικαιούχοι μερίσματος

1. Δικαιούχοι μερίσματος είναι:

Α) Οι εν ενεργείᾳ συμβολαιογράφοι, που εδρεύουν στην αυτή ειρηνοδικειακή περιφέρεια. Οι περιφέρειες των ειρηνοδικείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Παρόντος για τη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου θεωρούνται ως ενιαία περιφέρεια.

(άρθρα 32 παρ. 9 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 128 παρ. 1 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 128 Αρχεία αποχωρούντων συμβολαιογράφων

1. Σε πόλεις που λειτουργεί αρχειοφυλακεία και αυτό δεν επαρκεί κατά την κρίση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου να στεγάσει και άλλα αρχεία συμβολαιογράφων ισχύουν τα ακόλουθα:

Το αρχείο συμβολαιογράφου που αποχώρησε κατά οποιονδήποτε τρόπο ή απεβίωσε παραδίδεται με απόφαση του αρμόδιου εισαγγελέα πρωτοδικών, μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, σε εκείνον που διορίζεται στη θέση του συμβολαιογράφου που αποχώρησε ή απεβίωσε. Η σειρά διορισμού καθορίζεται από τη σειρά επιτυχίας στο σχετικό διαγωνισμό. Την ίδια υποχρέωση παραλαβής αρχείου έχει και ο συμβολαιογράφος που καταλαμβάνει κενή θέση με μετάθεσή του από άλλη ειρηνοδικειακή περιφέρεια.

Σε περίπτωση που καταργηθεί η θέση συμβολαιογράφου που αποχώρησε ή απεβίωσε, το αρχείο του, με απόφαση του αρμόδιου εισαγγελέα μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, παραδίδεται οριστικά σε έναν από

τους συμβολαιογράφους που υπηρετεί στην αυτή πόλη ή εάν στην πόλη αυτή δεν υπηρετεί άλλος συμβολαιογράφος, τότε παραδίδεται σε έναν συμβολαιογράφο που εδρεύει στην αυτή ειρηνοδικειακή περιφέρεια και εν ελλείψει και τούτου το αρχείο παραδίδεται σε συμβολαιογράφο όμορης ειρηνοδικειακής περιφέρειας που ορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου. Μέχρι τον ορισμό οριστικού αρχειοφύλακα ο αρμόδιος εισαγγελέας ορίζει έναν από τους συμβολαιογράφους που υπηρετούν στην αυτή ειρηνοδικαιακή περιφέρεια ως προσωρινό αρχειοφύλακα ο οποίος έχει την ευθύνη φύλαξης και λειτουργίας του αρχείου.

(Άρθρο 32 παρ. 10 εδ. ααε σχεδίου νόμου)

Άρθρο 128 παρ. 4 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

4. Στην περίπτωση κατά την οποία διοριστεί στην αυτή ειρηνοδικειακή περιφέρεια ως συμβολαιογράφος σύζυγος ή τέκνο συμβολαιογράφου που έχει εξέλθει της υπηρεσίας, ο διορισθείς δικαιούται να ζητήσει την παράδοση σε αυτόν του αρχείου του συζύγου ή του γονέα από εκείνον που το κατέχει, με τον όρο να του παραδώσει αρχείο που τυχόν ο ίδιος κατέχει. Κατά σειρά τα αρχείο δικαιούνται τα τέκνα και από αυτά το μεγαλύτερο σε ηλικία και εφόσον δεν υπάρχουν τέκνα, ο σύζυγος.

(άρθρο 32 παρ. 10 εδ. ββε σχεδίου νόμου)

Άρθρο 152 Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο 152
Θέσεις προσωπικού των Συμβολαιογραφικών
Συλλόγων

Οι θέσεις του προσωπικού των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της χώρας καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα μετά από πρόταση των οικείων Συμβολαιογραφικών Συλλόγων, που εκδίδονται μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Μέχρι τότε ισχύει το άρθρο 175 του v. 1333/1973.

(άρθρο 32 παρ. 11 σχεδίου νόμου)

Άρθρο δεύτερο Κώδικα Συμβολαιογράφων
(v. 2830/2000)

Άρθρο δεύτερο

1. Συμβολαιογράφοι που υπηρετούν στις περιφέρειες των ειρηνοδικείων της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κώδικα που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου έχουν δικαίωμα να ζητήσουν με αίτησή τους που υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, εντός ενός μηνός από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου, τη μετάθεσή τους στην περιφέρεια εκείνου από τα πιο πάνω ειρηνοδικεία, στην οποία αποδεδειγμένα ασκούσαν προ τη 31.12.1999 τα καθήκοντά τους.

2. Οι μετατιθέμενοι συμβολαιογράφοι τοποθετούνται σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις ως υπεράριθμοι και προηγούνται στην κάλυψη των κενών θέσεων που δημιουργούνται με την αποχώρηση συμβολαιογράφων ή τη δημιουργία νέων, μέχρι ποσοστού 10% των κενου-

μένων ή νέων θέσεων για κάθε έτος.

3. Για την απόδειξη ότι συμβολαιογράφος της πρώτης παραγράφου αυτού του άρθρου αισκεί αποδεδειγμένα τα καθήκοντά του σε άλλη ειρηνοδικειακή περιφέρεια από εκείνη στην οποία έχει διορισθεί, συνεκτιμώνται από την επιτροπή της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου η δήλωσή του προς της 31.12.1999 στο Συμβολαιογραφικό Σύλλογο Αθηνών ή στην οικεία Δ.Ο.Υ., ότι έχει ως επαγγελματική στέγη την άλλη περιφέρεια, η σύνταξη των περισσότερων από τις μισές συμβολαιογραφικές πράξεις της τελευταίας τριετίας, όπως οι πράξεις αυτές προκύπτουν από τα τηρούμενα επίσημα βιβλία ή τα κείμενα των συμβολαιογραφικών πράξεων, σε άλλη περιφέρεια. Αν ο συμβολαιογράφος έχει αισκήσει τα καθήκοντά του σε περισσότερες από μία περιφέρεια, η μετάθεση γίνεται, κατ' επιλογή του αιτούντος, στην περιφέρεια στην οποία έχει συνταγεί ο μεγαλύτερος αριθμός των συμβολαιογραφικών πράξεων ή σε εκείνη την οποία ο ίδιος έχει δηλώσει ως επαγγελματική του στέγη.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συγκροτείται τριμελής επιτροπή στην οποία συμμετέχει ως πρόεδρος ένας εφέτης, οριζόμενος με τον αναπληρωτή του από το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης του Εφετείου Αθηνών, ένας εκπρόσωπος του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Αθηνών, οριζόμενος με τον αναπληρωτή του από το διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου και ο προϊστάμενος της αρμόδιας για τους συμβολαιογράφους Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή με αιτιολογημένη απόφασή της αποφαίνεται επί των αιτήσεων εντός δύο μηνών από τη συγκρότησή της.

5. Οι συμβολαιογράφοι που μετατίθενται και εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κώδικα μεταφέρουν το προσωπικό τους αρχείο στην ειρηνοδικειακή περιφέρεια στην οποία μετατίθενται.

(άρθρο 32 παρ. 12 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 9 παρ. 3 v. 1093/1980

3. Εκ του κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου παρακρατουμένου υπό του οικείου Συλλόγου μέρους της δικηγορικής αμοιβής, ποσοστόν καθοριζόμενον εκάστοτε δι' αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης και πάντως ουχί ανώτερον του 1% παραμένει εις το Ταμείον αυτού προς κάλυψην των εξόδων διαχειρίσεως του οικείου λογαριασμού.

(Άρθρο 33 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 7 παρ. 2 περ. γε v. 2472/1997

γ) Η επεξεργασία αφορά αποκλειστικά δεδομένα του υποκειμένου, τα οποία δημοσιοποιεί ή του είναι αναγκαία για την αναγνώριση ή άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματός του ενώπιον δικαστηρίου.

(Άρθρο 34 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 7 περ. εε v. 2472/1997

ε) Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εξυπηρέ-

τηση των αναγκών της εθνικής ασφάλειας, καθώς επίσης και για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής, όταν εκτελείται από δημόσια Αρχή και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες και μέτρα ασφαλείας.

(Άρθρο 34 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 7Α, παρ. 1 περ. ααε v. 2472/1997

Άρθρο 7Α
Απαλλαγή υποχρέωσης γνωστοποίησης
και λήψης άδειας

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) 'Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με τη σχέση εργασίας ή έργου και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση της σύμβασης και το υποκείμενο έχει προηγουμένων ενημερωθεί.'

(Άρθρο 34 παρ. 3 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 11 παρ. 4 v. 2472/1997

4. Με απόφαση της Αρχής, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας, η υποχρέωση ενημέρωσης, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του παρόντος άρθρου, μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, εφόσον η συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.

5. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων εκ των άρθρων 12 και 13, η υποχρέωση ενημέρωσης δεν υφίσταται όταν η συλλογή γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς και αφορά δημόσια πρόσωπα.

(Άρθρο 34 παρ. 4 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 19 παρ. 3 v. 2472/1997

3. Η Αρχή καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργία της, με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της, η προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, θέματα πειθαρχικής διαδικασίας και ο τρόπος διεξαγωγής των κατά την περίπτωση ηας της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ελέγχων.

(Άρθρο 34 παρ. 5 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 19 v. 2472/1997

Άρθρο 19

Αρμοδιότητες, λειτουργία και αποφάσεις της Αρχής

1. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες:

α) Εκδίδει οδηγίες προς το σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

β) Καλεί και επικουρεί τα επαγγελματικά σωματεία και

τις λοιπές ενώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων που διατηρούν αρχεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογία για την αποτελεσματικότερη προστασία της ιδιωτικής ζωής και των εν γένει δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων στον τομέα της δραστηριότητά τους.

γ) Απευθύνει συστάσεις και υποδειξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

δ) Χορηγεί τις άδειες που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου και καθορίζει το ύψος των σχετικών παραβόλων.

ε) Καταγγέλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές.

στ) Επιβάλλει τις κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις.

ζ) Αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων.

η) Ενεργεί αυτεπαγγέλτων ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους σε κάθε αρχείο. Έχει προς τούτο δικαίωμα προσβάσεως στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και συλλογής κάθε πληροφορίας για τους σκοπούς του ελέγχου, χωρίς να μπορεί να της αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο. Κατ' εξαίρεση, η Αρχή δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία ταυτότητας συνεργατών που περιέχονται σε αρχεία που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Τον έλεγχο διενεργεί μέλος ή μέλη της Αρχής ή υπάλληλος της Γραμματείας, ειδικά προς τούτο εντεταλμένος από τον Πρόεδρο της Αρχής. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της Αρχής.

θ) Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ι) Εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος.

ια) Ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ιβ) Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Στην έκθεση επισημαίνονται και οι τυχόν ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η έκθεση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Πρωθυπουργό και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με ευθύνη της Αρχής, η οποία μπορεί να δώσει και άλλους είδους δημοσιότητα στην έκθεση.

ιγ) Εξετάζει παράπονα σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων, όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν και αιτήσεις με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας των επεξεργασιών αυτών και ενημερώνει τους αιτούντες για τις σχετικές ενέργειες της.

ιδ) Συνεργάζεται με αντίστοιχες Αρχές άλλων Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση αρμοδιοτήτων της.

2. Η Αρχή συνεδριάζει τακτικώς ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συνεδριάζει εκτάκτως ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή αίτηση δύο τουλάχιστον μελών της. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του αναπληρωτή του.

3. Η Αρχή καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της, η προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, θέματα πειθαρχικής διαδικασίας και ο τρόπος διεξαγωγής των κατά την περίπτωση ή της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ελέγχων.

4. Η Αρχή τηρεί τα ακόλουθα μητρώα.

α) Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών, στο οποίο περιλαμβάνονται τα αρχεία και οι επεξεργασίες που γνωστοποιούνται στην Αρχή.

β) Μητρώο Αδειών, στο οποίο περιλαμβάνονται οι άδειες που εκδίδει η Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία αρχείων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα.

γ) μητρώο Διασυνδέσεων, στο οποίο περιλαμβάνονται οι δηλώσεις και οι άδειες που εκδίδει η Αρχή για τη διασύνδεση αρχείων.

δ) Μητρώο Προσώπων που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή των παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

ε) Μητρώο Αδειών Διαβίβασης, στο οποίο καταχωρίζονται οι άδειες διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

στ) Μητρώο Απόρρητων Αρχείων, στο οποίο καταχωρίζονται, με απόφαση της Αρχής ύστερα από αίτηση του εκάστοτε υπεύθυνου επεξεργασίας, αρχεία που τηρούν τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Στο Μητρώο Απόρρητων Αρχείων καταχωρίζονται και οι διασυνδέσεις με ένα τουλάχιστον αρχείο της περίπτωσης αυτής.

5. Καθένας έχει πρόσβαση στα υπό στοιχεία ασφαλείας, εφόσον από αυτή θα προέκυπτε κίνδυνος για την ιδιωτική ζωή τρίτου, την εθνική ασφάλεια, τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της χώρας που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις.

6. Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον κάθε άλλης Αρχής, καθώς και σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και άλλων διεθνών οργανισμών και οργάνων που προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις ή στις οποίες μετέχουν εκπρόσωποι αντίστοιχων Αρχών άλλων χωρών. Ο Πρόεδρος μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπηση της Αρχής σε μέλος της, αναπληρωτή ή και υπάλληλο του κλάδου ελεγκτών της Γραμματείας.

7. Στον Πρόεδρο της Αρχής ανήκει η ευθύνη της λειτουργίας της, καθώς και της λειτουργίας της Γραμματείας. Ο Πρόεδρος μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλος της Αρ-

χής ή τον προϊστάμενο της Γραμματείας ή προϊστάμενο υπηρεσίας της Γραμματείας να υπογράφει με εντολή Προέδρου έγγραφα, εντάλματα πληρωμής ή άλλες πράξεις. Ο Πρόεδρος είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού της Γραμματείας, ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία και μπορεί να επιβάλλει πειθαρχική ποινή το πολύ προστίμου ίσου προς το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών του εγκαλουμένου.

8. Οι κανονιστικές αποφάσεις της Αρχής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι λοιπές αποφάσεις της Αρχής ισχύουν από την έκδοση ή την κοινοποίησή τους.

9. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Αρχής μπορεί να ασκεί και το Δημόσιο. Το ένδικο βοήθημα ασκεί ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός.

10. Κάθε δημόσια αρχή παρέχει τη συνδρομή της στην Αρχή.

(Άρθρο 34 παρ. 6 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 19 παρ. 9 v. 2472/1997

9. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Αρχής μπορεί να ασκεί και το Δημόσιο. Το ένδικο βοήθημα ασκεί ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός.

(Άρθρο 34 παρ. 7 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 22 παρ. 1 v. 2521/1997, που αντικατέστησε το εδ. ββ' της υπό στοιχ. ααε διάταξης της παρ. 2 του α. 2 του v. 2236/1994

Άρθρο 22

Συμπλήρωση και τροποποίηση διατάξεων του v. 2236/1994 και άλλων διατάξεων

1.α. Το εδάφιο ββαε της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του v. 2236/1994 (ΦΕΚ 146 Ααε) αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ. Έχουν συμπληρώσει το εικοστό όγδοο (280) και δεν έχουν υπερβεί το τριακοστό πέμπτο (350) έτος της ηλικίας τους την 31η Δεκεμβρίου του έτους, κατά το οποίο προκηρύσσεται ο διαγωνισμός.»

β. Για τον τέταρτο εισαγωγικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε με την απόφαση 67871/1997 του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατώτατο όριο ηλικίας παραμένει το εικοστό πέμπτο (250) έτος και ανώτερο ορίζεται το τριακοστό πέμπτο (350).

(Άρθρο 35 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 2 παρ. 7 στοιχ. ββα του v. 2236/1994, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 22 παρ. 2 v. 2521/1997

β. Στη Σχολή εγγράφονται οι υποψήφιοι που περιλαμβάνονται στον πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων κατά σειρά επιτυχίας, εωσότου καλυφθεί ο αριθμός των θέσεων που αναφέρεται στην προκήρυξη. Σε περίπτωση ισοβαθμίας για την πλήρωση της τελευταίας θέσης, οι υποψήφιοι που ισοβάθμησαν εγγράφονται ως υπεράριθμοι.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μέσα σε είκοσι ημέρες από τη δημοσίευση του κατά το προηγούμενο εδάφιο πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων, ο αριθμός των εγγραφομένων υπεραριθμών κατανέμεται στα τμήματα που προβλέπονται στο εδάφιο γ'

της παραγράφου 1 του άρθρου 3.

(Άρθρο 35 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 2236/94, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 παρ. 3 περιπτ. ιησεών 2408/1996

3. (4). α. Οι εκπαιδευόμενοι κατά την πρώτη και δεύτερη φάση της εκπαίδευσης στη Σχολή λαμβάνουν αποδοχές ίσες προς 75% και 85% αντιστοίχως, των συνολικών αποδοχών του παρέδρου πρωτοδικείου.

Οι δαπάνες μετακίνησής τους για εκπαιδευτικούς λόγους βαρύνουν τη Σχολή. Στους εκπαιδευόμενους παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από το Δημόσιο. τροποποιείται με το άρθρο 35 παρ. 3 του σχεδίου νόμου

Άρθρο 3 παρ. 12 στοιχ. δεως ν. 2479/1997,
που αντικατέστησε το άρθρο 5 παρ. 7 στοιχ. δεως
ν. 2408/1996

δ) Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διορίζεται το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας που απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο και έξι μέλη. Τα μέλη του Δ.Σ. πρέπει να διαθέτουν το απαιτούμενο για τη θέση τους κύρος και εμπειρία ώστε να μπορούν να πρωθήσουν το σκοπό της εταιρείας να μην είναι συμβεβλημένα με αυτήν ή έχουν εξαρτημένη σχέση με πρόσωπα που είναι συμβεβλημένα με αυτή και να μην προσφέρουν υπηρεσία οποιασδήποτε φύσεως σε εταιρείες οι οποίες έχουν τους ίδιους σκοπούς με τη εταιρεία «ΘΕΜΙΣ». Ο Πρόεδρος και τρία μέλη του Δ.Σ. είναι τεχνικοί ειδικότητας πολιτικού μηχανικού, αρχιτεκτονικού, μηχανολόγου, ηλεκτρολόγου μηχανικού. Στο Δ.Σ. μετέχει επίσης ένας δικηγόρος με ειδίκευση στο δίκαιο των ανωνύμων εταιρειών και το δίκαιο των δημοσίων έργων, ένας οικονομολόγος απόφοιτος Α.Ε.Ι. με εμπειρία στη διαχείριση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ένας εκπρόσωπος του Τ.Α.Χ.Δ.Κ. Γραμματέας του Δ.Σ. ορίζεται με απόφασή του υπάλληλος της εταιρείας. Τα μέλη και ο γραμματέας ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Ο Πρόεδρος αναπληρώνεται από το επόμενο, κατά σειρά αναγραφής των ονομάτων στην απόφαση διορισμού, μέλος, Πρόεδρος και μέλη ορίζονται με τετραετή θητεία, η οποία αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της αποφάσεως συγκροτήσεως του Δ.Σ.. Η θητεία επιτρέπεται να ανανεώνεται. Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει με παρουσία πέντε (5), τουλάχιστον, μελών και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. η εταιρεία τίθεται σε λειτουργία με το διορισμό του πρώτου της διοικητικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο καταρτίζει το καταστατικό της εταιρίας, που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Δικαιοσύνης. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του Δ.Σ. λαμβάνουν αμοιβή που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Τα, τυχόν, εκ δημοσίων υπαλλήλων μέλη του Δ.Σ. λαμβάνουν αποζημίωση κατά συνεδρίαση, που καθορίζεται με την ίδια υπουργική απόφαση.

(Άρθρο 36 παρ. 1 σχεδίου νόμου)

Άρθρο 49 παρ. 2 εδ. βαθ. ν. 2721/99

2. Για τη στελέχωση του κλάδου αυτού συνιστώνται 1.300 θέσεις. Τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης, της εκπαίδευσης, των αποδοχών και της ασφάλισης του προσωπικού αυτού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και ρυθμίσεις που αφορούν το φυλακτικό προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης.

(Άρθρο 36 παρ. 2 σχεδίου νόμου)

Το άρθρο 1 παρ. 1 εδ. 1 του ν.δ. 1017/1971 ν.δ. 1017/1971/ A-209 Σύσταση του ταχδικ. μεγαρόστημα

Σύστασης

Άρθρον 1

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου υπό την επωνυμίαν «Ταμείον Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» με έδραν τας Αθήνας, αναφερόμενον εφεξής εν τω παρόντι δια της λέξεως «Ταμείον».

(Τροποποιείται με το άρθρο 36 παρ. 3 του σχεδίου νόμου)

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ααε ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 1

1. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναφέρεται η έκφραση «πρώτη συζήτηση» νοείται η λέξη «συζήτηση».

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 115 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι λέξεις «εκτός από την περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 226» διαγράφονται.

3. Καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 147 παρ. 1 έως 5, 148 παρ. 2 και 149 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 2

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 178 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση μερικής νίκης και μερικής ήττας κάθε διαδίκου, το δικαστήριο κατανέμει τα έξοδα ανάλογα με την έκταση της νίκης ή της ήττας του καθενός».

2. Το άρθρο 179 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 179

Το δικαστήριο μπορεί να συμψηφίσει όλα τα έξοδα ή ενά μέρος τους, όταν πρόκειται για διαφορές ανάμεσα σε συζύγους ή σε συγγενείς εξ αίματος έως και τον δεύτερο βαθμό.»

Άρθρο 3

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 214Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στην κλήση για συζήτηση πρέπει να περιλαμβάνεται και πρόσκληση προς τον εναγόμενο να προσέλθει στο γραφείο του δικηγόρου του ενάγοντος ή στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου του τελευταίου ορισμένη ημέρα και ώρα, με αντικείμενο την απόπειρα εξώδικης επίλυσης της διαφοράς. Αν η επίσπευση γίνεται από τον εναγόμενο ή από άλλο διάδικο, αυτός προσκαλεί τον αντίδικο στο γραφείο του δικηγόρου του ή στα γραφεία του δικηγορικού συλλόγου του τελευταίου. Η ημερομηνία της πρώτης συνάντησης ορίζεται μέσα στο χρονικό διάστημα από τη δέκατη έως την τεσσαρακοστή πέμπτη ημέρα από την επίδοση της αγωγής. Ο προσκαλούμενος οφείλει να παραστεί με δικηγόρο ή να εκπροσωπηθεί από δικηγόρο εφοδιασμένο με την κατά το άρθρο 98 ειδική πληρεξουσιότητα. Στη συνάντηση μπορεί να κληθεί και ο τυχόν προσεπικαλούμενος.

Οι δικηγόροι μπορούν από κοινού να ορίσουν άλλη ημερομηνία συνάντησης ή να αναβάλουν τη συνάντηση για άλλη ημέρα και ώρα σε ορισμένο τόπο, έως την τριακοστή πέμπτη ημέρα πριν από τη δικάσιμο, εφόσον απαιτείται για την εξώδικη επίλυση της διαφοράς».

2. Όπου αναγράφεται στο άρθρο 214Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η έκφραση «συμβιβαστική επίλυση διαφοράς» αντικαθίσταται με την έκφραση «εξώδικη επίλυση διαφοράς.»

3. Η διάταξη του άρθρου 214Α παρ. 9 δεύτερο εδάφιο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

Άρθρο 4

Το άρθρο 224 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 224

Είναι απαράδεκτο να μεταβληθεί η βάση της αγωγής. Με τις προτάσεις που κατατίθενται κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 237 ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου μπορεί ο ενάγων να συμπληρώσει, διευκρινίσει και διορθώσει τους ισχυρισμούς του, αρκεί να μη μεταβάλλεται η βάση της αγωγής.»

Άρθρο 5

Οι παράγραφοι 2 έως 4 του άρθρου 226 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Αμέσως μετά την κατάθεση της αγωγής ο γραμματέας, με βάση τη σημείωση στο πρωτότυπο της αγωγής της ημέρας και ώρας συζήτησής της, την εγγράφει στο πινάκιο του δικαστηρίου, όπου σημειώνει το όνομα και το επώνυμο των διαδίκων και των πληρεξουσίων τους καθώς και το αντικείμενο της δίκης. Η ημέρα συζήτησης πρέπει να προσδιορίζεται σε χρόνο τέτοιο ώστε να τηρούνται οι προθεσμίες των άρθρων 214Α παρ. 3, 229 και

237 παρ. 1.

3. Το πινάκιο είναι βιβλίο με αριθμημένες σελίδες, μονογραφημένο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή τον ειρηνοδίκη, στο οποίο καταχωρίζονται οι υποθέσεις που θα συζητηθούν σε κάθε δικάσιμο. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή ο ειρηνοδίκης ορίζει τον αριθμό των υποθέσεων που θα εκδικαστούν σε κάθε συνεδρίαση.

4. Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση σημειώνει στο πινάκιο αν η συζήτηση έγινε κατά αντιμωλία ή ερήμην ή αναβλήθηκε ή ματαιώθηκε. Αν η συζήτηση αναβληθεί, ο γραμματέας οφείλει αμέσως μετά το τέλος της συνεδρίασης να μεταφέρει την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίσθηκε. Κλήση του διαδίκου για εμφάνιση στη δικάσιμο αυτή δεν χρειάζεται και η αναγραφή της υπόθεσης στο πινάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σε αυτήν μεταφέρονται με επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις, ακόμη και με υπέρβαση του ορισμένου αριθμού, και ο αντίδικος αυτού που επισπεύδει τη συζήτηση καλείται πάντοτε στη νέα δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή η εγγραφή, η κλήση και η επίδοσή της γίνονται ατελώς. Το ίδιο ισχύει και όταν είναι αναγκαία η ανασυζήτηση της υπόθεσης.»

Άρθρο 6

1. Το άρθρο 229 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 229

1. Αντίγραφο της αγωγής μαζί με την κάτω από αυτήν πράξη για τον προσδιορισμό δικασίμου και την κλήση προς συζήτηση στην ορισμένη δικάσιμο επιδίδεται στον εναγόμενο με την επιμέλεια του ενάγοντος το αργότερο τριάντα ημέρες από την κατάθεση της αγωγής. Αν ο διάδικος στον οποίο γίνεται η επίδοση ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, μέσα στην παραπάνω προθεσμία πρέπει να γίνει η πρώτη κατά το νόμο πράξη της διαδικασίας της επίδοσης.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 254, για τον προσδιορισμό κάθε άλλης δικασίμου η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι εξήντα ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, ενενήντα ημέρες πριν από τη συζήτηση. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 237.»

2. Οι διατάξεις των άρθρων 228 και 230 παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται.

Άρθρο 7

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ενώπιον του μονομελούς και του πολυμελούς πρωτοδικείου οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν το αργότερο τριάντα ημέρες πριν από τη δικάσιμο προτάσεις επί των οποίων ο γραμματέας σημειώνει τη χρονολογία κατάθεσης. Το χρονικό διάστημα μεταξύ της επίδοσης της αγωγής και της κατάθεσης των προτάσεων δεν

μπορεί να είναι μικρότερο από εξήντα ημέρες. Εκπρόθεσμες προτάσεις δεν λαμβάνονται υπόψη. Μαζί με τις προτάσεις οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν και: α) αντίγραφο των προτάσεων ατελώς, επικυρωμένο από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του διαδίκου και β) με ποινή απαραδέκτου όλα τα αποδεικτικά μέσα και διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με τις προτάσεις τους.»

2. Η παραγραφος 3 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι αμοιβαίες αντικρούσεις γίνονται με προσθήκη στις προτάσεις το αργότερο δεκαπέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο, με κατάθεση κατά τους όρους της προηγούμενης παραγράφου, οπότε κλείνει ο φάκελος και ορίζεται ο εισιτηριής της υπόθεσης ή ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης που θα δικάσει, στον οποίο διαβιβάζεται ο φάκελος. Εκπρόθεσμη προσθήκη δεν λαμβάνεται υπόψη. Νέοι ισχυρισμοί με την προσθήκη μπορεί να προταθούν και νέα αποδεικτικά μέσα να προσκομισθούν μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που περιέχονται στις προτάσεις της παραγράφου 1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται αναλόγως.»

Άρθρο 8

1. Το άρθρο 239 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

2. Το άρθρο 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 241

1. Ύστερα από αίτηση του διαδίκου και αν ακόμη δεν κατατέθηκαν προτάσεις ή αυτές κατατέθηκαν εκπρόθεσμα, μπορεί να αναβληθεί κάθε συζήτηση της υπόθεσης μόνο για μια φορά, ανά βαθμό δικαιοδοσίας, σε μεταγενέστερη δικάσιμο, εφόσον υπάρχει σπουδαίος κατά την κρίση του δικαστηρίου λόγος, με απλή σημείωση στο πινάκιο. Σπουδαίο λόγο δεν αποτελεί η επίκληση του ενδεχομένου εξώδικης επίλυσης της διαφοράς ούτε η συναίνεση των διαδίκων.

2. Το δικαστήριο επιδικάζει, με σημείωση στα πρακτικά, δικαστική δαπάνη σε βάρος του αιτούντος την αναβολή, με αίτηση του αντιδίκου του, σε ύψος ίσο προς το τριπλάσιο του ελάχιστου ορίου αμοιβής για την παρασταση προς συζήτηση.»

3. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 242 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η φράση «ακόμη και όπου η προφορική συζήτηση δεν είναι υποχρεωτική κατά το άρθρο 115 παρ. 2» διαγράφεται.

Άρθρο 9

Η μόνη παραγραφος του άρθρου 254 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αριθμείται ως παράγραφος 1 και στο ίδιο άρθρο προστίθενται παράγραφοι 2 και 3 ως εξής:

«2. Με την εξαίρεση των περιπτώσεων ειδικών διαδικασιών, στις οποίες δεν εφαρμόζονται οι προθεσμίες της παραγράφου 1 του άρθρου 237, στην επαναλαμβάνομενη συζήτηση οι διάδικοι κλητεύονται τριάντα τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτήν. Στην κλήτευση μνημονεύονται απαραιτήτως τα θέματα που θα συζητηθούν και τα μέσα απόδειξης που θα χρειασθούν για τη συμπλήρωση των αποδείξεων ή την επεξήγηση της υπόθε-

σης. Οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν σημείωμα πέντε ημέρες πριν από τη δικάσιμο μόνο για τα θέματα που θα συζητηθούν. Η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 270 εφαρμόζεται ανάλογα και για την επαναλαμβανόμενη συζήτηση.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο επαναλαμβάνομενη συζήτηση πρέπει να ορίζεται σε μία από τις πρώτες δικασίμους μετά την πάροδο της προθεσμίας των τριάντα ημερών από την κλήτευση. Η υπόθεση πρέπει κατά το δυνατόν να εκδικάζεται από την ίδια σύνθεση του δικαστηρίου.»

Άρθρο 10

Οι παραγραφοι 4 και 5 του άρθρου 268 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται με τις παραγράφους 4, 5 και 6 ως εξής:

«4. Η ανταγωνή ασκείται είτε με χωριστό δικόγραφο που επιδίεται σαράντα πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση είτε με τις προτάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 237 που στην περίπτωση αυτή κατατίθενται σαράντα πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση είτε, όπου η υποβολή προτάσεων δεν είναι υποχρεωτική, προφορικά, κατά τη συζήτηση. Στην τελευταία περίπτωση η ανταγωνή καταχωρίζεται στα πρακτικά.

5. Η συζήτηση της ανταγωνής που ασκήθηκε με τις προτάσεις είναι, σε περίπτωση απουσίας ή μη νόμιμης παράστασης του ενάγοντος, απαράδεκτη, εκτός αν οι προτάσεις αυτές έχουν επιδοθεί στον ενάγοντα σαράντα πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.

6. Μετά την άσκηση της ανταγωνής, η δωσιδικία της διατηρείται και αν η κύρια αγωγή απορριφθεί ή ο ενάγων την ανακαλέσει ή παραιτηθεί από αυτήν.»

Άρθρο 11

Το άρθρο 269 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 269

1. Μέσα επίθεσης και άμυνας προβάλλονται με τις προτάσεις, διαφορετικά είναι απαράδεκτα. Το απαράδεκτο αυτό δεν ισχύει για τους ισχυρισμούς που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή που μπορεί να προταθούν σε κάθε στάση της δίκης.

2. Μέσα επίθεσης και άμυνας μπορεί να προβληθούν παραδεκτά έως και τη συζήτηση με προτάσεις ή και προφορικά: α) αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλήθηκαν εγκαίρως με τις προτάσεις από δικαιολογημένη αιτία· αυτό ισχύει και στην ένσταση για κατάχρηση δικαιώματος, β) αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα και γ) αν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου.»

Άρθρο 12

Το άρθρο 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 270

1. Ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων η συζήτηση είναι προφορική. Ο δικαστής οφείλει πριν από τη συ-

ζήτηση να έχει ενημερωθεί επί της αγωγής και επί των εκατέρωθεν ισχυρισμών και αποδεικτικών μέσων και ιδίως ως προς τα θέματα και το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών. Οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους οφείλουν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο να εμφανισθούν αυτοπροσώπως. Η μη εμφάνιση του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του στο ακροατήριο, αν είναι αδικαιολόγητη, εκτιμάται από το δικαστήριο ελεύθερα. Αν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης δεν εμφανισθεί ή εμφανισθεί και δεν λάβει νόμιμα μέρος κάποιος από τους διαδίκους, μολονότι έχει κληθεί νομίμως και εμπροθέσμως, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός. Συμπληρωματικά μπορεί να λαμβάνει υπόψη και να εκτιμά ελεύθερα και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394. Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη το πολύ τρεις για κάθε πλευρά και μόνο αν έχουν δοθεί ύστερα από κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή.

3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες πληροφορίες και διασφήσεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του, έστω και αν δεν συντρέχουν οι όροι του άρθρου 415. Οφείλει να εξετάσει έναν τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά. Σε περίπτωση ομοδικίας μπορεί να εξετασθεί ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, αν τούτο κριθεί απαραίτητο.

4. Το δικαστήριο, αν είναι αναγκαίο, διατάσσει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Στην ανακοίνωση αυτή προσδιορίζεται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εξήντα ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.

5. Η συζήτηση και η διεξαγωγή της απόδειξης ολοκληρώνονται σε μία δικάσιμο. Αν ο χρόνος δεν επαρκεί, επιτρέπεται διακοπή για άλλη ημέρα και ώρα ενώπιον των ίδιων δικαστών, με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων και εκείνων που δεν παρίστανται.

6. Έως τη δωδεκάτη ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση ή από την αυτοψία ή από τη λήξη της προθεσμίας για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, η οποία περιορίζεται στην αξιολόγηση των αποδείξεων και την αντίκρουση των ισχυρισμών που προβλήθηκαν οψίμως κατά το άρθρο 269 παράγραφος 2. Ο γραμματέας, την πρώτη ή το αργότερο τη δευτέρη εργάσιμη ημέρα από τη συζήτηση, υποχρεούται να χορηγεί στους διαδίκους αντίγραφα των πρακτικών της δίκης.

7. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι έχουν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί στο ακροατήριο.»

Άρθρο 13

1. Το άρθρο 271 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 271

1. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανισθεί κατά τη συζήτηση ή εμφανισθεί αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά, το δικαστήριο, αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση δεν επιδόθηκαν σε αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα, κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση.

2. Το ίδιο ισχύει, αν η συζήτηση γίνεται με την επιμέλεια του εναγομένου και δεν εμφανισθεί ο ενάγων ή εμφανισθεί αλλά δεν λάβει μέρος στη συζήτηση κανονικά.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και για τον παρεμβαίνοντα.»

2. Οι διατάξεις των άρθρων 272 έως 274 και 279 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται.

3. Η λέξη «ερήμην» στο άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται από την έκφραση «σαν να ήταν παρόντες» ή «σαν να ήταν παρών».»

Άρθρο 14

1. Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ. 1, 389, 396 έως 398, 403 παρ. 5, 406 παρ. 1, 412, 414 και 421 έως 431 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται.

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 370 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η έκφραση «του άρθρου 341 παρ. 3» διαγράφεται.

3. Στο άρθρο 375 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας οι λέξεις «που διατάζει το διορισμό και εκείνης» διαγράφονται.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 393 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιούνται ως εξής:

«1. Συμβάσεις και συλλογικές πράξεις δεν μπορούν να αποδειχθούν με μάρτυρες εφόσον η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια δραχμές.

2. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχόμενου εγγράφου, έστω και η αν αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας είναι μικρότερη από τα δύο εκατομμύρια δραχμές.»

5. Στο άρθρο 407 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η λέξη «θρησκεία» διαγράφεται.

6. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 408 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας οφείλει να ορκισθεί. Προς τούτο ερωτάται, αν προτιμά να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο.

2. Ο τύπος του χριστιανικού όρκου είναι: «Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω εισυσνείδητα όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε». Αν ο μάρτυρας πιστεύει σε γνωστή θρησκεία ή δόγμα, που ορίζει άλλο τύπο όρκου, δίνει τον όρκο σύμφωνα με αυτόν τον τύπο.

3. Ο πολιτικός όρκος δίνεται ως διαβεβαίωση με τον εξής τύπο: «Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου πως θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε».»

7. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 409 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι λέξεις «Ο εισηγητής ή ο εντελαμένος δικαστής» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Το δικαστήριο».»

8. Το άρθρο 410 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 410

Οι καταθέσεις μαρτύρων καταχωρίζονται στα πρακτικά, στα οποία πρέπει να αναφέρονται η όρκιση του μάρτυρα και οι τυχόν ενστάσεις των διαδίκων.»

9. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 469 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η φράση «οι διατάξεις των άρθρων 271 παρ. 3 και 272 παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται» διαγράφεται.

Άρθρο 15

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 498 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι εξήντα ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, ενενήντα ημέρες πριν από τη συζήτηση. Κατά τα λοιπά για τον προσδιορισμό δικαστού ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 226.»

2. Το άρθρο 510 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 510

Αν κατά τη συζήτηση της ανακοπής δεν εμφανισθεί ή εμφανισθεί αλλά δεν μετέχει νόμιμα σε αυτήν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν και αυτός παρών.»

Άρθρο 16

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 520 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«2. Πρόσθετοι λόγοι έφεσης ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που έχουν προσβληθεί με την έφεση και εκείνα που αναγκαστικά συνέχονται με τα κεφάλαια αυτά ασκούνται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από το δικόγραφο αυτό, κοινοποιείται στον εφεσίβλητο σαράντα πέντε ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 523 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«2. Η αντέφεση ασκείται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από αυτό, κοινοποιείται στον εκκαλούντα σαράντα πέντε ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης.»

3. Το άρθρο 524 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 524

1. Στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 269, 270 παράγραφοι 2, 4, 6 και 7 και 271 έως 312.

2. Η προφορική συζήτηση κατά τις διατάξεις του άρθρου 270 είναι υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση του άρθρου 528, στην οποία και εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του άρθρου 270.

3. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος η έφεση απορρίπτεται. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την αντέφεση.

4. Σε περίπτωση ερημοδικίας του εφεσιβλήτου ως προς την έφεση η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν και αυτός παρών. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος ως προς την αντέφεση.

5. Τους εισαγγελίς πρωτοδικών, αν έχουν την ιδιότητα του εκκαλούντος ή του εφεσιβλήτου, εκπροσωπεί ο εισαγγελέας εφετών.»

4. Το άρθρο 528 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 528

Αν ασκηθεί έφεση από τον διάδικο που δικάσθηκε σαν να ήταν παρών, η εκκαλούμενη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκιως.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 529 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην κατ' έφεση δίκη επιτρέπεται να γίνει επίκληση και προσαγωγή νέων αποδεικτικών μέσων. Εξέταση νέων μαρτύρων για ζητήματα για τα οποία εξετάσθηκαν μάρτυρες στην πρωτόδικη δίκη επιτρέπεται, αν αυτό επιβάλλεται κατά την κρίση του δικαστηρίου.»

6. Το άρθρο 531 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 535 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«1. Αν ο λόγος της έφεσης κριθεί βάσιμος, η απόφαση που προσβάλλεται εξαφανίζεται και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο κρατεί την υπόθεση και τη δικάζει κατευθείαν.»

Άρθρο 17

1. Το άρθρο 548 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στη διαδικασία της κατευθείαν αναψηλάφηση δίκης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 227, 233 έως 269, 270 παρ. 2, 4, 6 και 7, 271 έως 312 και 524 παρ. 2 επ. έως 534.»

2. Στη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 10 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας διαγράφονται οι λέξεις «ή δεν διέταξε απόδειξη γι' αυτά».

3. Το άρθρο 571 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 571

1. Αν ο εισηγητής κρίνει ότι η αναίρεση είναι απαραδεκτή ή ότι όλοι οι λόγοι της, αρχικοί και πρόσθετοι, είναι απαράδεκτοι ή προδήλωσις αβάσιμοι, εισηγείται προφορικώς στο κατά το άρθρο 565 παράγραφος 2 συμβούλιο, χωρίς κλήτευση των διαδίκων και χωρίς πρόταση του εισαγγελέα, την απόρριψη της αναίρεσης. Αν το συμβούλιο αποδεχθεί ομόφωνα την πρόταση του εισηγητή, εκδίει διάταξη με την οποία απορρίπτει την αναίρεση. Με την ίδια διάταξη επιδικάζεται στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη αν αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζόμενης της αμοιβής του πληρεξουσίου

του δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ορίζεται παράβολο εκατό χιλιάδων έως ενός εκατομμυρίου δραχμών. Επί εργατικών υποθέσεων το παράβολο μπορεί να μειωθεί έως το ποσό των πενήντα χιλιάδων δραχμών. Με επιμέλεια του γραμματέα σημειώνεται ο αριθμός της διάταξης του συμβουλίου στο πινάκιο και στον φάκελο της υπόθεσης και επιδίδεται κυρωμένο αντίγραφό της στον αναιρεσίοντα ή στον δικηγόρο που υπογράφει την αναίρεση ή τους πρόσθετους λόγους μέσα σε τρίαντα ημέρες από την έκδοσή της.

2. Αν εκδοθεί διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, ματαιώνεται η συζήτηση της υπόθεσης. Μπορεί όμως ο αναιρεσίων να ζητήσει με αίτησή του να συζητηθεί η υπόθεση στο ακροατήριο. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την επίδοση της διάταξης και κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, η οποία συντάσσει σχετική έκθεση στο βιβλίο της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Στην αίτηση επισυνάπτεται με ποινή απαραδέκτου διπλότυπο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, από το οποίο προκύπτει η κατάθεση του παραβόλου που έχει ορισθεί με τη διάταξη. Ο αριθμός και η χρονολογία της έκθεσης σημειώνονται στο πρωτότυπο της αίτησης από τον συντάσσοντα την έκθεση, ο οποίος υπογράφει τη σχετική σημειώση. Η υπόθεση προσδιορίζεται να συζητηθεί στο ακροατήριο όσο το δυνατόν ταχύτερα. Τα μέλη του συμβουλίου που εξέδωσαν τη διάταξη δεν κωλύονται να συμμετάσχουν στην εκδίκαση της υπόθεσης στο ακροατήριο. Αν το δικαστήριο κρίνει παραδεκτή την αίτηση, ακυρώνει τη διάταξη του συμβουλίου και δικάζει την αναίρεση. Αν το δικαστήριο απορρίψει την αίτηση για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο ως απαραδεκτή ή κρίνει μεν παραδεκτή την αίτηση, απορρίψει όμως στο σύνολό της την αναίρεση, διατάσσει συγχρόνως την εισαγωγή του παραβόλου στο δημόσιο ταμείο. Άλλις το παράβολο επιστρέφεται στον καταθέσαντα. Αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα αίτηση για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο ή η υποβληθείσα αίτηση απορριφθεί ως απαραδεκτή, η διάταξη του συμβουλίου αποκτά ισχύ δικαστικής απόφασης.

3. Οι διατάξεις του συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο αυτό και οι αιτήσεις για συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο καταχωρίζονται σε ειδικά βιβλία που τηρούνται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου. Ο τρόπος τήρησης των βιβλίων και φύλαξης των αποδεικτικών επίδοσης των διατάξεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Αν ο εισιτηρής δεν εισηγηθεί την απόρριψη της αναίρεσης ή δεν εκδοθεί απορριπτική διάταξη του συμβουλίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1, ή αν ο αναιρεσίων υποβάλει αίτηση να συζητηθεί η υπόθεση στο ακροατήριο, σύμφωνα με την παράγραφο 2, ο εισιτηρής της υπόθεσης οφείλει να συντάξει συνοπτική έκθεση για το παραδεκτό της αναίρεσης καθώς και για το παραδεκτό και το βάσιμο των λόγων της και να την καταθέσει στη γραμματεία του Αρείου Πάγου οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να πληροφορηθούν το περιεχόμενο της έκθεσης του εισιτηρήτη.

4. Το εδάφιο βαθή της πρώτης παραγράφου του άρθρου 575 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής: «Τα εδάφια βαθή και γενικά παραγρά-

φου 4 του άρθρου 226 εφαρμόζονται και εδώ.»

Άρθρο 18

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 585 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«2. Το έγγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 118 έως 120, και τους λόγους της. Νέοι λόγοι μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο σαρανταπέντε ή, όταν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.»

2. Το άρθρο 589 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 589

Η άσκηση της τριτανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης. Το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η τριτανακοπή και, αν πρόκειται για πολυμελές πρωτοδικείο, ο πρόεδρος, μπορούν ύστερα από αίτηση του τριτανακόποντος που δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης με τον όρο εγγυοδοσίας ή και χωρίς αυτόν, αν πιθανολογείται ότι από την εκτέλεση της απόφασης θα προκληθεί ουσιώδης βλάβη στα συμφέροντα του τριτανακόποντος. Το δικαστήριο ή ο πρόεδρος μπορεί να εμποδίσει με σημείωμά του την εκτέλεση ώσπου να εκδοθεί η απόφαση για την αίτηση αναστολής. Η απόφαση αυτή μπορεί να ανακληθεί με τον ίδιο τρόπο ως την έκδοση της οριστικής απόφασης για την τριτανακοπή.»

Άρθρο 19

Η παράγραφος 1 του άρθρου 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«1. Τα άρθρα 1 έως 590 εφαρμόζονται και στις ειδικές διαδικασίες, εκτός αν αντιβαίνουν προς τις ειδικές διατάξεις των διαδικασιών αυτών. Αν στις ειδικές αυτές διατάξεις δεν ορίζεται διαφορετικά: α) η προθεσμία για την κλήτευση των διαδίκων είναι τριάντα ημέρες και, αν ο διάδικος που καλείται ή κάποιος από τους ομοδίκους διαιμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαιμονής, εξήντα ημέρες πριν από τη συζήτηση, β) οι προτάσεις κατατίθενται στο ακροατήριο, γ) όλοι οι αυτοτελείς ισχυρισμοί προτείνονται προφορικά και, όσοι δεν περιέχονται στις προτάσεις, καταχωρίζονται στα πρακτικά και δ) οι διάδικοι μπορούν έως τη δωδέκατη ώρα της τρίτης εργάσιμης ημέρας από τη συζήτηση να καταθέσουν προθήκη στις προτάσεις τους, με την οποία σχολιάζονται οι αποδείξεις, προτείνονται ισχυρισμοί και προσκομίζονται ένορκες βεβαιώσεις, έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κατά το άρθρο 390, μόνο για την αντίκρουση ισχυρισμών που προτάθηκαν για πρώτη φορά κατά τη συζήτηση.»

Άρθρο 20

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 599 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μέσα επίθεσης και άμυνας μπορούν να προβληθο-

ύν στις διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 παράγραφος 1 έως και τη συζήτηση στο ακροατήριο του δικαστηρίου που δικάζει σε πρώτο βαθμό.»

2. Οι διατάξεις των άρθρων 599 παράγραφος 2 και 600 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται.

3. Το άρθρο 603 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 603

Σε περίπτωση ερημοδικίας του ενάγοντος ως προς την αγωγή και του εναγομένου ως προς την ανταγωγή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 524.

Αν ερημοδικεί ο εναγόμενος ή ο εφεσίβλητος, το δικαστήριο εκδικάζει την υπόθεση σαν να ήταν και αυτοί παρόντες. Το ίδιο ισχύει, αν ερημοδικεί ο ενάγων, ως προς την ανταγωγή που έχει ασκηθεί με ιδιαίτερο δικόγραφο και, αν ερημοδικεί ο εκκαλών, ως προς την αντέφεση.»

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 εδάφ. σταυ και 3 του άρθρου 662Δ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιούνται μόνον ως προς την προθεσμία των δύο μηνών, η οποία εφεξής ορίζεται σε είκοσι ημέρες.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 649 παρ. 1 εδάφ. βαθ και δαθ, 650 παρ. 4, 662Ζ εδάφ. γαθ, 670 εδάφ. βαθ και 681Δ παρ. 4 εδάφ. εσε του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργούνται.

Άρθρο 21

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 748 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«Το άρθρο 226 εφαρμόζεται και εδώ εκτός από το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2.»

2. Η διάταξη του άρθρου 754 παρ. 2 εδ. βαθ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καταργείται.

Άρθρο 22

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις, των οποίων η συζήτηση έχει προσδιορισθεί να γίνει μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου. Η προθεσμία επίδοσης της αγωγής κατά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 229, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του παρόντος, αρχίζει ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Στις υποθέσεις των οποίων η συζήτηση έχει προσδιορισθεί να γίνει στο χρονικό διάστημα μεταξύ δημοσίευσης και έναρξης ισχύος του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχουν ως τώρα. Ειδικά οι αποδείξεις διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του παρόντος νόμου ενώπιον του δικαστηρίου που εξέδωσε την προδικαστική απόφαση ύστερα από κλήση οποιουδήποτε διαδίκου, που επιδίδεται στους λοιπούς διαδίκους πριν από δέκα τουλάχιστον

ημέρες. Οι υποθέσεις για τη διεξαγωγή των αποδείξεων αυτών προστίθενται κατά το δυνατό και σε εύλογο αριθμό ως υπεράριθμες στις ήδη προσδιορισθείσες για εκδίκαση.

3. Για τις λοιπές εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος δίκες εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχουν ως τώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Βαθ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 23

1. Η περίπτωση βαθ της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«β) όλες οι διαφορές, κύριες ή παρεπόμενες, από σύμβαση μίσθωσης, καθώς και οι διαφορές του άρθρου 601 του Αστικού Κώδικα, εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις αυτές το συμφωνημένο μηναίο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες δραχμές.»

2. Στο άρθρο 630Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται δύο εδάφια που έχουν ως εξής:

«Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει μέσα στην ίδια προθεσμία να καταθέσει αντίγραφο της σχετικής έκθεσης επίδοσης στη γραμματεία του δικαστηρίου, ο δικαστής του οποίου εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής. Ο αρμόδιος γραμματέας υποχρεούται να καταχωρίσει τη χρονολογία της επίδοσης στο οικείο βιβλίο δημοσιεύσεων.»

Άρθρο 24

Το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα καθώς και των άυλων μετοχών που καταχωρίζονται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.) δεν ισχύει έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της μετοχής. Το απόρρητο αίρεται μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή.

Άρθρο 25

1. Στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 1552 του Αστικού Κώδικα προστίθεται περίπτωση εσε ως εξής:

«ε) αν το τέκνο έχει παραδοθεί με τη συναίνεση των γονέων σε οικογένεια για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία και έχει ενταχθεί σε αυτήν επί χρονικό διάστημα ενός τουλάχιστον έτους, οι δε γονείς εκ των υστέρων αρνούνται καταχρηστικά να συναίνεσουν.»

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και σε εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος της, υποθέσεις, εφόσον δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση.

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 800 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση υιοθεσίας ανηλίκου που προστατεύεται από αρμόδια κοινωνική υπηρεσία ή αναγνωρισμένη κοινωνική οργάνωση, η συναίνεση των φυσικών γονέων για την τέλεση της υιοθεσίας μπορεί να δηλωθεί και ενώπιον δικαστηρίου ή δικαστή που έχουν λάβει σχετική

εντολή.»

Άρθρο 26

Τα άρθρα 533 έως 545 του τρίτου κεφαλαίου του έβδομου βιβλίου του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τροποποιούνται ως εξής:

«ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αποζημίωση εκείνων που καταδικάσθηκαν
ή κρατήθηκαν προσωρινά και μετέπειτα αθωώθηκαν

Άρθρο 533

Ποιοι δικαιούνται αποζημίωση

1. Έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το Δημόσιο αποζημίωση: (α) οι προσωρινά κρατηθέντες, που αθωώθηκαν αμετάκλητα με βούλευμα ή απόφαση δικαστηρίου, (β) οι κρατηθέντες με καταδικαστική απόφαση, η οποία μετέπειτα εξαφανίσθηκε αμετάκλητα συνεπεία ένδικου μέσου και (γ) οι καταδικασθέντες, που αθωώθηκαν με δικαστική απόφαση ύστερα από επανάληψη της διαδικασίας. Επίσης αποζημίωση δικαιούνται όσα από τα παραπάνω πρόσωπα τιμωρήθηκαν μετέπειτα με ποινή μικρότερης διάρκειας από αυτή που εξέτισαν αρχικά, καθώς και όσοι, γενικότερα, στερήθηκαν την ελευθερία τους κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 5 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

2. Όσοι καταδικάσθηκαν ή κρατήθηκαν προσωρινά κατά την παράγραφο 1, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν αποζημίωση, και αν ακόμη έχουν απαλλαγεί επειδή, μολονότι τέλεσαν την πράξη, υπήρχε λόγος που απέκλειε την ποινή κατά τις σχετικές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 534

Ποιοι άλλοι έχουν δικαίωμα για αποζημίωση

Αυτοτελή αξίωση για αποζημίωση με τις ίδιες προϋποθέσεις έχουν και εκείνοι απέναντι στους οποίους ο καταδικασμένος ή ο προσωρινά κρατούμενος είχε σύμφωνα με το νόμο υποχρέωση διατροφής.

Άρθρο 535

Πότε δεν υπάρχει δικαίωμα για αποζημίωση

Το Δημόσιο δεν έχει υποχρέωση για αποζημίωση, αν εκείνος που καταδικάσθηκε ή κρατήθηκε προσωρινά έγινε από πρόθεση παραίτιος της καταδίκης ή της προσωρινής κράτησης.

Άρθρο 536

Αρμόδιο δικαστήριο και ύψος αποζημίωσης

1. Σχετικά με την υποχρέωση του Δημοσίου για αποζημίωση αποφαίνεται αιτιολογημένα το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση για την υπόθεση, με ιδιαίτερη ταυτόχρονη απόφαση, ύστερα από προφορική ή γραπτή αίτηση εκείνου που αθωώθηκε και αφού προηγουμένως ο αιτών ακουσθεί και προσκομίσει, αν επιθυμεί, αποδείξεις. Το δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί και αυτεπαγγέλτως της υποθέσεως μόνο αν πρόκειται να επιδικάσει στον αθωούμενο αποζημίωση.

2. Σε περίπτωση που γίνει δεκτή η αίτηση του αθωου-

μένου ή το δικαστήριο προχωρήσει στη χορήγηση της αποζημίωσης αυτεπαγγέλτως, επιδικάζεται στον αθωούμενο κατεύ ο προκοπή ημερήσια αποζημίωση για τεκμαρτή ζημία και ηθική βλάβη, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη των τριών χιλιάδων δραχμών την ημέρα και της οποίας το ύψος προσδιορίζεται αφού ληφθεί υπόψη και η οικονομική και οικογενειακή κατάσταση του αθωουμένου. Το κατώτερο όριο των τριών χιλιάδων δραχμών μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

3. Η απόφαση για την υποχρέωση αποζημίωσης προσβάλλεται και αυτοτελώς με τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα.

Άρθρο 537

Μεταγενέστερη αίτηση

1. Εκείνος που ζημιώθηκε μπορεί να υποβάλει και αργότερα την αίτησή του για αποζημίωση στο ίδιο δικαστήριο.

2. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση παραδίδεται στον εισαγγελέα του δικαστηρίου αυτού μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την απαγγελία της απόφασης στο ακροατήριο ή από την κοινοποίηση στον προσωρινά κρατούμενο του απαλλακτικού βουλεύματος ή της απαλλακτικής απόφασης που εκδόθηκε ερήμην του. Η απόσταση δεν αποτελεί λόγο για την παρέκταση των παραπάνω προθεσμών. Την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την παράδοση η αίτηση εισάγεται στο δικαστήριο ή στο συμβούλιο, που συγκαλείται ειδικώς και εκτάκτως για την εκδίκασή της.

3. Το δικαστήριο αποτελείται κατά προτίμηση από τους ίδιους δικαστές που αποφάνθηκαν για την ποινική υπόθεση.

Άρθρο 538

Ακυρότητα της απόφασης

Απόφαση που αναγνωρίζει υποχρέωση του Δημοσίου για αποζημίωση, αν εκδόθηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 536 και 537, είναι άκυρη και δεν έχει ισχύ ενώπιον οποιουδήποτε δικαστή.

Άρθρο 539

Αγωγή για την αποζημίωση

1. Αν αναγνωρισθεί από το ποινικό δικαστήριο μόνο η υποχρέωση για αποζημίωση από το Δημόσιο, χωρίς να επιδικασθεί αποζημίωση, ή αν η επιδικασθείσα αποζημίωση κρίνεται από τον δικαιούχο ανεπαρκής για να καλύψει το σύνολο της ζημίας του, ο τελευταίος μπορεί να εγείρει αγωγή στα πολιτικά δικαστήρια κατά τη διαδικασία των άρθρων 663 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που δεν μπορούν να εξετάσουν πάλι την ύπαρξη αυτής της υποχρέωσης. Δεν αποκλείεται η αγωγή εκείνων που έχουν αξίωση για διατροφή, επειδή μνημονεύεται στην απόφαση ως ζημιώμενος μόνο εκείνος που καταδικάσθηκε ή προσωρινά κρατήθηκε.

2. Η αξίωση παραγράφεται ύστερα από δύο χρόνια από την ημέρα που έγινε αμετάκλητη η απόφαση για την ποινική υπόθεση.

3. Η αξίωση μεταβιβάζεται στους κληρονόμους εκείνου που ζημιώθηκε, αφού αναγνωρισθεί από το ποινικό δικαστήριο. Είναι άκυρη η εκχώρηση και η κατάσχεσή της πριν τελεσιδικήσει η απόφαση που επιδικάζει την αποζημίωση.

Έννοια δικαστηρίου και απόφασης

Άρθρο 540

Αντικείμενο της αξίωσης στα πολιτικά δικαστήρια

1. Αντικείμενο της αξίωσης για αποζημίωση στα πολιτικά δικαστήρια είναι κάθε ζημία που προκλήθηκε από την ολική ή μερική εκτέλεση της ποινής ή της προσωρινής κράτησης στην περιουσιακή κατάσταση εκείνου που κρατήθηκε προσωρινά ή καταδικάσθηκε και μετέπειτα αθωάθηκε, πέρα από την αποζημίωση που τυχόν επιδικάσθηκε ήδη από το ποινικό δικαστήριο μαζί με την αθωατική απόφασή του. Μπορεί να επιδικασθεί σε αυτόν επιπλέον και χρηματική ικανοποίηση, της οποίας το ποσό καθορίζεται κατά την κρίση του δικαστηρίου. Η χρηματική ικανοποίηση είναι αυστηρώς προσωπική και δεν μεταβιβάζεται στους κληρονόμους του δικαιούχου. Οι δικαιούχοι διατροφής αποζημιώνονται, αν ζημιάθηκαν στην περιουσία τους από τη στέρηση της διατροφής εξαιτίας της εκτέλεσης της ποινής ή της προσωρινής κράτησης του υποχρέου σε διατροφή τους.

2. Εκτέλεση ποινής θεωρείται και η προσωρινή κράτηση που υπολογίζεται σε αυτή.

3. Στην προσωρινή κράτηση υπολογίζεται και η κράτηση που έγινε πριν από αυτήν με ένταλμα της ανακριτικής αρχής για την πράξη για την οποία διατάχθηκε.

Άρθρο 541

Υποκατάσταση του Δημοσίου στα δικαιώματα του ζημιωμένου

Έως το ποσό της αποζημίωσης που πληρώθηκε, το Δημόσιο υποκαθίσταται αυτοδικαίως στα δικαιώματα του ζημιωμένου, ως ειδικός διάδοχος, εναντίον οποιουδήποτε που με παράνομη ενέργεια έγινε αίτιος να καταδικασθεί ή προσωρινά να κρατηθεί αυτός που ζημιάθηκε. Οι δικαστικοί λειτουργοί θεωρείται ότι λαμβάνουν τις αποφάσεις τους σύμφωνα με το νόμο και επομένως δεν ευθύνονται για καταδίκη ή προσωρινή κράτηση που επέβαλαν, εκτός αν δεν ενήργησαν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους και θεμελιώνεται σε βάρος τους ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 542

Εφαρμογή και στον Άρειο Πάγο και στα υπόλοιπα δικαστήρια

1. Οι διατάξεις των άρθρων 533-541 εφαρμόζονται ανάλογα και από τον Άρειο Πάγο, όταν αυτός απαλλάσσει εκείνον που καταδικάσθηκε ή παραπέμφθηκε για κακούργημα ή πληημέλημα.

2. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται επίσης από τα στρατιωτικά και γενικά τα έκτακτα δικαστήρια.

Άρθρο 543

Εφαρμογή και υπέρ των αλλοδαπών

Οι διατάξεις των άρθρων 533-542 εφαρμόζονται και υπέρ των αλλοδαπών, αν στην πατρίδα τους αναγνωρίζεται παρόμοιο δικαίωμα αποζημίωσης για τους Έλληνες υπηκόους, και το γεγονός αυτό ανακοινώθηκε με γνωστοποίηση του Υπουργείου Δικαιοσύνης καταχωρισμένη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 544

Στις διατάξεις των άρθρων 533-542 ως δικαστήριο και απόφαση νοούνται και τα ποινικά συμβούλια και τα βουλεύματά τους.

Άρθρο 545

Σε περίπτωση μεταγενέστερης αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης λόγω επανάληψης της διαδικασίας κατά εκείνου που είχε αθωάθηκε αμετάκλητα, αυτοί που εισέπραξαν την αποζημίωση είναι υποχρεωμένοι να την επιστρέψουν προς το Δημόσιο, το οποίο μπορεί να την εισπράξει κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..»

Άρθρο 27

1. Διαγράφονται από το ποινικό μητρώο οι ποινές που έχουν επιβληθεί για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής, έως την έναρξη της ισχύος του ν. 2510/1997, σε στρατεύσιμους που αρνήθηκαν τη στρατιωτική υπηρεσία επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις, εφόσον οι στρατεύσιμοι αυτοί εξέτισαν με οποιονδήποτε τρόπο την ποινή που τους επιβλήθηκε ή εξήλθαν των φυλακών με απόλυτη υπό όρους. Η διαγραφή από το ποινικό μητρώο διενεργείται είτε αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία η οποία το τηρεί είτε ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου προς την υπηρεσία αυτή. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το λόγο της ποινικής καταδίκης, ακολουθείται η διαδικασία των άρθρων 18 έως 22 του παραπάνω νόμου.

2. Τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου δεν υποχρεούνται να προσκομίσουν πιστοποιητικό εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεών τους, όπου αυτό κατά νόμο απαιτείται για το διορισμό τους ή άλλη απασχόλησή τους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Άρθρο 28

1. Στο άρθρο 56 του Ποινικού Κώδικα προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Εκείνος που καταδικάσθηκε σε ποινή φυλάκισης για οφειλές προς το Δημόσιο ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και έχει υπερβεί το εβδομηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του, μπορεί να εκτίσει την ποινή ή το υπόλοιπο της ποινής στην κατοικία του, αφού υποβάλει σχετική δήλωση στην εισαγγελία του δικαστηρίου που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση. Στην περίπτωση αυτή υποχρεούται να εμφανίζεται κάθε μήνα στο αστυνομικό τμήμα της περιφέρειάς του. Αν παραλείψει την υποχρέωσή του αυτή, η έκτιση της ποινής συνεχίζεται κατά τις γενικές διατάξεις.»

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Τα παραπάνω όρια για την υπό όρο απόλυτη, αν πρόκειται για άτομα που πάσχουν από θανατηφόρο νόσο, μειώνονται στο μισό.»

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του ν. 2854/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 του παρόντος νόμου διέπουν τις διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται μετά την έναρξη ισχύος του. Οι διατάξεις του άρθρου 6 εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς υποθέσεις.»

Άρθρο 29

1. Στο άρθρο 115 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1997) προστίθεται παράγραφος 3 και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου αναριθμούνται σε παραγράφους 4 και 5. Η νέα παράγραφος 3 έχει ως εξής:

«3. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και όταν αντικείμενο της διαφοράς είναι ομοειδείς απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που στηρίζονται σε όμοια, κατά τα ουσιώδη στοιχεία της, ιστορική και νομική βάση και συγχρόνως το δικαστήριο έχει αρμοδιότητα για καθένα από τα πρόσωπα κατά των οποίων στρέφεται η κοινή προσφυγή ή αγωγή.»

Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 133 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Οι διάδικοι μπορούν σε κάθε περίπτωση να συμφωνήσουν με δήλωση που υπογράφουν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους ότι δεν θα παραστούν κατά την εκφώνηση. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξουσίους. Η δήλωση αυτή παραδίδεται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή, σε περίπτωση κοινής δήλωσης, από έναν τουλάχιστον πληρεξούσιο δικηγόρο στον αρμόδιο γραμματέα το αργότερο την παραμονή της δικασίμου και σημειώνεται αμέσως στο πινάκιο. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης οι διάδικοι δεν κλητεύονται κατά τη νέα δικαίσμο.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 204 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο πρόεδρος του αρμόδιου τμήματος ή ο οριζόμενος από αυτόν δικαστής μπορεί, με την κατάθεση της αίτησης, να εκδώσει προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση. Η προσωρινή διαταγή ισχύει έως την έκδοση της απόφασης για την αίτηση αναστολής και μπορεί να ανακληθεί ακόμη και αυτεπαγγέλτως από τον πρόεδρο του τμήματος ή το αρμόδιο για την αναστολή δικαστήριο.»

4. Η αληθής έννοια της διάταξης υπό στοιχείο ζε της παραγράφου 2 του άρθρου 285 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με την οποία διατηρείται σε ισχύ η παράγραφος 4 του άρθρου 28 του ν. 2579/1998, είναι ότι εξακολουθούν να ισχύουν και ως προς το Δημόσιο, όπως και ως προς τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι διατάξεις των άρθρων 11 του κανονιστικού διατάγματος της 26.6/10.7.1944 «Περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου» και 22 παρ. 4 του ν. 1868/1989.

5. Στις περιπτώσεις στις οποίες κατά το άρθρο 12 παράγραφος 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας προβλέπεται παραπομπή στο αρμόδιο δικαστήριο, αν πριν από την έναρξη ισχύος της διάταξης αυτής απορρίφθηκε ένδικο βοήθημα ή μέσο ως απαράδεκτο λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας ή αρμοδιότητας του δικαστηρίου και στο μεταξύ είχε παρέλθει η προθεσμία προσφυγής στο αρμόδιο δικαστήριο, παρέχεται προθεσμία τεσσάρων μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την άσκηση του ένδικου βοηθήματος ή μέσου ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

Άρθρο 30

Στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστα-

σης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 39 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν ο δικαστικός λειτουργός που ζητεί τον αναδιορισμό του είχε δεκαπενταετή τουλάχιστον προϋπηρεσία, ο περιορισμός των πέντε χρόνων για την αίτηση αναδιορισμού δεν ισχύει. Το αρμόδιο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αν αποφανθεί, κατά την παράγραφο 3, υπέρ του αναδιορισμού του ενδιαφερομένου, μπορεί να αποφασίσει την προαγωγή του μέχρι το πολύ στο βαθμό στον οποίο έχουν προαχθεί νεότεροί του, εφόσον ο αναδιοριζόμενος έχει τα προς τούτο ουσιαστικά προσόντα.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 81 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η Αετοίστη Αθηνών και Λαμίας, τις Εισαγγελίες Εφετών Αθηνών και Λαμίας και τα περιφερειακά πρωτοδικεία και εισαγγελίες πρωτοδικών των Εφετείων Αθηνών και Λαμίας».

3. Στην τέταρτη υποπαραγράφο της παραγράφου 4 του άρθρου 97 μετά τη φράση «ως πλησιέστερα εφετεία θεωρούνται» προστίθεται η φράση «για το Εφετείο Λαμίας το Εφετείο Αθηνών».

4. Στο τέλος της πέμπτης υποπαραγράφου της παραγράφου 4 του άρθρου 97 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης του πειθαρχικού συμβουλίου του Διοικητικού Εφετείου Πατρών, οι ενώπιον αυτού εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις παραπέμπονται προς εκδίκαση στο πειθαρχικό συμβούλιο του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.»

5. Η έννομη κατάσταση η οποία ανέκυψε ύστερα από την απόφαση 79/2001 του Εετού Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία ακυρώθηκε το π.δ. 163/30.7.1999 (ΦΕΚ 158 Αε) «Ιδρυση Εφετείου Λαμίας», πρέπει να ρυθμισθεί μέσα σε ένα τρίμηνο από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με την έκδοση νέου προεδρικού διατάγματος, που είτε θα ανακαλεί το ιδρυτικό του Εφετείου Λαμίας διάταγμα είτε θα το τροποποιεί είτε θα επανιδρύει το Εφετείο. Στο τρίμηνο δεν υπολογίζεται ο χρόνος έκφρασης γνώμης από τον Άρειο Πάγο, σύμφωνα με το ν. 1756/1988, ούτε ο χρόνος επεξεργασίας του νέου προεδρικού διατάγματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Το Εφετείο Λαμίας θα εξακολουθεί να λειτουργεί και να παρέχει απρόσκοπτα έννομη προστασία στο μεταβατικό χρονικό διάστημα έως την έκδοση νέου προεδρικού διατάγματος. Οι ως τώρα πράξεις του Εφετείου Λαμίας παραμένουν έγκυρες.

Άρθρο 31

1. Η διάταξη υπό στοιχείο αε της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 885/1971 τροποποιείται ως προς το όριο ηλικίας για το διορισμό σε κενή οργανική θέση ιατροδικαστή και ως όριο ορίζεται το 50ό έτος.

2. Η επί πενταετία άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος, που ορίζεται ως τυπικό προσόν διορισμού σε θέση ιατροδικαστή από τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2266/1952 (ΦΕΚ 301 Αε), καταργείται.

3. Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Πενταμελές Υπηρεσιακό Συμβούλιο με τίτλο «Πρωτοβάθμιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο Ιατροδικαστών», το οποίο επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων υπηρεσιακής και πειθαρχικής κατάστασης των ιατροδικαστών και διενεργεί τις διαδικα-

στικές πράξεις επιλογής, που είναι κατά νόμο αναγκαίες για το διορισμό τους.

Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο Ιατροδικαστών συγκροτείται από τα εξής μέλη:

α) Τον Γενικό Διευθυντή Διοικητικής Υποστήριξης Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως Πρόεδρο.

β) Δύο (2) Ιατροδικαστές Ααε τάξης των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών, οι οποίοι υπηρετούν στην έδρα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και

γ) Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των ιατροδικαστών, με Ααε βαθμό.

Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται ως αναπληρωτής του Προέδρου ένα από τα τακτικά μέλη του Συμβουλίου. Σε περίπτωση που προεδρεύει ο αναπληρωτής του Προέδρου, συμμετέχει ως μέλος ο αναπληρωτής του προεδρεύοντος. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζεται ως Εισηγητής του Συμβουλίου ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοίκησης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο του Τμήματος Διοίκησης Προσωπικού, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Υπηρεσιακό Συμβούλιο διενεργεί διαδικαστικές πράξεις επιλογής ιατροδικαστών, οπότε ορίζεται ως Εισηγητής ιατροδικαστής Ααε τάξεως.

Άρθρο 32

Στον Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Το άρθρο 4 τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Η διάταξη της παραγράφου 2 καταργείται από την έναρξη της ισχύος της και οι επόμενες παράγραφοι 3 και 4 αναριθμούνται ως παράγραφοι 2 και 3 αντίστοιχα.

β) Στη νέα παράγραφο 2 προστίθεται περίπτωση θεώρησης: «θ) Σαλαμίνας» και αντικαθίσταται η περίοδος «αλλά μόνον εφόσον καλούνται ... αν νοσηλεύονται» ως εξής:

«αλλά μόνον εφόσον καλούνται να υπογράψουν τις συμβολαιογραφικές πράξεις στην οικία, στο κατάστημα ή στο γραφείο ενός των δικαιοπρακτούντων ή των αντιπροσώπων τους ή στο χώρο νοσηλείας, αν νοσηλεύονται, ή κράτησης, αν κρατούνται, ή στο κατάστημα τράπεζας ή άλλου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ή οργανισμού.»

2. Από το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 διαγράφονται οι λέξεις «το όνομα του πατέρα και της μητέρας».

3. Μετά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 18 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν οι κενούμενες θέσεις είναι μόνο δύο, η μία καλύπτεται με μετάθεση και η άλλη με διαγωνισμό, ενώ αν υπάρχει μία μόνο κενή θέση, αυτή καλύπτεται με μετάθεση ή διαγωνισμό εκ περιτροπής με αφετηρία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος τη μετάθεση.»

4. Από την παράγραφο 1 του άρθρου 20 διαγράφονται οι λέξεις «ή εκείνος που είχε την ιδιότητα του συμβολαιογράφου για μία τουλάχιστον διετία και την απέβαλε λόγω παραίτησης» και αντ' αυτών τίθεται: «ή εκείνος που έχει ή είχε την ιδιότητα του συμβολαιογράφου».

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση συμβολαιογράφος δύναται μετά από

επιτυχία σε διαγωνισμό να διορίζεται σε άλλη θέση συμβολαιογράφου ανεξαρτήτως ηλικίας.»

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 37 τροποποιείται ως εξής:

«4. Συμβολαιογράφος που έχει παραιτηθεί για να συμμετάσχει ως υποψήφιος σε βουλευτικές εκλογές, σε περίπτωση είτε μη εκλογής του ή έκπτωσης μετά από απόφαση του Εκλογοδικείου είτε εκλογής του και λήξης της βουλευτικής του θητείας, επαναδιορίζεται με αίτησή του στην ίδια ειρηνοδικειακή περιφέρεια. Αν η θέση του έχει στο μεταξύ καλυφθεί, ο επαναδιορισμός γίνεται σε υπεράριθμη προσωποπαγή θέση, που καταργείται αυτοδικαίως όταν ο επαναδιορισμένος αποχωρήσει. Στην περίπτωση επαναδιορισμού παραδίδεται στον επαναδιορισθέντα συμβολαιογράφο το προσωπικό του αρχείο.»

7. Το άρθρο 119 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1 διαγράφονται οι λέξεις «μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη σύνταξη του συμβολαίου» και αντ' αυτών τίθεται «εντός του πρώτου δεκαήμερου του επόμενου από την υπογραφή του συμβολαίου μήνα».

β) Στο τέλος της παραγράφου 2 προστίθενται δύο εδάφια ως εξής:

«Τίτλο για τη βεβαίωση και την είσπραξη των απαιτήσεων αυτών αποτελεί η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, η οποία είναι πλήρως αιτιολογημένη και καθορίζει επακριβώς το εισπρακτέο ποσό από καθυστερούμενες οφειλές και τόκους κατά τη χρονική περίοδο στην οποία αντιστοιχούν, σύμφωνα με τις εκθέσεις ελέγχου των αρμόδιων οργάνων του Συλλόγου. Για τις επιδόσεις και την εκτέλεση χρησιμοποιούνται αρμόδιοι κατά τόπο δικαστικοί επιμελητές, που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου.»

γ) Η παράγραφος 3 καταργείται, οι παράγραφοι 4 και 5 αριθμούνται ως παράγραφοι 3 και 4, αντίστοιχα, ενώ η νέα παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η παρά την προηγούμενη όχληση εκ μέρους του οικείου Συλλόγου σκόπιμη και αδικαιολόγητη παρακράτηση από το συμβολαιογράφο δικαιωμάτων από συμβόλαια των άρθρων 115, 117 και 118 του παρόντος πέραν των τριών μηνών τιμωρείται κατά τις διατάξεις περί υπεξιάρεσης του Ποινικού Κώδικα (άρθρο 375).»

8. Το άρθρο 120 τροποποιείται ως εξής:

α) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Από τον ίδιο λογαριασμό, κατόπιν αποφάσεων της Συντονιστικής Επιτροπής, καλύπτονται τα έξοδα για τη λειτουργία των σεμιναρίων επιμόρφωσης, για την έκδοση περιοδικών, βιβλίων ή εντύπων συμβολαιογραφικού ενδιαφέροντος, για τη διοργάνωση πανελλήνων και διεθνών συνεδρίων που αφορούν τη συμβολαιογραφία, καθώς και τα έξοδα δημιουργίας, λειτουργίας και συντήρησης εξειδικευμένης τράπεζας νομικών πληροφοριών για τους συμβολαιογράφους.»

β) Προστίθεται παράγραφος 5 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«5. Στους υπαλλήλους του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσων συνεχίζεται να καταβάλλεται από 1.1.1997 το επίδομα που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 23 παρ. 3 του ν. 1868/1989. Το επίδομα τούτο ορίζεται από 1.1.1997 σε δεκαπέντε τριακοστά και από 1.1.2000

σε δέκα τριακοστά των αποδοχών κάθε υπαλλήλου που προβλέπονται κάθε φορά από το ισχύον μισθολόγιο, συμψηφιζομένης της προσωπικής διαφοράς. Εκκρεμείς δίκες για το αντικείμενο αυτό, για τις οποίες δεν εκδόθηκε αμετάκλητη δικαστική απόφαση, καταργούνται.»

9. Στην παράγραφο 1 υπό στοιχείο αα του άρθρου 121 ο αριθμός 1 αντικαθίσταται με τον αριθμό 3.

10. Το άρθρο 128 τροποποιείται ως εξής:

α) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Το αρχείο συμβολαιογράφου που αποχώρησε κατά οποιονδήποτε τρόπο ή απεβίωσε παραδίδεται στο αρχειοφυλακείο του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου. Σε πόλεις όπου δεν λειτουργεί αρχειοφυλακείο ή λειτουργεί και αυτό δεν επαρκεί, κατά την κρίση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, να στεγάσει και άλλα αρχεία συμβολαιογράφων, ισχύουν τα ακόλουθα:»

β) Στην αρχή της παραγράφου 4 ανάμεσα στις λέξεις «κατά την οποία» και «διοριστεί» τίθενται οι λέξεις «είναι διορισμένος ή».

11. Στο άρθρο 152 διαγράφονται οι λέξεις «έξι μηνών» και τίθενται οι λέξεις «δύο ετών».

12.a) Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, σύμφωνα με το άρθρο 154 του Κώδικα Συμβολαιογράφων ή με το άρθρο δεύτερο του ν. 2830/2000, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, γίνονται δεκτές εφόσον συντρέχουν οι υπόλοιπες προϋποθέσεις των άρθρων αυτών, έστω και αν η μετάθεση σε άλλη ειρηνοδικειακή περιφέρεια συνεπάγεται παράλληλα και ταυτόχρονη μεταφορά της έδρας σε άλλο δήμο αυτής, είτε μόνο μεταφορά της έδρας σε άλλο δήμο της ίδιας ειρηνοδικειακής περιφέρειας. Η διάρκεια ισχύος της Επιτροπής του άρθρου δεύτερου του ν. 2830/2000 παρατείνεται μέχρι να επανεξετάσει όλες τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί.

β) Η έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 2830/2000 είναι ότι οι θέσεις που κατείχαν οι συμβολαιογράφοι οι οποίοι μετατέθηκαν με αίτησή τους κατά τη διάταξη αυτή καταργήθηκαν.

Άρθρο 33

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 του ν. 1093/1980 τροποποιείται ως εξής:

«3. Από το μέρος της δικηγορικής αμοιβής που παρακρατείται από τον οικείο Σύλλογο κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ποσοστό καθοριζόμενο εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και πάντως όχι ανώτερο του 5% παραμένει στο Ταμείο του Συλλόγου προς κάλυψη των εξόδων διαχείρισης του οικείου λογαριασμού.»

2.a) Συνιστάται στους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, κατά τις κείμενες διατάξεις, ειδικός λογαριασμός με την ονομασία «ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ», με σκοπό τη χορήγηση από τους πόρους της υπό στοιχείο για διάταξης της παρούσας παραγράφου χρηματικών παροχών, εφάπαξ ή περιοδικά, δανείων πάσης φύσεως και χρηματοπιστωτικών διευκολύνσεων στους νέους δικηγόρους που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα των παραπάνω Δικηγορικών Συλλόγων, για την αντιμετώπιση πάσης φύσεως επαγγελματικών δαπανών και τη γενικότερη ενίσχυσή τους κατά την έναρξη και το αρχι-

κό στάδιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

β) Ο παραπάνω λογαριασμός είναι αυτοτελής έναντι του Ταμείου Συνεργασίας που έχει συσταθεί βάσει των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 723/1977 και η διαχείρισή του ανατίθεται στα Διοικητικά Συμβούλια των παραπάνω Δικηγορικών Συλλόγων. Οι δικαιούχοι των παροχών του παρόντος ειδικού λογαριασμού δύνανται να λαμβάνουν σωρευτικά και τις προερχόμενες από το Ταμείο Συνεργασίας παροχές, εφόσον πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις.

γ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη των Διοικητικών Συμβουλίων των παραπάνω Δικηγορικών Συλλόγων, καθορίζονται οι πόροι του παρόντος ειδικού λογαριασμού, η διαδικασία εισροής των παραπάνω πόρων στον παρόντα ειδικό λογαριασμό, καθώς και οι δικαιούχοι και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να προστίθενται και νέοι πόροι πλέον των ανωτέρω προβλεπομένων. Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι δεν μπορούν να είναι δικηγόροι οι οποίοι έχουν χρόνο άσκησης δικηγορίας πάνω από επτά έτη.

Άρθρο 34

Στο ν. 2472/1997 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Η περίπτωση για της παραγράφου 2 του άρθρου 7 τροποποιείται ως εξής:

«γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου, καθώς και για την εν γένει διεξαγωγή δίκης ή πειθαρχικής διαδικασίας.»

2. Η περίπτωση εως της παραγράφου 2 του άρθρου 7 τροποποιείται ως εξής:

«ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε αα) για λόγους εθνικής ασφάλειας είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας είτε γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας ή για την άσκηση δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών.»

3. Η περίπτωση αας της παραγράφου 1 του άρθρου 7Α, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 8 παράγραφος 4 του ν. 2819/2000, τροποποιείται ως εξής:

«α) Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται με τη σχέση εργασίας ή έργου ή με την παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 11 τροποποιείται ως εξής:

«4. Με απόφαση της Αρχής η υποχρέωση ενημέρωσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου, μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, εφόσον η σύλλογη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.»

5. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 19 προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Η Αρχή μπορεί να συνεδριάζει και σε τμήματα, συντι-

θέμενα από τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη. Ο κανονισμός λειτουργίας της ρυθμίζει περαιτέρω τη σύνθεση, τους όρους λειτουργίας των τμημάτων και την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ ολομέλειας και τμημάτων. Αποφάσεις των τμημάτων μπορεί να τροποποιούνται ή ανακαλούνται από την ολομέλεια.»

6. Στο άρθρο 19 προστίθεται παράγραφος 7α ως εξής:

«7.α. Σε περίπτωση που η προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιβάλλει την άμεση λήψη απόφασης, ο Πρόεδρος μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, να εκδίδει διαταγή για άμεση οικική ή μερική αναστολή της επεξεργασίας ή της λειτουργίας του αρχείου. Η διαταγή ισχύει μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης από την Αρχή. Την παραπάνω αρμοδιότητα έχει και η Αρχή, όταν επιλαμβάνεται του θέματος.»

7. Η παράγραφος 9 του άρθρου 19 συμπληρώνεται με τα ακόλουθα εδάφια:

«Σε κάθε δίκη που αφορά απόφαση της Αρχής διάδικος είναι η ίδια, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρο. Η παράσταση στο δικαστήριο γίνεται είτε δια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είτε από μέλος της Αρχής, τακτικό ή αναπληρωματικό, ή ελεγκτή, που είναι δικηγόρος και ενεργεί με εντολή του Προέδρου χωρίς αμοιβή.»

Άρθρο 35

1. Το εδάφιο ββαε της υπό στοιχείο ααε διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 2236/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 2521/1997, τροποποιείται ως εξής:

«Έχουν συμπληρώσει το εικοστό έβδομο (27ο) και δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό (40ό) έτος της ηλικίας τους την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο προκηρύσσεται ο διαγωνισμός.»

2. Στην υπό στοιχείο ββαε διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 2 του ν. 2236/1994, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 22 παρ. 2 του ν. 2521/1997, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση που ο αριθμός των επιτυχόντων είναι μικρότερος από τον αριθμό των θέσεων που αναφέρονται στην προκήρυξη, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη δημοσίευση των οριστικών αποτελεσμάτων, γίνεται ανακατανομή των θέσεων της ίδιας κατεύθυνσης.»

3. Το πρώτο εδάφιο της υπό στοιχείο ααε διάταξης της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 2236/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 3 περίπτωση ιηα του ν. 2408/1996, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εκπαιδευόμενοι κατά την πρώτη και δεύτερη φάση της εκπαίδευσης στη Σχολή λαμβάνουν από 1.1.2002 αποδοχές ίσες προς το ήμισυ των συνολικών αποδοχών του παρέδρου πρωτοδικείου, όπως αυτές προσδιορίζονται με το ν. 2521/1997. Οι αποδοχές αυτές εξακολουθούν να καταβάλλονται σε όσους από αυτούς ολοκλήρωσαν με επιτυχία το πρόγραμμα εκπαίδευσης έως τη δημοσίευση του διατάγματος διορισμού τους ως δικαστικών λειτουργών.»

Άρθρο 36

1. Το πρώτο εδάφιο των υπό στοιχείο δαε διατάξεων

της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν. 2408/1996, όπως αντικαταστάθηκαν από την παράγραφο 15 του άρθρου 3 του ν. 2479/1997, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας είναι επταμελές. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διορίζει τον πρόεδρο και τα έξι μέλη του και αναθέτει στον πρόεδρο ή ένα από τα μέλη ή σε τρίτον καθήκοντα διευθύνοντος συμβούλου.»

2. Στο τέλος του ββαε εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 49 του ν. 2721/1999 προστίθεται φράση «εκτός από το ωράριο υπηρεσίας που ορίζεται οκτάωρο».

3. Η επιλογή του προσωπικού του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας διενεργείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατά ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 9 του ν. 2734/1999, σχετικά με την πρόσληψη Ειδικών Φρουρών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Για το προσωπικό του κλάδου αυτού, τα θέματα που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του ν. 2734/1999 ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Στο τέλος του εδαφίου 1 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971 «περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (Τ.Α.Χ.ΔΙ.Κ.)», όπως αυτό ισχύει σήμερα, προστίθεται περίπτωση ιββαε ως ακολούθως:

«ιβ) για την προμήθεια μηχανοκίνητων μέσων για τις ανάγκες των Δικαστικών Υπηρεσιών.»

5. Για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης συνιστάται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ένα κοινό Υπηρεσιακό Συμβούλιο με έδρα την Αθήνα.

Άρθρο 37

Η ισχύς των διατάξεων του Κεφαλαίου Ααε του παρόντος νόμου αρχίζει μετά πέντε (5) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και των διατάξεων του Κεφαλαίου Ββαε από τη δημοσίευσή στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ειδικά η ισχύς της διάταξης της παραγράφου 3 του άρθρου 35 αρχίζει από 1.1.2002.

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2001

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Β. Παπανδρέου

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΠ.-ΑΘ. Τσοχατζόπουλος

Γ. Παπαντωνίου

ΜΙΧ. Σταθόπουλος

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΜΙΧ. Χρυσοχοΐδης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Επιτάχυνση της τακτικής διαδι - κασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Επήσια δαπάνη ύψους 3.700.000 δρχ. ή 10.858,40 ΕΥΡΩ περίπου, που αναλύεται ως εξής:

a. 1.850.000 δρχ. ή 5.429,20 ΕΥΡΩ από την αποζημίωση του Προέδρου, των μελών, του εισηγητή και του Γραμματέα του συνιστώμενου Πρωτοβάθμιου Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ιατροδικαστών. (άρθρο 31 παρ.3)

β. 1.850.000 δρχ. ή 5.429,20 ΕΥΡΩ από την αποζημίωση του Προέδρου, των μελών, του εισηγητή και του Γραμματέα του συνιστώμενου κοινού υπηρεσιακού συμβουλίου για την εξέταση των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικής διαδικασίας του προσωπικού όλων των Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης με αντίστοιχη αποτροπή δαπάνης των οικείων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. (άρθρο 36 παρ.5).

2. Επήσια δαπάνη ύψους 250 εκατ. δρχ. ή 733.675,72 ΕΥΡΩ περίπου από τον επαναπροσδιορισμό των αποδοχών των εκπαιδευομένων στην Εθνική Σχολή Δικαστών. Το ακριβές ποσό της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από τον αριθμό των εκπαιδευομένων κατ' έτος στην ανωτέρω Σχολή. (άρθρο 35 παρ.

3) 3. Εφάπαξ δαπάνη σε κάθε περίπτωση επιλογής του προσωπικού του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης, το ύψος της οποίας εξαρτάται από τον αριθμό των υποψηφίων και των συνεδριάσεων της επιτροπής επιλογής. Εκτιμάται πάντως ότι η εν λόγω δαπάνη θα ανέρχεται στο ποσό των 5.000.000 δρχ. ή 14.673,51 ΕΥΡΩ περίπου. (άρθρο 36 παρ.3)

4. Επήσια δαπάνη από:

i) τη διεύρυνση των δικαιούχων αποζημίωσης λόγω καταδίκης ή προσωρινής κράτησης και μετέπειτα αθώωσης,

ii) τον περιορισμό των περιπτώσεων κατά τις οποίες δεν υφίσταται αξίωση αποζημίωσης για την προαναφέρομενη αιτία,

iii) τον υπολογισμό της ανωτέρω αποζημίωσης κατ' αποκοπή ημερησίως και τη θέσπιση κατωτάτου ορίου (3.000 δρχ) σε αυτήν. (άρθρο 26)

5. Ενδεχόμενη επήσια δαπάνη από τυχόν:

i) αναπροσαρμογή του κατωτάτου ορίου της αποζημίωσης, που επιδικάζεται σε καταδικασθέντες ή κρατηθέντες προσωρινά που αθωώνονται μετέπειτα, (άρθρο 26)

ii) τον αναδιορισμό περισσότερων δικαστικών λειτουργών με δεκαπενταετή προϋπηρεσία, μετά την κατάργηση του περιορισμού της πενταετούς αποχής από τα καθήκοντά τους και από την παροχή της δυνατότητας προαγωγής των αναδιοριζομένων στο βαθμό που έχουν προαχθεί οι νεότεροί τους, (άρθρο 30)

iii) τον καθορισμό του ωραρίου εργασίας του προσωπικού εξωτερικής φρούρησης των καταστημάτων κράτησης σε αριθμό ωρών μεγαλύτερο των 37 ½ εβδομαδιαίων. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. (άρθρο 36 παρ.2)

Οι δαπάνες των ανωτέρω υπό στοιχεία 1-5 παραγράφων θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

6. Επήσια απώλεια εσόδων από τη μη είσπραξη τελών κ.λπ. λόγω του περιορισμού σε μία των δύο φάσεων διεξαγωγής της δίκης (πριν και μετά την έκδοση της προδικαστικής απόφασης) κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον των πολιτικών διακαστηρίων. (Κεφάλαιο Αα).

7. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων εξαιτίας του περιορισμού της υποχρέωσης επιστροφής στο Δημόσιο της αποζημίωσης που εισπράττουν οι αρχικά αθωαθέντες, μόνο στην περίπτωση έκδοσης αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης. (άρθρο 26)

Οι ανωτέρω απώλειες εσόδων θα αναπληρωθούν από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

B. Επί του προϋπολογισμού της «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ» Α.Ε (Ν.Π.Ι.Δ. επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Ενδεχόμενη επήσια δαπάνη ύψους 21.000.000 δρχ. ή 61.628,76 ΕΥΡΩ περίπου στην περίπτωση ανάθεσης καθηκόντων διευθύνοντος συμβούλου της εταιρίας σε άλλο, πλην του προέδρου, μέλος του Δ.Σ. ή σε τρίτο. (άρθρο 36 παρ.1)

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις προϋπολογισμού της ανωτέρω εταιρίας.

Γ. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενο από το Π.Δ.Ε.)

Δαπάνη σημαντικού ύψους από τη χρηματοδότηση της προμήθειας μηχανοκίνητων μέσων για τις ανάγκες των Δικαστικών Υπηρεσιών. (άρθρο 36 παρ.3)

Η ανωτέρω δαπάνη θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ..

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2001

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Παπαντωνίου

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

M. Σταθόπουλος

Αριθμ. 40/ 2/2001

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης
«Επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των**

πολιτικών δικαστηρίων και λοιπές δικονομικές και συναφείς ρυθμίσεις»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις των Κωδίκων Πολιτικής Δικονομίας, Ποινικής Δικονομίας, Διοικητικής Δικονομίας, Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, Συμβολαιογράφων και του Ποινικού Κώδικα. Επίσης ρυθμίζονται θέματα δικηγόρων της ιατροδικαστικής υπηρεσίας της Εθνικής Σχολής Δικαστών κ.λπ.. Ειδικότερα προβλέπονται τα ακόλουθα:

I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Αω

Τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.) με σκοπό την επιτάχυνση της τακτικής διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων. Μεταξύ άλλων προβλέπονται και τα εξής:

1. a. Προσδιορίζεται η έννοια της φράσης «πρώτη συζήτηση», που αναφέρεται στις επί μέρους διατάξεις του Κ.Πολ.Δ.. Με τον όρο αυτό νοείται η μία και μοναδική συζήτηση της υπόθεσης, καταργουμένων τοιουτοτρόπως των πολλών φάσεων της διεξαγωγής της τακτικής διαδικασίας.

β. Προσαρμόζονται προς τα ανωτέρω οι ρυθμίσεις των άρθρων 224 και 226 του Κ.Πολ.Δ..

2. Καταργείται η δυνατότητα του δικαστηρίου για συμψηφισμό των δικαστικών εξόδων μεταξύ των διαδίκων, η οποία διατηρείται μόνο στις περιπτώσεις διαφορών μεταξύ συζύγων ή συγγενών εξ αίματος έως και του δεύτερου βαθμού.

3. Ανακαθορίζονται οι προθεσμίες για την κατ' άρθρο 214 Α του Κ.Πολ.Δ. «εξώδικη επίλυση της διαφοράς», όρο που αντικαθιστά τη φράση «συμβιβαστική επίλυση διαφοράς» και προβλέπεται ότι οι διάδικοι μπορεί να συναντώνται προς τούτο και στα γραφεία του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

4. Ανακαθορίζονται επίσης οι προθεσμίες για την κοινοποίηση της αγωγής στον εναγόμενο, την κλήτευση των διαδίκων, την κατάθεση των προτάσεων και αποδεκτικών μέσων των διαδίκων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και για την αμοιβαία αντίκρουση των εν λόγω προτάσεων.

5. Προβλέπεται ότι στην περίπτωση αναβολής της συζήτησης που γίνεται μόνο μία φορά και εφόσον συντρέχει σπουδαίος, κατά την κρίση του δικαστηρίου, λόγος επιδικάζεται σε βάρος του αιτούντος την αναβολή, κατόπιν αιτήσεως του αντιδίκου του, δικαστική δαπάνη ίση προς το τριπλάσιο του ελάχιστου ορίου αμοιβής για την παράσταση προς συζήτηση.

6. Ορίζονται οι προθεσμίες για: i) την κλήτευση των διαδίκων και την κατάθεση σχετικών σημειωμάτων στην περίπτωση επανάληψης της συζήτησης και ii) την άσκηση ανταγωγής.

7. Προβλέπεται ότι: i) η συζήτηση της ανταγωγής είναι παραδεκτή στην περίπτωση απουσίας ή μη νόμιμης παράστασης του ενάγοντος, μόνο εφόσον οι σχετικές προτάσεις έχουν επιδοθεί σε αυτόν εντός της οριζόμενης προθεσμίας και ii) τα μέσα επίθεσης και άμυνας μπορεί να προβάλλονται παραδεκτά, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, μέχρι και τη συζήτηση της υπόθεσης.

8. a. Επεκτείνεται και στις υποθέσεις αρμοδιότητας όλων των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων, η διαδικασία για

- τη συζήτηση και τη διεξαγωγή της δίκης, που εφαρμόζεται σήμερα ενώπιον των μονομελών πρωτοδικείων και ειρηνοδικείων.

β. Ορίζεται ότι αν κατά τη συζήτηση της υπόθεσης δεν εμφανιστεί ή δεν λάβει νόμιμα μέρος κάποιος από τους διαδίκους, μολονότι κλήθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι.

γ. Προβλέπεται ότι το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση με βάση τα νόμιμα αποδεικτικά μέσα. Συμπληρωματικά μπορεί να λαμβάνονται υπόψη αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου κατά την ελεύθερη κρίση του δικαστηρίου.

9. a. Αναπροσαρμόζεται από 120.000 δρχ. σε 2.000.000 δρχ. η αξία του αντικειμένου των συμβάσεων και συλλογικών πράξεων που δεν μπορούν να αποδειχθούν με μάρτυρες.

β. Καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 407 και 408 του Κ.Πολ.Δ., που επιβάλλουν στους μάρτυρες να δηλώνουν τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις.

γ. Παρέχεται στο μάρτυρα, ο οποίος έχει υποχρέωση να ορκιστεί πριν από την εξέτασή του, η δυνατότητα επιλογής θρησκευτικού ή πολιτικού όρκου με τον καθοριζόμενο τύπο.

10. a. Καθορίζονται προθεσμίες για την κλήτευση των διαδίκων στη συζήτηση των ενδίκων μέσων, για τα οποία δεν προβλεπόταν ειδική προθεσμία.

β. Προβλέπεται ότι η συζήτηση της ανακοπής προχωρεί κανονικά και στην περίπτωση που εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή δεν εμφανιστεί ή δεν μετέχει νόμιμα στη διαδικασία.

11. a. Τροποποιούνται οι προθεσμίες για την κοινοποίηση: i) στον εφεσίβλητο του δικόγραφου με τους πρόσθετους λόγους έφεσης και ii) στον εκκαλούντα της αντέφεσης, πράξεις που διενεργούνται πριν από τη συζήτηση της έφεσης.

β. Ορίζεται ως υποχρεωτική η προφορική συζήτηση, στην περίπτωση που η έφεση ασκείται από διάδικο ο οποίος δικάστηκε σαν να ήταν παρών.

γ. Προσδιορίζονται οι συνέπειες της ερημοδικίας των διαδίκων στην κατ' έφεση δίκη.

δ. Προβλέπεται ότι στην περίπτωση που κρίνεται βάσιμος ο λόγος της έφεσης, η προσβαλλόμενη απόφαση εξαφανίζεται και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο κρατεί την υπόθεση και τη δικάζει κατ' ουσίαν.

12. Ορίζεται ότι η αναίρεση απορρίπτεται, με διάταξη του συμβουλίου, χωρίς κλήτευση των διαδίκων και χωρίς πρόταση του εισαγγελέα, ματαιούμενης της συζήτησης της υπόθεσης, στην περίπτωση ομόφωνης αποδοχής σχετικής προφορικής εισήγησης που κρίνει ως απαράδεκτη την αναίρεση ή θεωρεί τους προβαλλόμενους λόγους (αρχικούς και πρόσθετους) ως απαράδεκτους ή προδήλως αβάσιμους. Στην περίπτωση αυτή: i) επιδικάζεται στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.000.000 δρχ. που μπορεί να μειώνεται μέχρι του ποσού των 50.000 δρχ. σε εργατικές υποθέσεις. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον αναιρεσίβλητο δικαστική δαπάνη, εφόσον αυτός είχε καταθέσει προτάσεις, υπολογιζομένης της αμοιβής του πληρεξούσιου δικηγόρου στο μισό του ελάχιστου ορίου και ii) ορίζεται παράβολο 100.000 έως 1.00

προκύπτει η κατάθεση του παραβόλου. Το δικαστήριο, στην περίπτωση που κρίνει παραδεκτή την αίτηση, ακυρώνει τη διάταξη του συμβουλίου και δικάζει την αναίρεση. Στην περίπτωση όμως που απορρίπτει την αίτηση ως απαράδεκτη ή απορρίπτει στο σύνολό της την αναίρεση, διατάσσει συγχρόνως την εισαγωγή του παραβόλου στο δημόσιο ταμείο. Άλλιως το παράβολο επιστρέφεται στον καταθέσαντα.

13. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του Κ.Πολ.Δ. που ρυθμίζουν θέματα ανακοπής και τριτανακοπής (προθεσμίες, περιεχόμενο σχετικών εγγράφων, αναστολή εκτέλεσης και ανάκληση της προσβαλλόμενης απόφασης) και θέματα ειδικών διαδικασιών (γαμικών, μισθωτικών, εργατικών διαφορών, διαφορών διατροφής και επιμέλειας τέκνων και της διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας).

(άρθρα 1 - 22)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Βαε

1. Ορίζεται ότι στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων υπάγεται η εκδίκαση των διαφορών (κυρίων ή παρεπόμενων) από σύμβαση μίσθωσης, καθώς και των διαφορών για παράδοση του μισθίου, εφόσον το συμφωνημένο μηνιαίο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τις 100.000 δρχ..

2. Αίρεται το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και των άυλων μετοχών, που καταχωρίνονται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών, έναντι του δανειστή, που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της μετοχής. Η άρση του απορρήτου αφορά μόνο το χρηματικό ποσό, που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή.

3. Ρυθμίζονται θέματα υιοθεσίας τέκνων και αποζημίωσης όσων καταδικάστηκαν ή κρατήθηκαν προσωρινά και στη συνέχεια αθωώθηκαν. Ειδικότερα, ως προς το θέμα της ανωτέρω αποζημίωσης, προβλέπονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

α. Προσδιορίζονται σαφώς οι δικαιούχοι αποζημίωσης, διευρυνομένων των υφιστάμενων στήμερα περιπτώσεων.

β. Ορίζεται ότι το Δημόσιο δεν υπέχει υποχρέωση για αποζημίωση μόνο στην περίπτωση που εκείνος ο οποίος καταδικάστηκε ή κρατήθηκε προσωρινά έγινε εκ προθεσμεως παραίτιος της καταδίκης ή της προσωρινής κράτησης.

γ. Η προαναφερόμενη αποζημίωση επιδικάζεται κατ' αποκοπή ημερησίως, με αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου, που εξέδωσε την απόφαση για την υπόθεση, ύστερα από σχετική προφορική ή γραπτή αίτηση του αθωωθέντος. Το ύψος της αποζημίωσης αυτής, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη των τριών χιλιάδων (3.000) δρχ. την ημέρα, προσδιορίζεται αφού ληφθεί υπόψη και η οικονομική και οικογενειακή κατάσταση του αθωουμένου.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα αναπροσαρμογής με κ.υ.α. του κατωτάτου ορίου της εν λόγω ημερήσιας αποζημίωσης.

ε. Ορίζεται ότι ο δικαιούχος της αποζημίωσης μπορεί να εγείρει αγωγή στα πολιτικά δικαστήρια, κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, στις περιπτώσεις που αναγνωρίζεται από το ποινικό δικαστήριο μόνο η υποχρέωση για αποζημίωση, χωρίς να επιδικάζεται αποζημίωση ή αν η επιδικασθείσα αποζημίωση κρίνεται από το

δικαιούχο ανεπαρκής για την κάλυψη του συνόλου της ζημιάς αυτού. Αντικείμενο της αξίωσης για αποζημίωση στα πολιτικά δικαστήρια είναι κάθε ζημία που προκλήθηκε στο δικαιούχο λόγω της εκτέλεσης της ποινής ή της προσωρινής κράτησης αυτού, πέρα από την αποζημίωση που τυχόν έχει επιδικαστεί από το ποινικό δικαστήριο μαζί με την αθωωτική απόφασή του.

σ. Προβλέπεται ότι οι δικαστικοί λειτουργοί τεκμαιρεται ότι λαμβάνουν σύννομα τις αποφάσεις τους και για το λόγο αυτόν δεν ευθύνονται για καταδίκη ή προσωρινή κράτηση που έχουν επιβάλλει με απόφασή τους, πλην της περίπτωσης που ενεργούν εκτός του πλαισίου των καθηκόντων τους οπότε και θεμελιώνεται σε βάρος τους ποινικό αδίκημα.

ζ. Η υφιστάμενη υποχρέωση επιστροφής στο Δημόσιο της αποζημίωσης που εισέπραξε ο αρχικά αθωωθείς λόγω επανάληψης της διαδικασίας, περιορίζεται μόνο στην περίπτωση που εκδίδεται αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.

4. Ορίζεται ότι διαγράφονται από το ποινικό μητρώο, είτε αυτεπάγγελτα από την Υπηρεσία που το τηρεί είτε κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, οι ποινές που έχουν επιβληθεί μέχρι την 1.1.1998 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 2510/1997) για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής σε στρατεύσιμους που αρνήθηκαν τη στρατιωτική υπηρεσία, επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι στρατεύσιμοι αυτοί εξέτισαν με οποιονδήποτε τρόπο την ποινή που τους έχει επιβληθεί ή εξήλθαν των φυλακών με υπό όρους απόλυτη.

Οι ανωτέρω απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού εκπλήρωσης των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, όπου αυτό νομίμως απαιτείται για το διορισμό τους ή για την απασχόλησή τους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

5. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και προβλέπονται τα εξής:

α. Παρέχεται η δυνατότητα στους καταδικασθέντες σε ποινή φυλάκισης για οφειλές προς το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. που έχουν υπερβεί το 750 έτος της ηλικίας τους, να εκτίσουν την ποινή τους ή το υπόλοιπο αυτής στην κατοικία τους με την υποχρέωση εμφάνισή τους κάθε μήνα στο Αστυνομικό Τμήμα της περιφέρειάς τους.

β. Μειώνονται στο μισό τα όρια που έχουν τεθεί με τις ισχύουσες διατάξεις για την υπό όρο απόλυτη κρατουμένων στην περίπτωση ατόμων που πάσχουν από θανατηφόρο νόσο.

6. Ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2854/2000, που παρέχουν δυνατότητα για την κατ' απόλυτη προτεραιότητα διεξαγωγή της δίκης για υποθέσεις εξαιρετικής φύσης που συνταράσσουν την κοινή γνώμη, εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς υποθέσεις.

7. α. Συμπληρώνονται και τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1997) και ρυθμίζονται θέματα: i) ομοδικίας για διαφορές, με αντικείμενο ομοειδείς απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, που στηρίζονται σε όμοια ουσιώδη στοιχεία, ii) παράστασης των διαδίκων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, iii) αναστολής εκτέλεσης των προσβαλλόμενων διοικητικών πράξεων κ.λπ..

β. Δίδεται αυθεντική ερμηνεία στις διατάξεις της περίπτωσης ζε παρ. 2 του άρθρου 285 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και αποσαφηνίζεται ότι οι διατάξεις αυτές, που ισχύουν για τα Ν.Π.Δ.Δ. και έχουν διατηρή-

σει την αναστολή των πάσης φύσεως δικαστικών προθεσμιών κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, εξακολουθούν να ισχύουν και για το Δημόσιο.

8. Τροποποιούνται, συμπληρώνονται διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988) και ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

α. Καταργείται ο υφιστάμενος περιορισμός της πενταετούς εκτός υπηρεσίας παραμονής δικαστικού λειτουργού, που ζητεί τον αναδιορισμό του, στην περίπτωση που αυτός είχε δεκαπενταετή τουλάχιστον προϋπηρεσία. Παρέχεται δε η δυνατότητα στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, εφόσον αποφανθεί υπέρ του αναδιορισμού του ενδιαφερομένου, να αποφασίζει την προαγωγή του μέχρι του βαθμού στον οποίο έχουν προαχθεί νεότεροί του, υπό την προϋπόθεση ότι αυτός διαθέτει τα προς τούτο απαιτούμενα ουσιαστικά προσόντα.

β. Ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την εκδίκαση εκκρεμών πειθαρχικών υποθέσεων αρμοδιότητας του Διοικητικού Εφετείου Πατρών.

γ. Ορίζεται τρίμηνη προθεσμία, από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, για την έκδοση προεδρικού διατάγματος που θα ρυθμίζει την τύχη του Εφετείου Λαμίας, η ίδρυση του οποίου ακυρώθηκε με την αριθμ. 79/2001 απόφαση του Σ.Τ.Ε..

9. α. Αυξάνεται το ανώτατο όριο ηλικίας για το διορισμό σε κενή οργανική θέση Ιατροδικαστή, που ορίζεται στο 50ό έτος αντί του υφιστάμενου σήμερα 40ού.

β. Τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 1 του ν. 2266/1952 και καταργείται η επι πενταετία άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος ως τυπικό προσόν για το διορισμό σε θέση ιατροδικαστή.

γ.ι) Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Πενταμέλες Υπηρεσιακό Συμβούλιο με τίτλο «Πρωτοβάθμιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο Ιατροδικαστών», το οποίο επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων υπηρεσιακής και πειθαρχικής κατάστασης των ιατροδικαστών και διενεργεί τις διαδικαστικές πράξεις που είναι αναγκαίες για το διορισμό τους.

ii) Καθορίζεται η συγκρότηση του εν λόγω Υπηρεσιακού Συμβουλίου και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας του.

10. Τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Συμβουλαιογράφων (ν.2830/2000). Ειδικότερα προβλέπονται και τα εξής:

α. i) Καταργείται η διάταξη της παρ.2 του άρθρου 4, σύμφωνα με την οποία κάθε πράξη συμβολαιογράφου που γίνεται εκτός της περιφέρειας δικαιοδοσίας του είναι άκυρη, με συνέπεια την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης από τον παραβάτη στον ζημιώθέντα και την επιβολή πειθαρχικής ποινής στο συμβολαιογράφο.

ii) Διευρύνονται οι περιπτώσεις για τις οποίες κατ' εξαίρεση οι συμβολαιογράφοι μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και εκτός των περιφερειών, όπου είναι διορισμένοι.

β. Επαναπροσδιορίζονται στοιχεία του συμβολαιογραφικού έγγραφου.

γ. Καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης των κενών θέσεων των συμβολαιογράφων όταν αυτές είναι μόνο δύο ή μία.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα και στους συμβολαιογράφους που είχαν εκλεγεί Βουλευτές και έληξε η βουλευτική τους θητεία να επαναδιορίζονται στην ίδια ειρηνοδικειακή περιφέρεια. Σε περίπτωση δε που η θέση του έχει εν τω μεταξύ καλυφθεί, ο επαναδιορισμός γίνεται

σε υπεράριθμη προσωποπαγή θέση, που καταργείται αυτοδικαίως με την αποχώρηση του διοριζόμενου.

ε.i) Μειώνεται κατά πέντε (5) ημέρες η προθεσμία εντός της οποίας ο συμβολαιογράφος υποχρεούται να καταθέσει στον οικείο Συμβολαιογραφικό Σύλλογο τα αναλογικά δικαιώματα των συντασσόμενων από αυτόν κρατικών συμβολαίων, συμβολαίων τραπεζών και προβληματικών επιχειρήσεων και συμβολαίων μεταβίβασης αυτοκινήτων ή μοτοσυκλετών.

ε.ii) Ορίζεται ως τίτλος για την είσπραξη των ανωτέρω απαιτήσεων, η απόφαση του Δ.Σ. του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, η οποία προσδιορίζει μεταξύ άλλων επακριβώς το εισπρακτέο ποσό από καθυστερούμενες οφειλές και τόκους. Οι επιδόσεις και η εκτέλεση των σχετικών αποφάσεων γίνεται από αρμόδιους κατά τόπο δικαστικούς επιμελητές.

ε.iii) Καταργείται η διάταξη της παρ.3 του άρθρου 119 του ανωτέρω Κώδικα, που ορίζει τη μη απόδοση από το συμβολαιογράφο των προαναφερόμενων δικαιωμάτων ως πειθαρχικό αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή τουλάχιστον προστίμου.

ε.iv) Προβλέπεται ότι από τον τηρούμενο στην Τράπεζα της Ελλάδος ειδικό λογαριασμό με τον τίτλο «Λογαριασμός διανομής δικαιωμάτων προερχομένων από τη σύνταξη κρατικών συμβολαίων» (άρθρο 30 του ν.4507/1966) καλύπτονται και δαπάνες για την έκδοση περιοδικών, βιβλίων ή εντύπων συμβολαιογραφικού ενδιαφέροντος, για τη διοργάνωση πανελλήνιων και διεθνών συνεδρίων που αφορούν τη συμβολαιογραφία, καθώς και τα έξοδα δημιουργίας, λειτουργίας και συντήρησης εξειδικευμένης τράπεζας νομικών πληροφοριών για τους συμβολαιογράφους.

ζ. Ορίζεται ότι: i) το επίδομα που καταβαλλόταν μέχρι 31.12.1996 στους υπαλλήλους του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου, Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 23 παρ. 3 του ν. 1868/1989, συνεχίζει να καταβάλλεται και μετά την ανωτέρω ημερομηνία. Το επίδομα αυτό ισούται από 1.1.1997 με τα δεκαπέντε τριακοστά (15/30) και από 1.1.2000 με τα δέκα τριακοστά (10/30) των αποδοχών κάθε υπαλλήλου, που προβλέπονται από το εκάστοτε ισχύον μισθολόγιο, συμψηφιζομένης της προσωπικής διαφοράς. ii) Εκκρεμείς σχετικές δίκες, για τις οποίες δεν εκδόθηκε εξειδικευμένης τράπεζας νομικών πληροφοριών για τους συμβολαιογράφους.

η. Ρυθμίζονται θέματα παράδοσης του αρχείου συμβολαιογράφου που αποχώρησε ή απεβίωσε.

θ. Ρυθμίζονται θέματα μεταθέσεων συμβολαιογράφων.

i. Δίδεται αυθεντική ερμηνεία στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν.2830/2000 και διευκρινίζεται ότι οι θέσεις που κατείχαν οι συμβολαιογράφοι που μετατέθηκαν με αίτηση τους, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, θεωρούνται καταργημένες.

11. a. Τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν.1093/1980 και αναπροσαρμόζεται το ποσοστό του μέρους των δικηγορικών αμοιβών εξ αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, κατά την ειδική διαδικασία προσδιορισμού τιμής μονάδας και αναγνωρίσεως δικαιούχων, που παραμένει στο Ταμείο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου για την κάλυψη των εξόδων διαχείρισης του οικείου λογαριασμού (Ταμείο Συνεργασίας).

Το εν λόγω ποσοστό καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 5% (αντί 1% που ισχύει) και το ακριβές ύψος του

προσδιορίζεται με υπουργική απόφαση.

β.ι) Συνιστάται στους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, κατά τις κείμενες διατάξεις, ειδικός λογαριασμός με την ονομασία «ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ».

Σκοπός του ανωτέρω ειδικού λογαριασμού είναι η χορήγηση από τους πόρους του χρηματικών παροχών, δανείων πάσης φύσεως και χρηματοπιστωτικών διευκολύνσεων στους νέους δικηγόρους για την αντιμετώπιση πάσης φύσεως επαγγελματικών δαπανών κατά την έναρξη της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Οι δικαιούχοι παροχών από τον εν λόγω λογαριασμό μπορούν να λαμβάνουν σωρευτικά και τις προερχόμενες από το Ταμείο Συνεργασίας παροχές, εφόσον πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

ii) Ορίζεται ότι ο ανωτέρω λογαριασμός είναι αυτοτελής έναντι του Ταμείου Συνεργασίας (άρθρο 25 του ν.723/1977) και η διαχείρισή του ανατίθεται στα Διοικητικά Συμβούλια των παραπάνω Δικηγορικών Συλλόγων.

iii) Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κ.υ.α. των πόρων του εν λόγω λογαριασμού, της διαδικασίας εισροής των πόρων αυτών στο λογαριασμό, των δικαιούχων παροχών κ.λπ.. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να προστίθενται και νέοι πόροι στον προαναφερόμενο λογαριασμό.

12. Τροποποιούνται διατάξεις του ν. 2472/1997 που ρυθμίζουν θέματα προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ειδικότερα ορίζονται και τα ακόλουθα:

α. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και στις περιπτώσεις που αυτά είναι αναγκαία για: i) την εν γένει διεξαγωγή δίκης ή πειθαρχικής διαδικασίας και ii) την προστασία της δημόσιας υγείας ή για την άσκηση δημοσίου ελέγχου κοινωνικών παροχών και εφόσον η επεξεργασία στην περίπτωση αυτή εκτελείται από δημόσια αρχή.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα να προβαίνει στην άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης του υποκειμένου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας κατά το στάδιο της συλλογής των εν λόγω δεδομένων, χωρίς να απαιτείται αίτηση του τελευταίου, εφόσον η συλλογή αυτή γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.

γ. Ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της Αρχής, συμπληρώνονται οι αρμοδιότητες αυτής και του Προέδρου της και ορίζεται ο τρόπος εκπροσώπησης της Αρχής ενώπιον των Δικαστηρίων, στα οποία μπορεί να παρίσταται και μέλος της Αρχής (τακτικό ή αναπληρωματικό) ή ελεγκτής που είναι δικηγόρος και ενεργεί με εντολή του προέδρου, χωρίς αμοιβή.

13. Ρυθμίζονται θέματα της Εθνικής Σχολής Δικαστών. Ειδικότερα:

α. Ανακαθορίζονται τα όρια ηλικίας που πρέπει να έχουν οι υποψήφιοι προκειμένου να είναι δυνατή η συμμετοχή τους στον εισαγωγικό διαγωνισμό της Εθνικής Σχολής Δικαστών.

β. Παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης να ανακατανέμει με απόφασή του τις θέσεις της ίδιας κατεύθυνσης, στην περίπτωση που ο αριθμός των επιτυχόντων σε εισαγωγικό διαγωνισμό της Εθνικής Σχολής είναι μικρότερος από τον αριθμό των προκηρυχθεισών θέσεων.

γ. Επανακαθορίζονται οι αποδοχές των εκπαιδευόμενων στη Σχολή κατά την πρώτη και δεύτερη φάση της εκπαίδευσής τους. Ειδικότερα οι ανωτέρω λαμβάνουν από 1.1.2002 αποδοχές ίσες προς το ήμισυ των συνολικών αποδοχών του Παρέδρου Πρωτοδικείου, όπως αυτές προσδιορίζονται από το ν.2521/1997. Οι αποδοχές αυτές εξακολουθούν να καταβάλλονται σε όσους από τους ανωτέρω ολοκληρώνουν με επιτυχία το πρόγραμμα εκπαίδευσής τους έως την ημερομηνία δημοσίευσης του διατάγματος διορισμού τους, ως δικαστικών λειτουργών.

14. α. Τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2408/1996, όπως ισχύει, και προβλέπεται ότι καθήκοντα διευθύνοντος συμβούλου της «ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ» Α.Ε. μπορεί να ανατίθενται εναλλακτικά εκτός του προέδρου και σε ένα μέλος του Δ.Σ. ή και σε τρίτο.

β. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 49 του ν.2721/1999 και ορίζεται ότι το ωράριο υπηρεσίας του προσωπικού εξωτερικής φρούρησης των Καταστημάτων Κράτησης καθορίζεται με κ.υ.α..

γ. Ορίζεται ότι η επιλογή προσωπικού του κλάδου ΔΕΦύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας διενεργείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 9 του ν.2734/1999, που προβλέπουν συγκεκριμένα κριτήρια πρόσληψης και τη συγκρότηση προς τούτο τριμελούς επιτροπής με υπουργική απόφαση.

δ. Συμπληρώνονται επίσης οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971, όπως ισχύει, και διευρύνονται οι σκοποί του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (Τ.Α.Χ.Δ.Κ.) με την περίληψη σε αυτούς και της χρηματοδότησης της προμήθειας μηχανοκίνητων μέσων για τις ανάγκες των Δικαστικών Υπηρεσιών.

ε. Προβλέπεται η σύσταση ενός κοινού υπηρεσιακού συμβουλίου για την εξέταση των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικής διαδικασίας του προσωπικού των Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. (άρθρα 23 – 36)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 3.700.000 δρχ. ή 10.858,40 ΕΥΡΩ περίποιου, που αναλύεται ως εξής:

α. 1.850.000 δρχ. ή 5.429,20 ΕΥΡΩ από την αποζημίωση του Προέδρου, των μελών, του εισηγητή και του Γραμματέα του συνιστώμενου Πρωτοβάθμιου Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ιατροδικαστών. (άρθρο 31 παρ.3)

β. 1.850.000 δρχ. ή 5.429,20 ΕΥΡΩ από την αποζημίωση του Προέδρου, των μελών, του εισηγητή και του Γραμματέα του συνιστώμενου κοινού υπηρεσιακού συμβουλίου για την εξέταση των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικής διαδικασίας του προσωπικού όλων των Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης με αντίστοιχη αποτροπή δαπάνης των οικείων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. (άρθρο 36 παρ. 5)

2. Ετήσια δαπάνη ύψους 250 εκατ. δρχ. ή 733.675,72 ΕΥΡΩ περίποιου από τον επαναπροσδιορισμό των αποδοχών των εκπαιδευόμενων στην Εθνική Σχολή Δικαστών. Το ακριβές ποσό της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από

τον αριθμό των εκπαιδευομένων κατ' έτος στην ανωτέρω Σχολή.
(άρθρο 35 παρ. 3)

3. Εφάπαξ δαπάνη σε κάθε περίπτωση επιλογής του προσωπικού του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης, το ύψος της οποίας εξαρτάται από τον αριθμό των υποψηφίων και των συνεδριάσεων της επιτροπής επιλογής. Εκτιμάται πάντως ότι η εν λόγω δαπάνη θα ανέρχεται στο ποσό των 5.000.000 δρχ. ή 14.673,51 ΕΥΡΩ περίπου. (άρθρο 36 παρ.3)

4. Ετήσια δαπάνη από:

i) τη διεύρυνση των δικαιούχων αποζημίωσης λόγω καταδίκης ή προσωρινής κράτησης και μετέπειτα αθώωσης,

ii) τον περιορισμό των περιπτώσεων κατά τις οποίες δεν υφίσταται αξίωση αποζημίωσης για την προαναφερόμενη αιτία,

iii) τον υπολογισμό της ανωτέρω αποζημίωσης κατ' αποκοπή ημεροήσως και τη θέσπιση κατώτατου ορίου (3.000 δρχ.) σε αυτήν. (άρθρο 26)

5. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τυχόν:

i) αναπροσαρμογή του κατώτατου ορίου της αποζημίωσης, που επιδικάζεται σε καταδικασθέντες ή κρατηθέντες προσωρινά που αθωώνονται μετέπειτα, (άρθρο 26)

ii) τον αναδιορισμό περισσότερων δικαστικών λειτουργών με δεκαπενταετή προϋπηρεσία, μετά την κατάργηση του περιορισμού της πενταετούς αποχής από τα καθήκοντά τους και από την παροχή της δυνατότητας προαγωγής των αναδιοριζομένων στο βαθμό που έχουν προαχθεί οι νεότεροι τους, (άρθρο 30)

iii) τον καθορισμό του ωραρίου εργασίας του προσωπικού εξωτερικής φρούρησης των καταστημάτων κράτησης σε αριθμό ωρών μεγαλύτερο των 37½ εβδομαδιαίως. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α.. (άρθρο 36 παρ.2)

6. Ετήσια απώλεια εσόδων από τη μη είσπραξη τελών κ.λπ. λόγω του περιορισμού σε μία των δύο φάσεων διεξαγωγής της δίκης (πριν και μετά την έκδοση της προδικαστικής απόφασης) κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον των πολιτικών διακαστηρίων. (Κεφάλαιο Αα)

7. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων εξαιτίας του περιορισμού της υποχρέωσης επιστροφής στο Δημόσιο της αποζημίωσης που εισπράττουν οι αρχικά αθωωθέντες, μόνο στην περίπτωση έκδοσης αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης. (άρθρο 26)

8. Ενδεχόμενη αύξηση δημοσίων εσόδων από την εισαγωγή στο δημόσιο ταμείο των παραβόλων που έχουν κατατεθεί με αιτήσεις αναιρέσεως, οι οποίες είτε απορρίπτονται ως απαράδεκτες είτε κρίνονται μεν παραδεκτές, πλην όμως το δικαστήριο απορρίπτει την αναίρεση στο σύνολό της. (άρθρο 17 παρ.3)

9. Αποτροπή δαπάνης από την:

i) παροχή δυνατότητας στους καταδικασθέντες σε ποινή φυλάκισης για οφελές προς το Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα να εκτίουν την ποινή που τους έχει επιβληθεί ή το υπόλοιπο αυτής στην κατοικία τους,

ii) η μείωση στο μισό των υφιστάμενων ορίων για την υπό όρους απόλυτη κρατουμένων που πάσχουν από θανατηφόρο νόσο.

(άρθρο 28)

B. Επί του προϋπολογισμού των οικείων Συμβολαιογραφικών Συλλόγων (Ν.Π.Δ.Δ. μη επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης σε δικαστικούς επιμελητές για την επίδοση και εκτέλεση αποφάσεων που αναφέρεται σε καθυστερούμενες οφειλές συμβολαιογράφων από αναλογικά δικαιώματα κρατικών συμβολαίων, συμβολαίων τραπεζών και προβληματικών επιχειρήσεων, καθώς και των συμβολαίων μεταβίβασης αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών. (άρθρο 32 παρ.7)

Γ. Επί του προϋπολογισμού του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσων (Ν.Π.Δ.Δ. μη επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Εφάπαξ δαπάνη ύψους 95 εκατ. δρχ. ή 278.796,77 ΕΥΡΩ για την καταβολή στους υπαλλήλους του Συλλόγου του επιδόματος, που προβλέπεται από το άρθρο 23 παρ.3 του ν.1868/1989 και αναφέρεται στο χρονικό διάστημα 1.1.1997- 31.12.2001. (άρθρο 32 παρ. 8 περ.βα>

2. Ετήσια δαπάνη ύψους 20 εκατ. δρχ. ή 58.694,06 ΕΥΡΩ από 1.1.2002 για την καταβολή του προαναφερόμενου επιδόματος από την ανωτέρω ημερομηνία και εξής. (άρθρο 32 παρ.8 περ.βα>

Δ. Επί του ειδικού λογαριασμού με τίτλο «Λογαριασμός διανομής δικαιωμάτων προερχομένων από τη σύνταξη κρατικών συμβολαίων»

Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη των εξόδων που προκαλούνται από την έκδοση περιοδικών, βιβλίων ή εντύπων συμβολαιογραφικού ενδιαφέροντος, για τη διοργάνωση πανελλήνιων και διεθνών συνεδρίων, που αφορούν τη συμβολαιογραφία, καθώς και των εξόδων δημιουργίας, λειτουργίας και συντήρησης εξειδικευμένης Τράπεζας νομικών πληροφοριών για τους συμβολαιογράφους.

(άρθρο 32 παρ. 8 περ.α>

E. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Ασφαλίσεως Συμβολαιογράφων (Ν.Π.Δ.Δ. μη επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τη μη είσπραξη τυχόν επιβαλλόμενων προστίμων σε συμβολαιογράφους που καθυστερούν την απόδοση αναλογικών δικαιωμάτων από κρατικά και λοιπά συμβόλαια, λόγω της κατάργησης της διάταξης του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που ορίζε την πράξη αυτή ως πειθαρχικό αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή τουλάχιστον προστίμου. (άρθρο 32)

ΣΤ. Επί του ειδικού λογαριασμού «Ταμείο Συνεργασίας» των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων

Αύξηση εσόδων από την αναπροσαρμογή από 1% σε 5% του ποσοστού των δικηγορικών αμοιβών εξ αναγκαστικών απαλλοτριώσεων κατά την ειδική διαδικασία προσδιορισμού τιμής μονάδας και αναγνωρίσεως δικαιο-